This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

+ *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.

+ *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.

+ *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.

+ *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter `http://books.google.com` durchsuchen.

ANDOVER-HARVARD LIBRARY
AH 4CML 0

UITLEGGINGEN

OVER DEN

BRIEF VAN JAKOBUS,

...s. II,

Harvard Depository
Brittle Book

D^R. H. F. KOHLBRÜGGE.
In leven Predikant bij de Nederlandsch-Gereformeerde
Gemeente te Elberfeld.

UTRECHT. — W. MEIJER.
1887.

610.2
K79.5
1887

Digitized by Google

79.5
1887

Digitized by Google

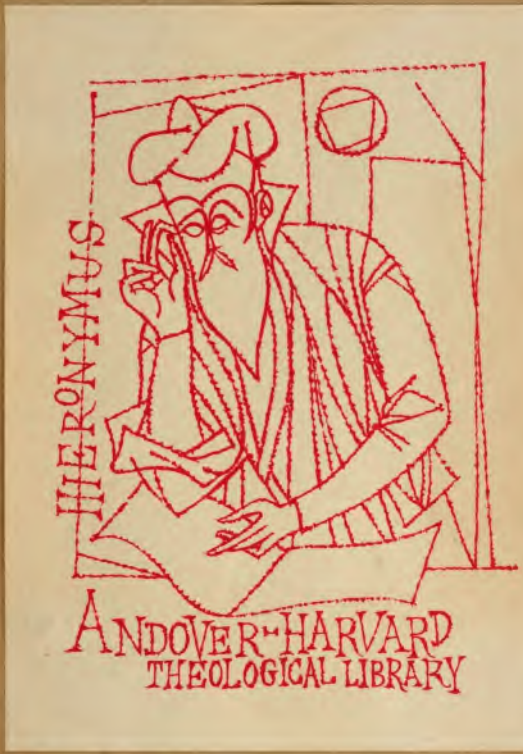

Digitized by Google

Digitized by Google

UITLEGGINGEN

OVER DEN

BRIEF VAN JAKOBUS.

Digitized by Google

Digitized by Google

TV 2 6

UITLEGGINGEN

OVER DEN

BRIEF VAN JAKOBUS,

HOOFDSTUK I vs. 1—8 (II vs. 24) EN V vs. 11,

DOOR

D^R. H. F. KOHLBRÜGGE,
In leven Predikant bij de Nederlandsch-Gereformeerde Gemeente
te Elberfeld.

UTRECHT. — W. MEIJER.
1887.

Digitized by Google

Gedrukt ter „Utrechtsche Drukkerij" te Utrecht. — Jeruzalemsteeg.
Directeur W. MEIJER.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Voor dat wij een aanvang maken met onze uitleggingen over het eerste hoofdstuk van den brief van Jakobus, vestigen wij er de aandacht onzer lezers op, dat deze brief wel een gouden kleinood verdient te heeten, en dat men uit deszelfs inhoud zeer goed kan opmaken, hoe zij gesteld waren, tot wie dit apostolische schrijven kwam. Gewoonlijk maakt men zich hiervan de volgende voorstelling: men denkt, dat de Apostel met zulke lieden had te doen, die meenden, het ware zaligmakende geloof te bezitten, maar ten onrechte, daar de vruchten, de bewegingen, de krachten des geloofs bij hen ontbraken. Bij deze voorstelling houdt men dan voor uitgemaakt, dat Paulus meer met eigengerechtigen te doen had, die niet genoeg prijs stelden op de leer van vrije, souvereine genade. Nu ja wel! met soortgelijke beweringen kan men een eind weegs vooruit komen en den brief van Jakobus meenen te verstaan, maar slechts in schijn; want, als de Apostel Paulus schrijft, Rom III: 28, dat: *de mensch gerechtvaardigd wordt door het geloof alleen, zonder de werken der wet*, en de Apostel Jakobus zegt in het 24ste vers van het tweede hoofdstuk: *ziet gij dan nu, dat een mensch uit de werken gerechtvaardigd wordt, en niet door het geloof alleen*, zoo kunnen

Digitized by Google

deze beide Apostelen, die beiden door den Heiligen Geest gedreven werden, onmogelijk tegenstrijdige dingen geleerd hebben, maar beiden leerden eene en dezelfde waarheid, aan een' en denzelfden mensch.

Wanneer de vader der leugenen, dat is, de duivel, Gods Woord gaat uitleggen, helpt hij den in Adam gevallen mensch aan een kunstgeloof, aan een gestolen geloof, dat dan op niets anders uitloopt, dan dat het meer of min vermanende geweten met een brandijzer wordt toegeschroeid en Gods waarheid op den mond geslagen, dat de mensch in zijnen verkeerden zin en zijne zonden blijft zitten, en dat hij een moordenaar wordt desgenen, die hem zijn verkeerdheid ontdekt.

Hij, die waarachtig door God tot God bekeerd wordt, moge in den aanvang van zijnen weg den brief van Jakobus niet recht verstaan, hij zal echter gewis, in de school des Heiligen Geestes, leeren, welk een dierbaar kleinood hij er in bezit. Zij, die tot God worden bekeerd, willen gaarne heilig zijn, maar weten niet, hoe zij dat klaar moeten krijgen, zij willen goede, waarachtig goede werken hebben, maar weten niet, hoe ze te bekomen. Ach! zij, die door den Heere levend zijn gemaakt, willen zóó gaarne van de zonden af, om in ware gerechtigheid en heiligheid voor den Heere te leven, maar zij weten niet, hoe zij het zullen aanvangen. Dan eens leggen zij zich met den grootsten ijver op goede werken toe, dan willen zij er weer niets van weten, zij verstaan Paulus ten halve, Jakobus ten halve, redeneeren over Paulus en Christus en verwerpen daarbij vaak die werken, die waarachtig in God gedaan zijn, ja ergeren zich over hen, die zulke werken doen. Deze onvaste en onzekere toestand

Digitized by Google

blijft hen aankleven, totdat zij geheel in Christus worden ingeplant: dan leeren zij, waar de goede werken te verkrijgen zijn, dan leeren zij vraag en antwoord 64 van onzen Heidelberger Catechismus verstaan, en dan wordt de brief van Jakobus hun heerlijk en dierbaar. In het begin van den engen weg wil men zoo gaarne van al te zware eischen en bestraffingen verschoond blijven, men wil van de pijn en de bestraffing der zonde ontheven zijn, maar bekommert zich nog weinig om van de zonde zelve verlost te worden. En dan ziet men vaak gebeuren, wat vooral vroeger, en ook nog wel, in onze omstreken voorviel en voorvalt, en overal waar Gods waarheid komt: alles *schijnt* voorhanden te zijn, maar zonder waarachtig leven uit God, alles *schijnt* voorhanden te zijn, zoodat de bergen zich verheugen en de heuvelen in de handen klappen, maar er is geen Heilige Geest!

Wie Gods Woord wil hooren, helpe zich zelven toch niet zoo spoedig over alles heen, maar blijve voor Gods rechterstoel liggen, hoe ellendig hij ook zij, hij blijve worstelen, totdat hij weet, hoe het staat tusschen den Heere en zijne ziel. Wie het waarachtige woord des Heeren wil hooren, make toch allereerst de toepassing op zich zelven. Zeker zal geen zondaar dit klaar krijgen zonder den Heiligen Geest; maar men heeft toch nog een geweten, en gij, die anderen veroordeelt, waarom oordeelt gij u zelven niet in hetgeen recht is?

Nog eens: de brief van Jakobus is een gouden kleinood, en al veroorzaakt hij den bekommerden in den aanvang smart, dit zal geen waarachtig bekommerde schaden: Jakobus is een goede, getrouwe geneesheer, en laat niet in de wonde zitten, wat later den patient den dood zoude aandoen, maar hij

Digitized by Google

snijdt weldadig diep, opdat de wonde behoorlijk gezuiverd worde, en zóó de genezing volkomen zij. Het merg en pit van dezen brief is zoet, liefelijk, overschoon; vrede, troost en versterking gevende. Gij ziet, ik ben bezig u zoo het doel van den gewijden schrijver met dien brief voor te houden: kinderen vatten dien gewoonlijk beter dan volwassenen, en ik weet nog zeer goed, hoeveel troost, waarschuwing en leering ik reeds in mijne jeugd uit dezen brief ontving, zoodat ik gerust kan zeggen, dat meest alles, wat ik later der gemeente Gods heb mogen mededeelen, daarop berust, en daaruit is voortgekomen.

Nu willen wij eens even opslaan wat de Apostel o. a. in het tweede capittel vs. 24 schrijft: *Ziet gij dan nu, dat een mensch uit de werken gerechtvaardigd wordt, en niet alleenlijk uit het geloof?*

Ach! deze, door den Heiligen Geest ingegeven, en dus onuitwischbare woorden moeten bitter zwaar vallen voor den armen mensch, die voor Gods rechterstoel ligt, gebogen onder het pak zijner zonden. Waarom? Juist omdat hij geen werken, maar alleenlijk zonden heeft. Moet hij dan God met werken verzoenen? Moet hij zijne zonden zelf overwonnen hebben, om dan, op grond van dit zijn doen, in Gods genade te worden vrij gesproken? Gij begrijpt, dat dit de meening des Heiligen Geestes met dit 24ste vers geenszins zijn kan. Een ieder, die voor Gods rechterstoel wordt vrij gesproken, wordt alleenlijk vrij gesproken op grond van die gerechtigheid, die Christus tegenover al onze zonden heeft aangebracht, en al onze zonden worden dáár, voor Gods rechterstoel, in een bun-

Digitized by Google

deltje gebonden en geworpen in de zee der goddelijke barmhartigheid en genade. Maar, nu wil ik u toch eens afvragen, of, zoo ge waarlijk geen goede werken kunt aantoonen, zoo ge waarlijk niets dan zonden in u vindt, gij juist dan niet den Apostel Jakobus volkomen gelijk zult geven? Zoo ik met Gods eeuwig blijvend Woord betuig, dat God goddeloozen rechtvaardigt, dan bedoel ik daar toch niet mede, dat iemand, die God en den naaste in het aangezicht heeft geslagen, die gestolen en gemoord heeft, die hoererij, onkuischheid en echtbreuk gedreven heeft; zoo maar eenvoudig weg gerechtvaardigd wordt, zonder dat hij met zijne zonden voor God is gekomen en waarachtig berouw gevoeld en betuigd heeft. Gij zult zelf voelen, dat dit te beweren eene ongerijmdheid zoude zijn: uwe bekeering, uw berouw en leedwezen over de zonden, kunnen, wel is waar, nooit de grond uwer rechtvaardiging voor God zijn, want dat is Christus alleen, en uw berouw kan uw verderf niet opheffen. Maar evenwel zeg ik u, voor het aangezicht van den levenden God, zoo gij uwe zonden niet betreurt, zoo gij geen verbroken en verbrijzeld harte hebt, zoo kunt gij wel veel droomen en praten over rechtvaardiging voor Gods rechterstoel, over de noodzakelijkheid der heiligmaking, en vele andere godgeleerde of kerkelijke vraagstukken opwerpen, maar het is in uwen mond niets dan leugen en bedrog. O veler bestaan is zóó roekeloos en lichtzinnig, evenals dat der Joden en Grieken, elk op hunne wijze, was, even roekeloos en lichtzinnig, helaas, als in onze woonplaats en overal waar men de letter der waarheid bezit, zonder den levendmakenden Geest des Heeren! Men meent allerlei gruwelen te

Digitized by Google

kunnen plegen, zich vrijelijk met allerlei zonden te mogen verontreinigen, den naaste in het aangezicht te mogen slaan, en heeft dan toch den mond vol psalmversjes en bijbelteksten, ja durft zelfs Paulus' heerlijke woorden: Wie is het, die verdoemt? Christus is het die gestorven is, luide verkondigen. Maar bij zulk een gedrag is die taal voor God een gruwel en de hel juicht er over. Geloof toch niet, mijne vrienden! dat de zonde daarmede is goed gemaakt, dat men er een oogenblik over weent, of dat men de onreinheid, waarin men zich moedwillig stortte, door eenige met moeite uitgeperste tranen weer kan goed maken. Als men zonde gepleegd heeft, wordt men wel eens door eene zekere mate van angst voor de hel overvallen, maar, even spoedig en gemakkelijk als deze angst in 't hart opkomt, even spoedig en gemakkelijk weet men er zich ook weer over heen te zetten, ja men weet zich snel te troosten met de gerechtigheid uit den geloove. Maar ach! bij dit alles blijft het arme hart onbekeerd; de zin onvernieuwd, de ziel verhard: trotschheid en inbeeldingen des harten blijven den boventoon voeren, men trotseert God en den naaste, en vermoordt al wat luide of stilzwijgend zulke gruwelen bestraft.

Mijne lieve vrienden! waar men waarachtig voor Gods rechterstoel gebogen ligt, daar is ook eene waarachtige bekeering van de zonde, daar ontwaakt de ware en oprechte vreeze des Heeren: daar weet men voorzeker, dat er een schoone en zalige hemel is, maar ook dat er eene hel is: eeuwig leven, maar ook een eeuwig verderf voor het aangezicht des Heeren; zulk eene door God ontdekte ziel is het er niet zoo zeer om te doen van de hel bevrijd

Digitized by Google

te zijn en in den hemel te komen, (wat een eigengerechtige dan toch nog niet aan God, maar aan zichzelven zoude toeschrijven), maar zóó spreekt de verootmoedigde ziel: Gods wet, die ik overtreden heb, moet weder in haar recht hersteld worden, en Gods eere, die ik aangetast heb, moet gehandhaafd worden! Wie door God zelve wordt bekeerd, vraagt niet allereerst, wat wordt er van mij? maar: waar blijft Gods wil en wet? waar blijft mijn naaste? Waar God begint iemand zaligmakend in de leer te nemen, daar wordt voorzeker allerlei stof en onreinheid gezien, maar, met of zonder verstand, wordt ook de bezem van Gods wet ter hand genomen, om den onreinen zuurdeesem weg te vegen, — ik zeg, met of zonder verstand, dat doet niets ter zake. Zoo God de Heere u staande heeft gehouden op uwen weg, daar begint gij met weder te geven, wat gij gestolen hebt, al hadt gij het tien jaren verborgen; dan zult gij hen in hunne eer herstellen, van wie gij de eer geroofd hebt; dan wordt gij, moordenaar! een helper der ellendigen; gij, gierigaard! een weldoener der armen. Zoo onderwijst God Zijne kinderen, zoodat zij naar God leeren vragen, en bij hunne naasten aanvangen goed te maken, wat ze maar kunnen. Men kan in den waan verkeeren om en om bekeerd te zijn, maar zoo God u door Zijne oogenzalf doet zien ééne traan, die gij hebt doen storten, één onrecht, dat gij gepleegd hebt, voorwaar! gij vaart nog ter helle, zoo ge niet begint met deze traan af te drogen, dit onrecht goed te maken! Waar God komt, daar schept Hij waarheid, waarheid in het binnenste. Dan houdt de bedrieger op te bedriegen, en dat niet alleen, maar hij geeft terug wat door bedrog

Digitized by Google

in zijne hand is gekomen, de leugenaar houdt op met liegen, maar hij bekent het ook, waar hij gelogen heeft, en wil het ook weten, dat hij een leugenaar is! Van den allereersten aanvang eener ware bekeering ontstaat er vreeze des Heeren in de ziel. Zoodra God de Heere eenen mensch op zijnen weg staande houdt, wordt bij zulk een mensch Gods wet en gebod met onuitwischbare letteren in 't hart geschreven, want dat is 's Heeren eigen woord: Ik zal Mijne wet in hunne harten schrijven. Voorwaar! men kan het van een ander wel zien en opmerken, dat dezen de ware verbrijzeling en verootmoediging ontbreekt, maar van zich zelven wordt men dat niet gewaar, tenzij God licht en genade geeft. Waar God eenen zondaar komt bekeeren, daar bekeert zulk een zondaar zich van zijne zonden en ongerechtigheden, en *werpt zijne afgoden voor de mollen en vledermuizen.* Jes. 2 vs 20^{b}.

Nu vraag ik: heeft zulk een door God bekeerde mensch werken, of heeft hij ze niet? Neen! *hij* heeft geene werken, *hij niet*, dat is, *hij weet niet dat hij ze heeft.* Gisteren kon hij nog gestolen, gisteren nog den naaste verdrukt en in het aangezicht geslagen en hem belasterd hebben, gisteren kon hij nog de grofste zonden gepleegd hebben, maar voorwaar! zoo God hem vandaag of morgen staande houdt op zijnen weg ter helle, hij zal het er geen avond over laten worden, om zonde en wereld van ganscher harte den dienst op te zeggen, en voor altoos daarmede den strijd aan te binden. Zoo begint de bekeerde onmiddelijk, niet met over gerechtigheid te *praten*, maar gerechtigheid te *doen.* Nu vraag ik: heeft zulk een mensch goede werken of niet?

Digitized by Google

Hij weet niet, dat hij ze heeft, al heeft hij ze nog zoo vaak gedaan, maar wat hij hebben moet, dat is eene onergerlijke conscientie voor God en menschen. Daar handelt hij als Zacheüs, Luk. 19 vs. 8, toen hij sprak: „*Ziet Heere! de helft mijner goederen geef ik den armen, en zoo ik iemand iets door bedrog ontvreemd hebbe, dat geef ik vierdubbel weder,*" en God neemt hem aan. Heeft nu de zondaar, had nu Zacheüs door zulke werken aanspraak op het eeuwige leven? Gewis niet! Maar, waar leven uit God is, daar is zulk een drang des harten als bij Zacheüs, en zoo heeft een waarachtig bekeerde goede werken, al wil hij er zelf niet van weten, ja al weet hij ook niet, dat hij ze heeft, maar God weet het wel, en daarom ziet de Heere in hem, volgens Jakobus 2 vs 22, *eenen, wiens geloof uit de werken is volmaakt geweest*, en terwijl hij zelve zich bij God luide aanklaagt, noemt de Heere hem een vrome, een rechtvaardige, en rechtvaardigt hem toch als een goddelooze. Want daarmede, dat hij het door hem gepleegde onrecht heeft zoeken goed te maken, is het voor Gods heilige wet toch niet goed gemaakt. Eene eeuwige schuld, die gij bij Gods eeuwig geldende wet gemaakt hebt, kunt gij niet weder door uw doen goed maken, maar het volbrengen van zulke daden is kenmerk en vrucht van het leven uit God.

Ja! nu zal menigeen denken: ach! als ik mijne wegen na ga, als ik zie hoe het in mijn huis gesteld is, hoe het er in mijn hart uitziet, en hoe ik met mijnen naasten omga, dan moet ik zeggen: ik word niet zalig, want ik heb de ware werken niet. Maar ik kan immers de zaak met God uitmaken? wat gaat mij mijn broeder aan? Nu ja! ik heb hem

Digitized by Google

miskend en verongelijkt, maar wat gaat mij dat aan? Ik maak dat alles met God uit, ik geloof de vergeving der zonden, zwijg nu maar verder, gij lastige bestraffer! Maar o! gij arme, misleide en bedrogene mensch! weet gij dan niet, dat er in den hemel een zalig en liefelijk tezamenwonen bestaat, dat allen daar één en denzelfden Psalm aanheffen, en dat in dat reine koor geen mistoon mag voorkomen? Meent gij zoo maar in dat hemelsch huisgezin te mogen optreden, u zelven versierd hebbende met het bloed des Heeren Jesu als met een eereteeken? Dáár staan nevens u, uw vader, wiens grauwe haren gij met tranen hebt ten grave doen dalen, uwe moeder, op wier harte gij getrapt hebt, daar is uwe vrome vrouw, die gij verdrukt en versmaad hebt! Meent gij waarlijk op het bloed Christi te kunnen hopen, en u daarop te mogen beroepen, zoo gij het in dit leven, in dezen genadetijd niet hebt in orde gemaakt met deze uwe allernauwste betrekkingen? Het leven uit God heeft andere kenmerken dan zulk een ijdelen roem! Nu, zegt gij misschien, dan worde ik ook niet zalig, want dat is mij onmogelijk! Wilt gij dan liever met een leugen in uwe rechterhand sterven, o dwaze, o rampzalige mensch?

Moet ik uwe wonden dan maar bepleisteren en u toeroepen: wees maar rustig en bedaard, gij wordt toch zalig! Moet dan aan het gansche huis van Herodes, dat Johannes den Dooper vermoord had, gepredikt worden: gewis! gij zijt op weg naar het hemelsche Jeruzalem? Ach! de wereld bedriegt zich zelve, en in den grond gelooft zij toch aan niets, dan aan wat haar oogenblikkelijke lust haar ingeeft. Maar daartegenover, zoo God komt en den mensch staande houdt, zal zulk een mensch dan

Digitized by Google

spreken: ik worde nooit zalig, indien de zaak zoo staat? Neen! dat zal niemand zeggen in wien het ware leven is, en al liet hij zich in moedeloosheid al eens zulk een hard woord ontvallen, toch zal hij er niet mede vol houden, want de genadige God zal hem wel zoo getrouwelijk kastijden, dat zulken in den schijn van nederigheid zich vertoonenden hoogmoed voor goed de bodem wordt ingeslagen. Men buige zich voor Gods wet, men zinke weg voor 's Heeren Woord! Maar och! ik heb de werken niet! Lieve vriend, gij blijft altoos voor de werken zitten, maar dat kan u ook niet uit den nood helpen. Ik vraag u, of gij eenen God hebt? Of gij dezen God verantwoording schuldig zijt? Of er waarlijk een God in den hemel leeft en is? Ja of neen? Nog meer: ik vraag of gij in den naam van dezen driemaal heiligen God gedoopt zijt, ja of neen! Zoo ja! spreek dan toch vrij tot den Heere: Heere God! ik ben niet zooals ik zijn moet, ik heb mij tot nu toe wat wijs gemaakt. En o! zoo gij daar voor God weg zinkt, als een zondaar, als een gevallen mensch, als gij dan tot Hem, als tot den levenden God komt, zonder leugen en bedrog, gewis! gij zult ervaren, dat God is, en dat Hij is een belooner dergenen, die Hem zoeken, ook al moest gij een of tweemaal zonder zichtbare verhooring van uw gebed opstaan. Maar als ik geen werken heb? Welnu! God kan u die geven. In één oogwenk schiep Hij hemel en aarde, in één oogwenk zet Hij u midden in alle goede werken, in één oogwenk vervult Hij uw huis en hart met alle gerechtigheid! Maar het onbekeerde hart daarentegen blijft gaarne op de zonden zitten en wil dan toch een troost uit 's Heeren mond hebben, om zich zelven te bedriegen. Ja!

Digitized by Google

zeggen dezulken dan wel eens, om hun verkeerd standpunt te verdedigen: maar de Apostel Paulus had toch ook een doorn in 't vleesch, waarmede hij te strijden had. Dat was eene persoonlijke aangelegenheid van den Apostel Paulus, en dat gaat u niets aan, dat ging alleen Paulus aan, daarover heeft hij driemaal tot God gebeden, dat de Heere dit van hem mocht wegnemen, maar de Heere heeft geantwoord: Mijne kracht wordt in zwakheid volbracht, Mijne genade is u genoeg. Ach! menigeen zou wel uit dien doorn in 't vleesch, waarover de Apostel klaagt, een pleister willen maken voor zijne eigene ongerechtigheid, en die daarmede verontschuldigen, maar vergeet daarbij even sterk om verlossing van zijne zonden te smeeken, zooals de Apostel het deed over de smartelijke aangelegenheid, die hij een' doorn in 't vleesch noemt.

In dit nummer begint eene nieuwe reeks Schriftverklaringen.

Door velen werd de wensch geuit, dat de kosten der blaadjes nog meer zouden verminderen en in verband daarmeê de uitgave derzelve eene wekelijksche wezen mocht. Gaarne zouden wij dit mogelijk maken, doch kunnen hiertoe niet overgaan, tenzij het aantal der abonnés belangrijk toeneemt; daarom verzoeken wij den geachten lezers aan de verspreiding zoo veel mogelijk te willen medewerken om spoedig het ook door ons gewenschte doel te bereiken. Verder deelen wij mede, dat van de tot nu toe verschenen afleveringen, zoolang er voldoende voorraad is, nog steeds ieder nummer afzonderlijk verkrijgbaar is. N°. 23—25 over Luc. 2 vormen geen op zich zelf staand geheel, en werden daarom ook niet van een omslag voorzien. Dit geldt ook voor 't vervolg van de Schriftverklaringen, die wij op de verschillende feesten in deze „blaadjes" hopen op te nemen, later stellen wij ons voor, voor deze afzonderlijke nummers *één* omslag te geven, waarin men ze alsdan gezamenlijk kan laten binden.

De Redactie.

Uitgegeven bij H. BUSKES te Utrecht, *Haverstraat.*

Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*

Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

De mensch wordt gerechtvaardigd uit het geloof alleen, zonder werken der wet. De mensch wordt gerechtvaardigd uit de werken en niet uit het geloof alleen. De werken waarvan Jakobus in het 24ste vers van het tweede hoofdstuk zegt, dat de mensch er uit gerechtvaardigd wordt, zijn echter geen andere dan de uiterlijke gerechtigheid, waarmede God de zijnen bekleedt, de heiligheid, waarmede de Geest des Heeren hen versiert, en *dat* alleen zijn goede werken, geen werken der wet, maar wel de eenige werken die met Gods wet volkomen overeenstemmen.

Gelijk gij een weefstoel of een ander werktuig dan alleen goed zult noemen, wanneer het bij den arbeid beantwoordt aan het doel waarmede gij het gekocht hebt, zoo zijn alleen dat waarachtig goede werken te noemen die de Catechismus beschrijft Vr. en Ant. 91, en alle andere zoogenaamd goede werken zijn niets dan schijn.

Spoedig hopen wij de twee eerste verzen van Jak. I voor u uit te leggen, maar ik vond het heilzaam voor uwe onsterfelijke zielen eerst het een en ander vooraf te doen gaan. Er staat geschreven in het boek der Psalmen: de rechtvaardige sla mij,

Digitized by Google

en het zal weldadigheid zijn. Weet gij hoe het bij de meeste menschen gesteld is? Men denkt reeds heel wat bijzonders te zijn, omdat men nu en dan wel eens gaarne eene schoone leerrede hoort. En bekeerd! o, denkt men, ja! dat ben ik zeker, wie zou zich daarover bekommeren? ik weet er mij nog wel wat van te herinneren, want al die booze stukken, die ik vroeger in mijn leven wel eens pleegde, die doe ik nu toch niet meer, ja! ja! ik ben nu toch een heel andere dan vroeger! En — bij dat alles is men een tyran, een duivel voor de zijnen, drinkt de zonde in als water, zonder al te veel van zijn geweten gepijnigd te worden, men doet de verkeerdste dingen, en spreekt en schrijft daarbij toch over God en goddelijke zaken.

Men vervalt in allerlei verkeerdheid, en ziet zelve niet eens, dat het verkeerdheid is, en wordt er iets van gezien of gevoeld, dan heeft men weer spoedig een pleistertje klaar om op de wond te leggen. Breken Gods oordeelen dan los, zoo doet men eene oppervlakkige schuldbelijdenis, maar men zet zich toch weer spoedig over alles heen, het raakt niet tot aan de ziel. Men zweeft boven alle bergen en vergeet wat men reeds als kind geleerd heeft en helaas! zelfs in den hoogsten ouderdom nog ondervinden kan: „dat ik tegen al de geboden Gods zwaarlijk gezondigd heb, geen derzelven ooit gehouden heb, en nog steeds tot alle boosheid geneigd ben." Daar wordt de boosheid in de praktijk uitgeoefend, en men wil niet hebben, dat het boosheid genoemd wordt, verontschuldigt zich en wil alles met een zelfgemaakt geloof toedekken.

Wat zal echter gelden in den hemel en op aarde? in stad, in kerk, in huis? God of de mensch?

Digitized by Google

Christus of de Christen? Eigen wil, eigene lust, of Gods gebod? Zijn gebod antwoordt gij natuurlijk! God, Christus. Maar neem het mij niet kwalijk, velen handelen niet daarna, maar dat geldt bij hen: de mensch, zijne lust, zijn wil, zijn roem en naam als Christen! En wat is nu de vrucht van zulk een bestaan? Dat aan de verkeerdheden en zonden schier geen einde komt. De kinderen kennen van buiten, wat het vijfde gebod in zich bevat, maar zij willen niet gelooven, dat zij het overtreden; ja! zeggen zij, er valt wel eens het een of ander voor, maar toch, wij zijn goede kinderen! De jongelingen willen niet gelooven, dat zij voor het zevende gebod staan als stroo voor het vuur, de jonge dochters willen niet eens weten wat het zevende gebod beduidt, en zoo wordt het meer en meer eene gewoonte dat Gods heilig gebod in den wind wordt geslagen, en dat de jonge dochters verzuimen Gods zegen af te smeken en reeds moeders staan te worden, voordat zij voor 's Heeren aangezicht en onder aanroeping van 's Heeren naam, in een wettig huwelijk zijn getreden. Allerlei verkeerdheden ontstaan in het huisgezin, in de maatschappij, tusschen man en vrouw, tusschen ouders en kinderen, verkeerdheden, waarvoor men later met de heetste tranen zou willen boeten, maar — als het te laat is.

Het leven, dat van boven is, openbaart zich van den aanvang alzoo: dat gij voor 's Heeren aangezicht bekent, dat gij den eeuwigen dood verdient hebt; dat gij vele en zware zonden hebt, geen zonden, die gij voor de leus zoo noemt, maar werkelijke, zware, gruwelijke zonden, met één woord: *dat gij u verloren gevoelt.* Ja! dan voelt gij, dat God weer in zijne eere hersteld, het gebod gehandhaafd, het

Digitized by Google

gestolene terug gegeven, het gepleegde onrecht hersteld moet worden. Zóó begint het ware leven uit God met werken, even goed als het pas geboren kind zich laat hooren, indien het ten minste leeft, het weent, en men hoort het ook. En daar het leven uit God noodzakelijk goede werken mede brengt, is hij, die door God is levend gemaakt, rechtvaardig in deze werken, want de Heere kroont er Zijn eigen werk in. Maar zulk een mensch is en blijft voor God niets dan een goddelooze. De ongerechtigheid is uit den weg geruimd, God en den naasten wordt gegeven, wat Godes en des naasten is, al gaat het ook met vallen en opstaan: het pand wordt teruggegeven, het gestolene terug gebracht, de zuurdeesem moet ten huize uit! En juist dan komt de mensch tot God, als een geheel ontledigd vat, als een goddelooze, die het met zijn eigen bloed wil onderteekenen, dat hij den eeuwigen dood verdiend heeft, en terwijl hij zijn eigen doodvonnis onderteekent, wordt hij op grond van die ééne gerechtigheid, die Christus heeft aangebracht, op grond van al de heilige werken, die Christus volbracht heeft, gerechtvaardigd voor God en vrijgesproken in Diens gerichte. Bij deze rechtvaardiging wordt hem geen heiligheid ingegoten, neen! neen! hij wordt vrijgesproken als een goddelooze, hij verschijnt nooit anders voor den genade-troon dan als een goddelooze, *zoo heeft hij als een goddelooze zijn geheele leven lang vergeving der zonde van noode*, nooit en nimmer ziet hij werken bij zichzelven, die voor God zouden kunnen gelden, en toch de goede werken zijn reeds geschied, het gepleegde onrecht is hersteld; dat is de wijze, waarop een door God levend gemaakte goddelooze tot den Heere komt.

Digitized by Google

Daarmede heb ik nu niet alles uitgeput wat in Jak. 2 vs. 24 ligt opgesloten, want het gebod is zeer wijd, en de bewegingen van het ware geestelijke leven ontelbaar, al naar mate het werk is, waartoe God de zijnen gezet heeft. Van harte hoop ik echter, dat gij nu begrijpen zult, wat Jak. 2 vs. 22 staat geschreven: *Ziet gij wel dat het geloof mede gewrocht heeft met zijne (Abrahams) werken, en het geloof volmaakt is geweest uit de werken?* Zoo lost zich de schijnbare tegenspraak van Rom. 3 vs. 28 en Jak. 2 vs. 24 op in ééne heerlijke, goddelijke waarheid.

Welgelukzalig hij, die het hier gelezene ter harte neemt. Is er dan iemand die zeggen moet: ach! als dit alles zoo is, dan ontbreekt mij tot nu toe het ware leven uit God, wat nood? Welgelukzalig die zichzelven verdoemt, zichzelven wegwerpt. Gij zijt immers nog in het heden der genade, de groote God en Zaligmaker Jezus Christus leeft ook nog: en dit is Zijn Woord: die tot Mij komt zal ik geenzins uitwerpen.

Jakobus, de schrijver van dezen heerlijken brief was niet dezelfde, als Jakobus, de broeder van Johannes; niet een van Zebedeus zonen, niet die Jakobus, die op bevel van Herodes met het zwaard gedood werd (Handel. 12), maar hij was Jakobus de kleine, of Jakobus minor genoemd, en een zoon van de zuster van Maria, de moeder des Heeren, en zijne broeders waren Joses en Judas.

Deze laatste is de schrijver van den algemeenen Zendbrief van Judas, die aldus begint: »*Judas een apostel Jesu Christi en Jakobus' broeder.*" Wij lezen van dezen Jakobus, dat de Heere zelf hem tot het apostelambt had uitverkoren, gelijk wij zien kunnen

Digitized by Google

uit Mattheus 10 vs. 3, waar hij uitdrukkelijk genoemd wordt „*Jakobus, de zoon van Alfeus*" in onderscheiding van Jakobus, den zoon van Zebedeus, van wien in vs. 2 gewag wordt gemaakt. Verder vinden wij zijnen naam Jakobus de kleine opgeteekend in Markus 15 vs. 40 als van den zoon van Maria en broeder van Joses, al waar van deze zijne moeder staat geschreven, dat zij den Heere uit Galilea gevolgd was, en nu van verre toezag, wat er op Golgotha voorviel nadat onze Heere den geest had gegeven. Handelingen 1, vs 13 vinden wij den schrijver van onzen brief als Jakobus Alfeus' zoon vermeld onder de genen, die na 's Heeren hemelvaart, vergaderden *in den opperzaal waar zij bleven*, en waar de vervulling van het door Judas Iskariot, des verraders dood, open gevallen apostelamt, plaats vond.

Bij de als Synode van Jeruzalem in de kerkgeschiedenis bekende apostolische vergadering, die wij in Handelingen 15 vinden beschreven, was deze Jakobus de kleine een van de voornaamste woordvoerders: Paulus zegt van hem Gal. 1 vs. 19, dat deze Jakobus, dien hij den broeder des Heeren noemt, behalve Petrus, bij wien Paulus vertoefde, de eenige apostel was, dien hij te Jeruzalem ontmoette, bij zijn eerste verblijf aldaar, na zijn bekeering. Gal. 2 vs. 9 noemt Paulus hem onder degenen, die in de gemeente werden geacht, pilaren te zijn. Vs. 12 van dit capittel vinden wij nog gewag van gemaakt van „*sommigen van Jakobus*" die naar Antiochien waren afgekomen, toen Paulus en Petrus beiden aldaar waren, en die door hunne wettische verkleefdheid aan Joodsche, menschelijke inzettingen, aanleiding gaven tot allerlei ergenis:

Digitized by Google

zelfs Petrus werd door hen bewogen, de broeders, die uit de heidenen waren, te vermijden en zich af te scheiden, en dat wel uit vreeze voor degenen, die uit de besnijdenis waren, zooals wij uitdrukkelijk Gal. 2 vs. 12 lezen. Het schijnt volgens vs. 13, dat deze, die „*sommigen van Jakobus*" worden genaamd, ook de andere Christenen uit de Joden, ja zelfs Barnabas, den zoon der vertroosting, hebben bewogen hen te volgen, op eenen weg, dien de apostel Paulus „*hunne veinzing*" noemt. Hierover *wederstond* Paulus Petrus, gelijk hij reeds in vers 11 gezegd had, *in het aangezicht, omdat hij te bestraffen was*, en vs. 14 herhaalt de apostel zijne berisping, toen *hij zag*, gelijk aldaar staat: *dat zij niet recht wandelden, naar de waarheid des Evangelies.*

Dit vreemde, verkeerde gedrag van hen, die de Schrift „*sommigen van Jakobus*" (Gal. 2 vs. 12) noemt, kan echter geenzins aan den schrijver van onzen brief verweten worden: het schijnt, dat zij die Jakobus' mondeling onderwijs genoten hadden, hem niet goed hebben verstaan: zij waren geheel in Joodsche instellingen verdiept, en wilden van de Christenen uit de heidenen, die toch hunne broeders waren, niets weten gelijk wij Gal. 2 vs. 12 lezen.

Alzoo deze „*sommigen van Jakobus*" zouden zich voor verontreinigd gehouden hebben door met de Christenen uit de heidenen aan eenen disch te eten!

Ach! hoevele oprechte leden van Christus mogen zij daarmede op het hart getreden en bitterlijk bedroefd hebben! Maar dit lag geenzins aan den apostel Jakobus, en om dit duidelijk te maken, ja

Digitized by Google

onwedersprekelijk te bewijzen, wil ik hier een gedeelte van Handelingen 15 laten volgen. Handelingen 15 beginnende met vs. 1: *En sommigen, die afgekomen waren van Judea, leerden de broederen, zeggende: Indien gij niet besneden wordt, naar de wijze van Mozes, zoo kunt gij niet zalig worden. Als er dan geen kleine wederstand en twisting geschiedde bij Paulus en Barnabas tegen hen*, die uit de besnijdenis waren, namelijk over deze zaak, *zoo hebben zij verordend, dat Paulus en Barnabas en eenige anderen uit hen, zouden opgaan tot de apostelen en ouderlingen naar Jeruzalem over deze vrage.* In de kerkvergadering te Jeruzalem sprak Petrus zijne meening voor het aangezicht der gemeente en der ouderlingen uit, en hij zeide o. a. vs. 8 vv: *God, de Kenner der harten heeft hun*, d. i. den Christenen uit de heidenen, *getuigenis gegeven, hun gevende den Heiligen Geest, gelijk als ook ons en heeft geen onderscheid gemaakt tusschen ons en hen, gereinigd hebbende hunne harten door het geloof. Nu dan, wat verzoekt gij God, om een juk op den hals der discipelen te leggen, 't welk noch onze vaders noch wij, hebben kunnen dragen. Maar wij gelooven door de genade van den Heere Jezus Christus, zalig te worden op zulke wijze als ook zij.* Toen na deze rede van Petrus de apostelen Paulus en Barnabas verhaalden van de wonderen die God door hen onder de heidenen gedaan had, en de twistende menigte hierop zweeg, nam Jakobus, de schrijver van onzen brief, het woord en sprak: (Handel. 15 vs. 13). *Mannen broeders! hoort mij: Simeon heeft verhaald, hoe God eerst de heidenen heeft bezocht, om uit hen een volk aan te nemen voor Zijnen Naam; en hier mede stemmen overeen de woorden*

Digitized by Google

der profeten: gelijk geschreven is: na dezen zal ik wederkeeren, en weder opbouwen den tabernakel Davids, die vervallen is, en hetgeen daarvan veroroken is, weder opbouwen, en Ik zal denzelven weder oprichten; opdat de overblijvende menschen den Heere zoeken, en alle heidenen, over welke Mijn Naam aangeroepen is, spreekt de Heere, die dit alles doet. (Amos 9 vs. 11, 12). *Gode zijn alle Zijne werken van eeuwigheid bekend. Daarom oordeel ik, dat men degenen, die uit de heidenen zich tot God bekeeren, niet beroere,* d. i. hun geweten niet onnoodig bezware, *maar hun zal aanschrijven, dat zij zich onthouden van de dingen, die door de afgoden besmet zijn en van hoererij,* namelijk van alle onkuischheid, *en van het verstikte* d. i. van vleesch van verstikte runderen, *en van bloed*: de heidenen hadden namelijk de gewoonte bloed met meel en bittere kruiden vermengd te eten. *Want Mozes heeft er van oude tijden in elke stad, die hem prediken, en hij wordt op elken Sabbat in de Synagogen gelezen.* (vs. 21). Het farizeesch gedrag van *„sommigen van Jakobus"* was dus geenzins aan Jakobus te wijten, maar aan de joodsch gezinde Christenen zelve, die zich boven hem verhieven.

Er is iets zeer bijzonders op te merken bij de namen die 's Heeren apostelen en profeten gedragen hebben. *Gode zijn alle Zijne werken van eeuwigheid bekend.* Hand. 15 vs. 18. Zoo heeft Hij er dan voor gezorgd, dat Jakobus bij zijne besnijdenis eenen naam heeft bekomen, die betrekking had op het amt dat hij later zou bekleeden. Jakobus heeft tot die apostelen behoort, die het langst rustig in Jeruzalem zijn kunnen blijven, om de schapen

Digitized by Google

des Heeren te weiden op de groene weiden des Evangeliums, totdat het laatste van 's Heeren lammeren vergaderd was in de schaapskooi. Jakobus was evenals zijn naamgenoot, de aartsvader Jakob een worstelaar in den gebede. Daarom vinden wij in zijnen kostelijken brief ook zooveel over het gebed, daarom zijn in zijn schrijven zulke wonderbare uitspraken over de kracht des gebeds opgeteekend. Wat Jakobus in dezen brief schrijft, schrijft hij als apostel, door den Heiligen Geest gedreven, en: „*Die zal u in al de waarheid leiden*," is de belofte des Heeren. Zij die opgebouwd zijn op het fundament der apostelen en profeten, zijn alzoo ook gebouwd op dezen brief en kunnen er rijken troost in vinden. Want ach! wien van 's Heeren volk blijft, ofschoon hij Gods waarheid met liefde, aandacht en vreeze Gods aanhoort, deze vraag niet drukken: Hoe kom *ik* tot al deze waarachtig goede werken, waar de apostel over spreekt? Lieve vrienden! die zoo gebukt daar henen gaat: het antwoord op deze uwe hartevraag is zoo eenvoudig: *door het gebed* komt gij tot al deze schoone en heerlijke vruchten: geeft al wat u drukt uit de hand, en werpt het uwen God voor de voeten!

Mijn ziel, God zal u onderhouden,
Werp uwe zorgen op den Heer.
Zijn trouwe gunst duldt nimmermeer,
Dat die Hem vreezen wankelen zouden!
(Ps. 55, 13).

Ach! zegt ge, alles wat mij drukt op God werpen, dat kan ik niet! Welnu! maakt dan uit alles wat u drukt, ja het angstzweet uitperst, een kussen en kniel daarop neder; bid, roep, ja

Digitized by Google

schreeuw tot uwen God, en zoo het u waarlijk te doen is om God te hebben, om van alle ongerechtigheden verlost te zijn, gewis! gij zult zijn aangezicht niet te vergeefs gezocht hebben.

Mijn hart zegt mij, o Heer! van Uwentwegen:
„Zoek door gebeên met ernst Mijn aangezicht!"
Dat wil, *dat* zal ik doen: ik zoek den zegen
Alleen bij U! o Bron van troost en licht!
Verberg toch niet Uw oog voor mij, o Heer!
Ik ben Uw knecht, zie niet in toorne neêr;
Gij waart mijn hulp in al mijn zielverdriet:
O God mijns heils! begeef, verlaat mij niet.

Ja! God verhoort het gebed! En al komt men nog zoo verkeerd en nog zoo zondig, ja al is de zaak, die u drukt, nog zóó verward, dat gij er begin noch einde aan ziet, het moet alles uitkomen voor u tot verheerlijking des Heeren! Daarom zegt Jakobus Kap. 1 vs. 5, 6: *En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begeere, die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt: en zij zal hem gegeven worden. Maar dat hij ze begeere in den geloove, niet twijfelende want die twijfelt, is eene baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neder geworpen wordt.* Verder vinden wij Kap. 4 vs. 3, *Gij bidt en gij ontvangt niet.* Wilt gij nu echter zeggen, ja maar wij bidden toch wel, zoo antwoordt de apostel u: *Gij bidt en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uwe wellusten doorbrengen zoudt.* Verder Jakobus 5 vs. 16*b*, *een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel.* Krachtig beduidt hier, een ernstig gebed, een welgemeend

Digitized by Google

gebed. 1) *Elias* zegt hij verder vs. 17, *was een mensch van gelijke beweging als wij, en hij bad een gebed, dat het niet zoude regenen en het regende niet op de aarde in drie jaren en zes maanden.* Hier doet zich onwillekeurig de vraag voor: waarom bad Elias, de man Gods, dat het *niet* regenen zoude. Ik denk opdat eer het vuur van Gods oordeelen over land en volk uitbrak, er nog een genadige regen mocht komen, en mensch en vee tot God leerden roepen van wege den zwaren, brandenden dorst. En toen nu Gods tijd gekomen was, dat Elias zich aan koning Achab moest vertoonen, toen het uur gekomen was, dat alle Baälspapen, die het land verdorven hadden zouden worden geslacht, toen bad Elia wederom en de *hemel gaf regen en de aarde bracht hare vrucht voort.* Nu zult gij misschien Jakobus antwoorden: ja! maar ik ben geen Elias! zoo roept hij u, ja de geheele gemeente Gods vriendelijk toe: *Elias was een mensch van gelijke beweging als wij.* Om alzoo al die heerlijke vruchten, al die waarachtig goede werken te verkrijgen, die de Heilige Geest ons in den brief van Jakobus voorhoudt, geldt dit woord: bidt en gij zult ontvangen, zoekt en gij zult vinden, klopt aan, en u zal open gedaan worden!

---

1) In de uitleggingen van onzen schrijver over den propheet Jona zegt hij, dat een krachtig gebed gewoonlijk bestaat uit een: ach mijn God! of een: ach God! RED.

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 8 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 1.

Vs. 1. *Jakobus een dienstknecht Gods.* Ofschoon Jakobus een broeder, d. i. neef des Heeren Jesus was, zoo spreekt hij daar niet over, want wat heeft vleeschelijke bloedverwantschap met de waarheid Gods te doen, en welk gezag vermag heilaanbrengend te werken in Gods gemeente, zoo niet het gezag des Heiligen Geestes? Ook noemt Jakobus zich niet *apostel*, maar *dienstknecht;* want het gaat hem om den waren, onbevlekten godsdienst voor God en de menschen, om de Gode en den Heere Christus schuldige gehoorzaamheid. Zoo ook noemt de Apostel Paulus in Filip. I zichzelven en Timotheus dienstknechten Jesu Christi. De Heiland noemt Zijne jongeren ook uitdrukkelijk *dienstknechten.* En al zijne geloovigen heeten ook zijne dienstknechten, gelijk zelfs de engel in Openb. 22 zich Johannes' mededienstknecht noemt, waarop wij nog breeder terug zullen komen. In het woord „dienstknecht" of slaaf ligt iets vernederends, wat echter in de hoogste eere verandert, als wij bedenken, wie de Heere dezes dienstknechts is. Voor den dienst, den heerlijken dienst des Heeren Jesus behoeft men zich

Digitized by Google

waarlijk niet te schamen tegenover eene wereld, die in het booze ligt: deze dienst, hoe zoet, hoe zalig, hoe heerlijk is hij niet! Ik ben met lichaam en ziel niet mijns, maar mijns getrouwen Heeren en Zaligmakers eigen. Dezen Heere heb ik lief en ik wil uit Zijnen dienst niet ontslagen zijn. Ook geeft Jakobus, waar hij zich een dienstknecht Gods noemt, ons te kennen, dat hij ons den wil van zijnen grooten God en Zender voorhoudt en zelf getrouw doet, waar hij anderen toe vermaant. Verder noemt hij zich niet alleen een „*dienstknecht Gods*," maar voegt er ook bij „*en des Heeren Jesus Christus.*" Sommigen meenen dat men liever had moeten vertalen: „dienstknecht van Jesus Christus, die God en Heere is." Er is op zichzelven niets tegen deze vertaling te zeggen, maar de woorden: *dienstknecht van God en van den Heere Jesus Christus*, zooals ze in onze Statenvertaling staan, zijn meer naar den oorspronkelijken griekschen tekst, en komen ook met de oudste vertalingen overeen. Waar het woord *God* in de Statenvertaling afzonderlijk wordt genoemd, heeft de vertaler, evenals Jakobus zelve, het oog op den Heere, als op den Verbonds-God, wiens verbond der genade wij in Jeremia 31 vermeld vinden. *God* beduidt hier Souverein, Schepper, de Almachtige en Vrijmachtige, die alleen te vreezen is, de Bron van alle genade, van allen vrede, van alle zaligheid en waarachtige rust. Verder zegt de Apostel: „van den Heere Jesus Christus." Jakobus zegt hier in den aanvang van zijnen brief niet *onzen* Heere Jesus Christus, zooals in het eerste vers van het tweede Capittel: Dat *ons* zeggen komt eerst later, als de ooren beter geopend zijn. Hij spreekt zoo om 's Heeren macht en geweld

Digitized by Google

om te bevelen, op den voorgrond te zetten. Jesus Christus is de Middelaar en Borg van het genadeverbond! Gij ziet alzoo, dat wij in Jakobus 1 vers 1 een zeer sterk bewijs hebben voor de Godheid van Christus. Ware de Heere Christus niet God uit God, zoo zoude Jakobus zich in dit vers tegen het eerste gebod bezondigen en tegen de uitspraak des Heeren handelen, dat niemand twee heeren dienen kan. En de beide namen des Heeren Jesus Christus, zoowel als het woord „*God*" in het eerste vers, verzekeren ons de vervulling der verbondsbeloften en de volheid van genade en leven, waarin alles voorhanden is voor hen, die naar gerechtigheid hongeren en dorsten. Laat ons deze heerlijke woorden, waarmede het eerste vers van onzen brief begint, nog eens nader betrachten. Gewoonlijk loopt men bij het lezen van de apostolische brieven zoo snel over die eerste woorden heen, maar ook zij bevatten gewoonlijk allerlei troost en terechtwijzing voor een arm verslagen hart.

Jakobus, *een dienstknecht Gods*, hij begint niet met te zeggen: Jakobus de broeder of neef des Heeren Jesu Christi; want wat hij schrijft berust niet op menschelijke overleggingen, niet op menschelijk gezag. Daar was het eene geheel onverschillige zaak, of hij een bloedverwant des Heeren was, al dan niet, gelijk het ook voor de dingen, die de zaligheid der zielen betreffen, eene geheel onverschillige zaak was, of Maria de moeder des Heeren was geweest of eene andere vrouw. Daar geldt het bij Jakobus zoo goed als bij Paulus: *indien wij ook Christus naar het vleesch gekend hebben, zoo kennen wij hem nu niet meer naar het vleesch* (2 Cor. 5 vs. 16b). Want het gezag des Heiligen Geestes

Digitized by Google

wordt niet verhoogd door het vleesch Christi, door het vleesch der zoogenaamde Moeder Gods, of dat der heiligen, maar het blijft alleen en onbegrensd het werk van God den Heiligen Geest, Gods waarheid te bevestigen en te handhaven in het midden der gemeente. Ook begint Jakobus geenszins met zich zelven „*apostel*" te noemen, gelijk Paulus zich ook niet altoos apostel noemt; in den brief van Titus b. v. is het: Paulus een dienstknecht Gods en een apostel van Jesus Christus. En zoo begint de brief aan de Filippenzen: *Paulus en Timotheus, dienstknechten van Jesus Christus.* (Fil. 1 vs. 1). Dit doet Paulus aldaar om dezelfde reden, waarom hij zich in den brief aan Filémon een gevangene van Christus Jezus noemt. Hij doet zulks met het oog op hetgeen die verschillende brieven bevatten. Zoo schrijft hij o. a. in het tweede hoofdstuk van den brief aan de Filippenzen: vs. 5: *want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jesus was, die in de gestaltenis Gods zijnde, geenen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn, maar heeft zich zelven vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende.* (Filip. 2 vs. 5, 6, 7). Jakobus beschouwt zich hier als een dienstknecht, die der gemeente Gods wil heeft te brengen; en dus is het hem immers toevertrouwd, zijnen mededienstknechten en mededienstmaagden hun bescheiden deel spijze te geven ter rechter tijd. Daar mag hij niet in zijn hart zeggen: mijn heer vertoeft te komen, en dan beginnen de medeknechten en dienstmaagden te slaan, en te eten en te drinken en dronken te worden, maar daar mag hij de hem toevertrouwde schapen niet verwaarloozen, maar als „*dienstknecht Gods*" heeft hij hen de beste spijzen voor te zetten,

Digitized by Google

die in des Vaders keuken bereid zijn, heilaanbrengende, gezonde, versterkende kost, die krankheid voorkomt, en den moeden wederom kracht geeft. Waar het er om gaat Gods gebod ten leven te handhaven, de kleederen des heils onbevlekt te bewaren, en zich die niet te laten ontstelen, noch te laten verruilen voor een Babylonischen mantel, daar heeten 's Heeren geloovigen altoos *„dienstknechten"*, waar ze anders heiligen, geloovigen, uitverkorenen genaamd worden zooals wij ook lezen: Openb. 22 vs. 1: *En hij toonde mij eene zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit den troon Gods, en des Lams,* — d. i. uit den grond der eeuwige uitverkiezing, der vrije genade en der voldoening in het bloed des kruises — vs. 2: *In het midden van hare straat, en op de eene en de andere zijde der rivier,* der rivier des Woords, *was de boom des levens, voortbrengende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijne vrucht; en de bladeren des booms waren tot genezing der heidenen.* vs. 3: *En geene vervloeking zal er meer tegen iemand zijn, en de troon Gods en des Lams zal daarin zijn, en „zijne dienstknechten" zullen Hem dienen.* Verder vs. 6. *En hij* — d. i. de engel — *zeide tot mij: Deze woorden zijn getrouw en waarachtig; en de Heere, de God der heilige profeten, heeft zijnen engel gezonden om „zijnen dienstknechten" te toonen hetgeen haast moet geschieden.* Vs. 9. *En de engel* — aan wiens voeten Johannes neer wilde vallen om te aanbidden — *zeide tot mij: zie, dat gij het niet doet, want ik ben uw mededienstknecht, en uwer broederen, der profeten, en dergenen die de woorden dezes boeks bewaren: aanbid God!*

Digitized by Google

Bij dezen dienst des Heeren gaat het nu toe, zoo als bij de dienstknechten of lijfeigenen in Israël, die volgens de wet, na zes dienstjaren vrij werden. Dan werd hen de vraag voorgelegd: Wilt gij vrij worden? Gijlieden kunt nu heengaan zoo ge het wenscht. Zoo sprak de Heere ook tot zijne jongeren: *Wilt gijlieden ook niet heengaan?* Joh. 6 vs. 67. Zoo gij niet langer bij Mij wenscht te blijven, gij kunt gaan, ik wil uw geluk niet in den weg staan. Maar dan zegt elk waarachtig dienstknecht Gods, elk die waarachtig in Sion is geboren: *Heere, tot wien zouden wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens.* Neen, Ik wil uit Uwen zaligen dienst niet ontslagen worden, ik heb U lief, o Heere! *het is mij goed nabij U te zijn*, (Ps. 73 vs. 28b), ik wil gaarne U het kruis nadragen, mij zelven verloochenen, uw knecht blijven, want schoon ik daartoe zelve veel te zwak ben, zult Gij, als een getrouw huisvader, mij van alles voorzien, om te kunnen volhouden tot het einde. Uw dienstknecht ben ik, uw dienstknecht blijf ik, door Uw genade!

Het woord dienstknecht is eigenlijk vernederend, vooral in den grondtekst, waar hetzelfde woord staat dat voor slaaf gebruikt wordt. En och! over die in hare oogen geringe dienstknechten en dienstmaagden des Heeren, haalt de wereld in hare ingebeelde voornaamheid verachtelijk de schouders op en zegt: wat heeft men dan aan dien veel geprezen dienst des Heeren Jesus? en zoo wil zij het zalige leven met den Heere 's Heeren kinderen leed maken. Is het echter een waar kind Gods, dat in Sion is geboren, zoo zal het antwoorden: neen! ik ben en blijf 's Heeren knecht, verneder mij, smaad mij zooveel gij wilt, des Heeren knecht blijf ik toch!

Digitized by Google

Kom! zegt de wereld, ga met ons en doe als wij, een heerlijk leven hebben wij! Ja wereld! een heerlijk leven hebt ge, met kettingen aan de voeten, die gij zelf niet ziet. Gij springt op van vreugde, omdat gij meent vrij te zijn, maar gij zijt niets dan slaven des duivels en uwer eigene begeerlijkheid. *Ik zal mij nog geringer houden dan alzoo en zal nederig zijn in mijne oogen, en met deze mijne dienstknechten en dienstmaagden*, die gij o wereld! evenzeer veracht als mij, *met dezen, waarvan gij gezegd hebt, zal ik verheerlijkt worden*, 2 Sam. 6 vs. 22. — Ja dat is mijn roem, want wat kan heerlijker zijn, dan een knecht Gods te zijn, des Almachtigen, desgenen die woord en trouwe houdt tot in eeuwigheid, die als allerhoogste Koning Zijne arme dienstknechten in genade heeft aangenomen, hen koninklijk beloont, en hen in Zijne kracht bewaart door het geloof tot de zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden in den laatsten tijd. 1 Petr. 1 vs. 5. Zulk een dienstknecht spreekt: ik kom niet tot ulieden, o gemeente, o mededienstknechten en mededienstmaagden, met *mijnen* wil, *ik* heb u niets te bevelen, maar als dienstknecht *Gods* mag ik voor den machtigsten koning der aarde niet wijken. Al beteeken ik niets in het oog der wereld, ja al geld ik niets bij haar, toch zal mijn woord langer duren als het woord van den Paus, of van een Gode vijandigen Keizer, want het is Gods Woord, dat ik breng, en niet het mijne. Een dienstknecht Gods en van den Heere Jesus Christus, een dienstknecht van den VerbondsGod, en van den waarmaker en uitvoerder van het verbond. De apostelen en ook de eenvoudige geloovigen zijn dienstknechten des Vaders en dienstknechten des Zoons.

Digitized by Google

Want dat is geen tweeërlei dienst, maar een en dezelfde dienst: zij heeten dienstknechten Gods omdat Hij hen als Verbondsgod heeft uitverkoren, geroepen en aangenomen in genade tot dezen dienst, en Hem dienende, dienen zij ook dengene, die hen gered heeft met Zijnen dierbaren bloede, en verlost heeft uit alle geweld der zonde en des duivels. Alzoo een dienstknecht Gods en van den Heere Jesus Christus, dien zalft, dien behoudt Hij zelf! Dien roept Hij vriendelijk toe: gij zult geenszins verloren gaan, er leeft er Een, die voor u waakt, en u behoudt. Gij behoeft zoo droevig en bezwaard niet te zijn, gij hebt er Een, die u draagt op Zijne armen, en die u nooit of nimmer zal begeven noch verlaten! Houdt u aan Zijn Woord.

Ziet nu eens de heerlijkheid van zulk een dienstknecht! Zulk een ambassadeur (d. i. afgezant) heeft nog geen Koning op aarde gehad! Die brengt u op het papier, of in de levende verkondiging, den geheelen wil Zijns Zenders mede, en brengt in dat woord, door den Geest des Heeren alles mede, wat gij behoeft naar lichaam en ziel, zoodat, zoo gij blijft bij wat daar geschreven staat, hemel en aarde wel, maar gij geenszins zult vergaan! Waar alles in den geestelijken dood wegzinkt, zult gij levend blijven met dat Woord, en al doode men u, toch zult gij weder zegevierend en juichend uit het graf opstaan.

Nu luidt het verder in Jakobus 1 vs. 1, nadat de Apostel gezegd had: *Jakobus, een dienstknecht van God en van den Heere Jesus Christus, „aan de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn: zaligheid!"*

Jakobus schrijft dus aan de twaalf geslachten

Digitized by Google

Israels, of wel, „aan het geslacht der twaalf stammen." Dit is allereerst eene toespeling op den zegen, dien de aartsvader Jakob stervende zijnen zonen gaf en dien wij in Genesis 49 vinden opgeteekend. Want deze brief brengt ook een eeuwigen zegen van God uit den hemel, door de vaderlijke hand van den Apostel Jakobus. En wie gaarne wat van dezen hemelschen zegen mede wil ontvangen, die geve goed acht op dezen onzen zendbrief, en op hetgeen Paulus, de andere Apostel des Heeren, geschreven heeft. Efezen 2 vs. 12—22.

Jakobus schrijft aan de twaalf stammen, aan het geslacht der twaalf stammen, alzoo allereerst aan de Joden, aan het volk Israëls; doch zijn brief is niet gericht aan de Joden, die Christus haatten, maar aan die Joden, die tot God bekeerd, en dus geloovigen des Heeren Jesu Christi waren geworden, en o! hoe gaarne noemt hij die: „het geslacht der twaalf stammen," want dit was van oudsher een nationale eeretitel voor het volk Israël. Hij geeft dezen naam aan de door de wereld uitgestootenen en uitgeworpenen, die uit de twaalf stammen tot Christus bekeerd waren, en juist dezen, omdat ze niet meer tot het volk Gods gerekend werden, moesten door den Heiligen Geest *aldus* worden aangesproken. Jakobus ontneemt dus de eer van dezen nationalen titel aan al de overige Joden, en legt dien op de Christenen uit de besnijdenis, die door God uitverkoren en tot Christus bekeerd waren, die Hem dus hart en hand hadden geschonken. Verder noemt hij met dezen naam ook allen, die uit de Heidenen in het ware burgerschap Israëls opgenomen en dus niet langer vreemdelingen van de verbonden der beloften waren.

Digitized by Google

„*Die in de verstrooiing zijn*" luidt het verder: dat is, die in de verstrooiing leven, die op zichzelven, die alleen staan in dit of dat land, in deze of gene stad; altoos een klein hoopje, een klein getal tegenover hen, wier *deel in dit leven* is, Psalm 17 vs. 14, altoos maar eenigen tegenover de groote menigte. Zoo richtte ook Petrus zijnen eersten Zendbrief aan *de vreemdelingen verstrooid in Pontus, Galatië, Cappadocië, Azië en Bithynië*; zoo lezen wij ook Zacharia 2 vs. 4^{b}: *Jeruzalem zal dorpsgewijs bewoond worden*, wat echter niet beduidt, dat plotseling geheele dorpen of steden zich tot de ware gemeente des Heeren zullen voegen, maar: dat de geloovigen in de wereld overal verstrooid zullen leven, onder de andere menschen, zooals de huizen in een *dorp* niet overal aanéén gesloten zijn, maar er vaak tuinen en velden tusschen het eene en het andere huis liggen. En zoo gaat het nog tot op dezen tijd toe. Waar men mag henen komen, hoog aan den Noordpool of in het zoele zuiden, overal ontmoet men lieden, die juist antwoorden, als men ze omtrent Gods waarheid ondervraagt, die dus van den Heere zelven geleerd zijn. En zulke lieden onderwijzen hunne kinderen in dezelfde leer, die wij in onzen heidelbergschen catechismus hebben, ook al hebben ze dien nooit in handen gehad. Zoo ver kunnen wij niet reizen, of wij vinden er nog een of twee van dat volk, en waar er maar een of twee zijn, blijft het niet daarbij, dáár komen er spoedig meer; want dit is de belofte des Heeren Jesus omtrent *Zijne schapen, die uit de waschsteden opkomen: al tezamen brengen zij tweelingen voort, onder hen is geen jongeloos.* Hoogl. 6 vs. 6^{b}.

Alzoo: *dezen twaalf stammen, die in de verstrooiing*

Digitized by Google

zijn, zaligheid! Wonderbare begroeting van den Apostel aan dat arme volk: Hij begint met hen toe te roepen: zaligheid! of zoo als Luther vertaalt en het grieksche ook heeft: vreugde of vrede zij u; in het grieksch heeft men hetzelfde woord voor *vrede*, en voor: *wees gegroet!* gelijk de Heere Jesus ook tot de vrouwen sprak, die Hij bij zijn ledig graf ontmoette: „weest gegroet," en tot de jongeren, die uit vrees voor de Joden met gesloten deuren verzameld waren: „vrede zij ulieden!" Weest gegroet! vrede zij ulieden! d. i. weest niet zoo bekommerd, Ik leef nog, Ik ben het! Het woord in den griekschen grondtekst beduidt: weest gegroet! of: het ga ulieden wel! zooals ook de apostel Johannes zijnen derden brief aanheft: *Geliefde! voor alle dingen wensch ik, dat gij welvaart en gezond zijt, gelijk uwe ziele welvaart.* 3 Joh. vs. 2. — In de Syrische taal, beduidt het woord, dat wij door „zaligheid" uitdrukken, „vrede". Alzoo weest gegroet! vrede zij u, het moet u welgaan! Vrede, vreugde, zaligheid! in welke taal men het leest, hetzelfde woord bij oosterlingen voor „*vrede*" als bij Grieken en Duitschers voor „vreugde" en bij ons Hollanders voor zaligheid! de zaak is dezelfde. En dus, gij verdrukt door onweders voortgedreven volk! deze zendbrief is niet bestemd om u te bedroeven, maar om u te verkwikken en in oprecht groene en grazige weiden te brengen; vrede! vreugde! zaligheid! ook ulieden, ook ons, waar gij u ook bevinden moogt.

Wonderbare aanhef van den Apostel! Die lieden, die hij aanspreekt, zitten immers allen, de een minder, de ander meer, sommigen zelfs zeer diep, in kruis en druk, in namelooze treurigheid; stoot op stoot, verdrukking op verdrukking was hun

Digitized by Google

deel, en boven anderen waren zij steeds in het hoekje der slagen! En nu roept de Apostel hun toe: zaligheid! of met andere woorden: welgelukzalig zijt gij! verblijdt u, het moge u welgaan, wat zijt gij gelukzalige, benijdenswaardige menschen, wat hebt gij stof om te jubelen over uw deel, en God te danken! Maar hoe kan Jakobus zóó spreken? Heeft *hij* dan nooit geleden, weet *hij* dan niet hoe het een arm menschenhart in de hitte der verdrukking te moede is? Voorzeker wist Jakobus dit, en niet minder dan zij, aan wie hij schreef, had hij de zwaarte des lijdens gesmaakt en ondervonden, maar, als ik nu met de mijnen in een klein roeischuitje op de opene zee dobber, en zie dat er gevaar is voor dat schuitje, naar links om te slaan en door de golven verslonden te worden, is het dan niet het eenig redmiddel op het rechter boord zulk een slag te geven, dat men zoude meenen, neen! dat is te kras, dat is te veel gezegd, nu zal het bootje naar rechts omslaan? — Daarom het blijft er bij: vreugde! vrede! zaligheid! gij volk! dat meent in uwen druk te vergaan!

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 1 en 2.

Wij lezen Nehemia 8 vs. 11*b*: *De blijdschap des Heeren, die zal uwe sterkte zijn.* In alle kruis, vervolging en verdrukking blijft deze stof tot vreugde over, ook al zijn onze oogen te blind geschreid om het te kunnen zien, namelijk, *dat God toonen zal, dat Hij getrouw is, dat Hij nochtans en nochtans Zijn Woord vervullen zal! Ziet! ik verkondige u groote blijdschap*, roept de engel in Bethlehems velden den armen herders toe, Lukas 2 vs. 10. En o! is het ook geen oorzaak van groote blijdschap, als wij, te midden van al onzen honger en kommer vanwege de zonde en al den druk, dien we te dragen hebben, eindelijk, eindelijk eens een woordje van troost van den Heere ontvangen? B. v. Spreuk. 9 vs. 4: *Wie is slecht? Hij keere zich herwaarts!* of Matth. 11 vs 28: *Komt herwaarts tot Mij, gij allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u ruste geven*, of Jesaja 26 vs. 4: *Vertrouwt op den Heere, tot in der eeuwigheid, want in den Heere Heere is een eeuwige rotssteen.* Ja! daar gaat men met Jes. 12 vs. 1 eindelijk juichen: *Ik dank U Heere! dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij!* Ja! dan leeren wij acht slaan op zulke woorden van onzen Heere, als wij b. v. Joh. 15 vs. 11 vinden:

Digitized by Google

Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat Mijne blijdschap in u blijve, en uwe blijdschap vervuld worde. En gelijk het koninkrijk der hemelen bestaat in gerechtigheid, vrede en vreugde in den Heiligen Geest, zoo spreekt ook Jakobus bijna evenzoo als Johannes: 1 Joh. 1 vs. 4: en *deze dingen schrijven wij u, opdat uwe blijdschap vervuld zij.* Het was alzoo de meening en het doel des Heiligen Geestes, door deze moedgevende woorden: *vrede, vreugde, zaligheid!* de kleinmoedige harten der geloovigen te versterken, hun een riem onder 't harte te steken, en hun een tegengewicht te geven, tegen al hunne smart, tegen al hunne verdrukkingen, opdat zij met hun scheepje, dat niets meer dan een wrak scheen, niet om zouden komen in de bruischende golven!

Vreemd moge het klinken, iemand, die haast in zijnen druk omkomt, toe te roepen: „welgelukzalig zijt gij", maar de Heilige Geest weet wat Hij doet, Hij alleen weet met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken, en daarom is het eene groote genade, dat God, Heilige Geest, wetende waarom en tot welk einde, ons te midden van de hitte der verdrukking juist laat toeroepen: vrede! vreugde! zaligheid!

Ach, die „*verstrooiden uit de twaalf stammen*" hadden zoo ontzettend veel te lijden! en juist daarom roept Jakobus hun verder toe vs. 2: *Acht het voor groote vreugde, mijne broeders! wanneer gij in velerlei verzoekingen valt;* mijne „geliefde" broeders, zooals Luther het vertaalt, of: mijne broeders, zooals onze statenvertaling nauwkeuriger overgezet heeft.

Alzoo, lieve broeders en zusters, *die hetzelfde lijden hebt, dat aan de geheele broederschap, die in de wereld is, volbracht wordt* 1 Petr. 5 vs. 9*b.* Gij, die veel smarten, veel lijden naar lichaam en ziel moet uitstaan, gij, die krank, hopeloos krank

zijt, God heeft mij gezonden, zegt de Apostel Jakobus, om u een woord van troost toe te roepen. Hij, die getrouwe God en Zaligmaker Jesus Christus, kan geen tranen zien, zonder ze af te droogen. Hij moet helpen, en waar Hij ellende ziet, is Zijn hart met goddelijke ontferming bewogen! O geliefden! gij moest eens weten wat *Hij* in de dagen Zijns vleesches en vooral aan het kruis uitgestaan heeft, en daarom weet Hij bij ervaring, hoe de wonden smarten en schrijnen! Lieve broeders en zusters! zegt de Apostel, acht het voor groote vreugde, als gij in velerlei verzoekingen valt; dat, meent Jakobus, heb ik ook ondervonden, en al had ik ook niets van dat alles ondervonden, dit doet niets ter zake; ik kom niet tot u, in uwen druk, met *mijn* woord, maar met het Woord van Hem, Wiens dienstknecht ik ben, en Die reeds het blijde uur gekomen ziet, dat Hij u te huis zal halen, en Hij de liefelijke plant, die Hij hier voor een korten tijd in Zijnen bloementuin plaatste, in Zijne eeuwige bloemengaarde overplanten zal. Het Grieksche woord *verzoeking*, of zooals Luther heeft, *aanvechting*, is van een woord afgeleid, dat *doorboren* beduidt, ook *onderzoeken*, *beproeven*. Verzoekingen of aanvechtingen komen van den Heere, om ons te doorboren, zooals men een vat doorboort, om te pijlen, hoeveel vocht het inheeft. Het beduidt ook „op den proefsteen leggen", gelijk men het goud op den proefsteen legt, om anderen te bewijzen, dat het echt goud is, of wel het in den smeltkroes werpt, opdat het schuim er van verwijderd worde.

Ja! die *„verstrooiden uit de twaalf stammen* hadden ontzettend veel te lijden, en het is te denken, dat hun moed vaak als uitgebluscht was, dat zij treurig en neêrgeslagen ter nederzaten, ja dat het lijden, dat zij te dulden hadden, hun dikwijls on-

uitstaanbaar voorkwam! Hoe eenzaam en verstrooid leefden zij, hier eenigen in eene stad, daar een of twee in dezelfde woonplaats; van de vrienden verlaten, door de vijanden vervolgd, hadden zij allereerst hunne joodsche bloedverwanten tegen zich, die hun menige, hun wettig toekomende erfenis onthielden, en hun allerlei schade toevoegden, zij leefden midden onder heidenen, die den bijnaam „Christen" of „Christianen", zooals het toen klonk, niet konden uitstaan; maar daarbij bleef het nog niet! Ach! vaak sneeuwt het bij Gods kinderen allerlei onheil in huis, en vallen de slagen en aanvechtingen zoo dicht, als de sneeuwvlokken in een winterstorm; dan worden eens menschen vijanden zij, die zijne eigene huisgenooten zijn, dan wordt men in zijne eer en goeden naam vreeselijk en onbillijk aangetast, — en ach! wie heeft zulk een fijn gevoel van eer, als juist de echte Christen! — ach! daar komt van alle zijden verkeerdheid op verkeerdheid, zelfs voor vrouw of man, voor de kinderen, leed op leed, ja de eene duivelarij is maar weggeruimd om voor een andere plaats te maken. Ach! dat waren toen ter tijde, en zijn nog, verzoekingen of aanvechtingen, die men niet zelf opgezocht heeft, die men niet zelf kunstmatig daargesteld heeft om er zich een voetstuk van te maken, maar verzoekingen en aanvechtingen, die nauw verbonden zijn aan den Naam, dien men belijdt, aan den Naam van den Koning der Koningen, den Heere der Heeren, aan dien Naam, die hier te midden van eene wereld, die in het booze ligt, nog altoos als „Jesus van Nazareth" klinkt. Daarenboven mogen er velen onder deze verdrukten zijn geweest, die door al hun lijden in gevaar werden gebracht van 't geloof af te wijken. Velen mogen zich geergerd hebben aan dat nimmer eindigende kruis, en

zulks niet hebben kunnen overeenbrengen met 's Heeren duidelijke en vaste beloften van leven en zegen. Weder anderen mogen den breeden weg des verderfs, waarop de ongeloovigen met paard en wagen ter helle rijden, weder met andere oogen zijn gaan bekijken, en dien niet langer als door God vervloekt beschouwd hebben, ja velen mogen van het lijden zooveel ophef hebben gemaakt, alsof zij de eenige kruisdragers waren, terwijl weder anderen, onder den last des kruises, Gods genade en barmhartigheid gingen in twijfel trekken! Dezen alle wilde de Apostel door zijne vriendelijke woorden weder op de been helpen. Door zijne woorden: *mijne broeders*, of *lieve broeders*, geeft hij te kennen, dat hij hun als door en door kent, en met hen mede gevoelt, dat hij ook allerlei lijden in Christus heeft te dragen, en dat zij één en denzelfden Vader hebben, die hen in dit tranendal leidt en bij zijne genade doet volharden en Wiens erfenis hun nimmer kan ontgaan! Maar nochtans: groot en zwaar en vele waren de aanvechtingen en verzoekingen, die zij, die deze „verstrooiden uit de twaalf stammen" hadden en hebben! Zooals wij lezen in Jes. 48 vs. 10: *Ziet! Ik heb u gelouterd, doch niet als zilver, Ik heb u gekeurd in den smeltkroes der ellende.* Zoo ook Ps. 66 vs. 10: *Want Gij hebt ons beproefd, o God! Gij hebt ons gelouterd, zooals men het zilver loutert.* Zoo moest hun geloof beproefd worden, maar wat het einde is van 's Heeren wegen, dat zien wij aan Abraham en aan Job. Gods kinderen worden dus beproefd en aangevallen, zij ondergaan allerlei rampen, allerlei kastijdingen, waarvan ook de Apostel Paulus allerlei troostrijke woorden schrijft, b. v. Rom. 5 vs. 3, 4 en 5: *En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukkingen*

wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop, en de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, die ons is gegeven. En ook schrijft hij 1 Cor. 10 vs. 13: *Ulieden heeft geene verzoeking bevangen dan menschelijke, doch God is getrouw, die u niet zal laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat gij ze kunt verdragen.* En dan al dat heerlijke, dat Paulus in Hebr. 12 voor verdrukten en lijdenden schrijft! Ach de verzoekingen en aanvechtingen der waarachtige gemeente Gods zijn ontelbaar vele, bont door elkaar geweven. Daarom zegt ook de vierendertigste Psalm:

Veel wederwaardigheên
Veel rampen zijn der vromen lot,

en Ps. 45 vs. 15: In *gestikte* kleederen wordt zij, (de Kerkbruid) tot den Koning geleid.

In zulke aanvechtingen vallen de geloovigen, d. i. zij vallen gedurig weder in allerlei leed en aanvechtingen, zoodat, als zij uit de eene diepte zijn gered, de andere diepte weer nabij is; ja, zoo werpt Hij hen van afgrond tot afgrond, allerlei kruis en verdriet omgeeft hen, ja kleeft hun aan als een gordel, zij loopen niet zelf in 't ongeluk, zooals de dwazen, maar het is eene Vaderlijke hand, het is Gods Vaderlijke hand, die hen telkens weer in de diepte werpt, zoodat alle golven en baren hun over 't hoofd gaan en het bij hen vaak een waar „Magor-mossabi" d. i. „*Schrik van rondomme*" is. Zoo lezen wij ook Ps. 71:

Gij deedt mij veel benauwdheid smaken
En drukkend harteleed.

Digitized by Google

Bij dat in verzoekingen, in aanvechtingen vallen gaat het ook zóó toe, dat men, als men den bodem van den put meent bereikt te hebben, toch nog dieper zinkt, toch geen vasten grond onder de voeten heeft, en zich reddeloos verloren voelt. Daar gaat het, zooals wij Ps. 42 lezen:

'k Zucht, daar kolk en afgrond loeit,
Daar 't gedruisch der wateren groeit,
Daar *Uw* golven, daar *Uw* baren
Mijn benauwde ziel vervaren;

en Ps. 88 vs. 4:

Gij hebt mij in den kuil gelegd,
In diept', in duisternis gesloten,
Uw grimmigheid heeft mij verstooten,
Mij neêrgedrukt, mij troost ontzegd;
Gij doet op mij uw oordeel komen,
Als onweêrstaanbre waterstroomen;

en al volgt er, gewis, op al dien nood en ellende het *'k heb lang den Heer in mijnen druk verwacht, en Hij heeft zich tot mij geneigd* uit Ps. 40, toch kan de lijdende dit in den smeltkroes niet vasthouden, ja het is de bitterste druppel in zijnen bitteren kelk: dat hij het niet gelooven kan, dat God niet alleen anderen maar ook *hem* verlossen zal!

Al dat leed overkomt Gods volk vaak plotseling, geheel onverwachts, als een bliksemstraal uit een wolkenloozen hemel. En daarbij al die haat en vijandschap, die zij van joden en heidenen te verduren hadden! Hoe zullen zij zijn miskend, belasterd, uitgezogen. Ach! hoeveel moeten nog de ware Christenen van de valsche broederen, van buiken mondchristenen verdragen, die hard spreken tegen de rechtvaardigen, in hoogmoed en verachting! hoeveel harteleed ondervinden zij niet van hen, die

verkeerde, kettersche leer leeren, of door een' goddeloozen wandel aanleiding geven tot allerlei ergernissen! Misschien waren er wel in hun eigen kleinen broederkring vermogenden, die de arme broeders en zusters verdrukten; ach! hoeveel laster, twist, tweedracht en verdeeldheid mag nog onder die weinigen geheerscht hebben, en ach! welk een lijden veroorzaakte dit alles den oprechten belijders, wat mag er in hun binnenste zijn omgegaan bij zooveel onbillijkheden, die zij ondervonden, bij zooveel verkeerde meeningen, strekkingen en gevoelens, die zij bij menigeen bespeurden; ja bovendien bij zooveel, dat zij in hunne eigene harten en nieren, in hun eigen vleesch en bloed gewaar werden, bij al de voortdurende aanvechtingen des duivels en der zonde, die in ons allen woont! Ja! gewis het was tijd, dat het apostolische schrijven kwam tot deze armen, om hen, die door de macht des zichtbaren van den waren grond dreigden te worden verslagen, weder op te helpen en te bevestigen.

Er zijn, lieve lezers! kostelijke tapijt- en kleederstoffen, die op de verkeerde, of gelijk wij zeggen, linkerzijde geweefd en bewerkt worden. Die nu deze linkerzijde van het weefsel voor zich heeft, ziet niets dan eene bonte vermenging van draden en figuren, waar men niet wijs uit weet te worden. Zoo is het ook met het lijden van Gods heiligen gelegen, met hunne verdrukkingen en smarten, die ontelbaar zijn, en waarvan zij de uitkomst niet doorzien kunnen. Maar nu zegt de Apostel tot dezulken met de woorden: „Acht het een groote vreugde, mijne Broeders, als gij in velerlei verzoekingen valt", dat zij die geheele zaak, die hen zoo benauwt en die zij niet doorzien kunnen, eens om moesten keeren, dat zij de rechterzijde van dat bonte weefsel eens moesten

beschouwen, dan zouden zij eens zien welk een heerlijk borduursel God de Heere weet tot stand te brengen! Ja! dan leeren zij zien, hoe elke aanvechting op zich zelve, alsook vele aanvechtingen en verzoekingen te zamen, allerlei vrede en vreugde aanbrengen, ja de stoffe worden tot groote, volkomene, geestelijke vreugde en hemelsche zaligheid! Daarom behoeven zij niet koud noch gevoelloos te zijn te midden van al hunnen nood, bij al de kastijdingen des Heeren, maar daartoe is de hitte van den smeltkroes ook veel te heet: daarenboven, wie naar God en niet naar de wereld bedroefd is, kan onder de vaderlijke tuchtroede niet onverschillig daarheen leven, maar, bedroefd en bedrukt als hij is, vernedert hij zich onder de krachtige hand des Heeren. Ook acht hij de goddelijke kastijding niet zóó gering om er zich op vleeschelijke wijze, door menschelijke kracht van geest, zooals men het noemt, overheen te zetten, maar hij leert den Heere te vreezen en van alle menschelijke hulp en ondersteuning af te zien.

Heeft men nu eens goed de rechterzijde van 's Heeren werk en weg met ons bekeken, dan ziet men, bij het licht des Heiligen Geestes, dat er achter al de hitte der verdrukking louter zielevreugde en zaligheid ligt, ook al bezwijkt men te gelijker tijd haast van droefenis; want achter dat alles wordt dan de vreedzame vrucht der gerechtigheid gezien, die uit de verzoekingen en aanvechtingen ontspruit, voor hen, die daardoor geoefend worden. Wij willen u nu nog eens eenige vruchten opnoemen, die op den weg des kruises en der verdrukking groeien en nergens elders.

Ten eerste: Voor Gods armen en ellendigen, die Hij lief heeft, komt dat alles van Zijne vaderlijke

hand en niet bij geval, zooals de duivel ons gaarne wijs maakt. Wie dat recht vat, zal spoedig zeggen: zie! God alleen is goed, wijs, heilig en getrouw. Hij is en blijft nochtans een goede, liefhebbende Vader! Hij is het, die ons dezen bitteren kelk bereidt, Hij heeft Zijne hand in 't spel, dat men met ons drijft. Ja! het is toch waar, leert de ziel dan zeggen, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen mede werken ten goede, dengenen namelijk, die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Niet één duimbreed hooger dan Hij wil zal de stroom, die ons dreigt te verslinden, komen; niet voor goed, niet voor eeuwig, niet geheel en al laat de trouwe God Israëls zijnen dienstknecht Job in 's duivels geweld, maar met de verzoeking geeft Hij ook de uitkomst.

Ten tweede: Al deze verzoekingen of aanvechtingen dienen daartoe, om de kinderen Gods te overtuigen, dat zij kinderen en geen bastaarden zijn, zooals Paulus in Hebr. 12 zegt. Dit is voor hen een zuiver kenteeken, dat zij niet van deze wereld zijn.

Ten derde: De aanvechtingen zijn voor de geloovigen eene onmisbare leerschool. De weg des kruises is de weg tot het eeuwige licht, en nergens wordt men zóó geoefend en onderwezen als juist op dezen weg.

O, hoe leert men in de school des kruises zich zelven kennen, zooals wij van Job kunnen zien, die in Job 42 vs. 6 uitroept: *daarom verfoei ik mij, en heb berouw in stof en asch.* Verder, hoe leert men in deze school den Heere kennen, zooals men Hem te voren nooit gekend heeft, in al Zijne deugden en volmaaktheden, die Hij in Christus verheerlijkt heeft. Hoe leeren wij daarin de vijanden kennen en al hunne list en boosheid, hoe worden de vingeren geleerd ten strijde, hoe leert men dáár, anderen te

troosten in al de moeiten des levens met den troost, waarmede God zelf ons troost. Ja, in de school des kruises leert men eerst recht de verborgenheden der Schrift verstaan, de leidingen des Heeren met al de Zijnen, van het begin der wereld af. Ja, in de school des kruises leert men met Jeremia zeggen, Klaagliederen 3 vs. 26: *Het is goed, dat men hope, en stille zij op het heil des Heeren.*

Ten vierde: Al de aanvechtingen en verzoekingen, waarin de geloovigen vallen, zijn een heilzaam middel om van zichzelven en al het zichtbare te leeren afzien, en aan menschenhulp, menschenheil en menschengunst, aan alle schepselen, ook aan zijne eigene lusten en begeerten te sterven, en der wereld gekruisigd te worden.

Ten vijfde: Wij worden zoo ingeleid in de gemeenschap des lijdens Christi, en bevindelijk zijnen dood gelijkvormig gemaakt: zoo wordt het hart geopend voor den troost, dat zoo wij met Hem lijden, wij ook met Hem zullen verheerlijkt worden. En dan wordt ons de versmaadheid Christi eene eeuwige eere, zooals wij van de Apostelen lezen, Hand. 5 vs. 41: *Zij dan gingen heen van het aangezicht des raads, verblijd zijnde, dat zij waren waardig geacht geweest, om Zijns Naams wil smaadheid te lijden.*

Eindelijk, ten zesde: De weg des kruises is de weg om overwinning op overwinning te behalen, en de moê geschreide oogen te leeren zien op den Zone Gods, gezeten ter rechterhand des Vaders, op den troon der gerechtigheid, welken Hij, de rechtvaardige Rechter, mede zal brengen voor allen, die Zijne verschijning hebben liefgehad.

Laten wij nu nog eens alles u zeggen, wat Jakobus in dat heerlijke tweede vers zegt. Zoo roept hij ons toe: de verzoekingen, waarin gij gevallen zijt en

gedurig valt zijn geheel iets anders, dan zulke verzoekingen, waarvan vs. 13 van dit hoofdstuk gewag maakt. Wat gij verduurt, o gemeente des Heeren Jesus! het zijn stormen, die op u aanvallen, zooals de boomen aangevochten worden door den storm, zooals de schoonste en geurigste rozen door het vuilste ongedierte worden aangetast, aanvallen zoo als al wat schoon, heerlijk en liefelijk is op aarde, allerlei aanvallen heeft te verduren, waardoor men het zou willen te niet maken. De woorden van den Apostel: Acht het van groote vreugde, als gij in velerlei verzoekingen valt, willen zeggen: keert het weefsel, keert Gods weefsel toch eens om, ziet de rechterzijde daarvan eens goed, dan, en dan zult gij u verwonderen, gij zult heilig beginnen te lachen ja uw hart zal verblijd worden. Dan zult gij vol verbazing uitroepen: Neen! dat had ik nooit gedacht, dat zoo iets daar achter stak, dat er in al het lijden, al die tranen, al dien vreeselijken nood, vrede, vreugde, zaligheid verborgen lag. Ja! arm kind! Weet gij wat achter al dien druk steekt? De hand van onzen getrouwen hemelschen Vader; alle heiligen Gods hebben vóór u dezen weg betreden, neen! gij zijt geen bastaard, geen verworpene, al houdt gij ook u zelven daarvoor. Zóó wordt gij het beeld, het heerlijke beeld van Christus gelijkvormig gemaakt en afgesneden van alles, wat u ten verderve zoude brengen. Ja! op de rechterzijde van Gods borduursel staat met gouden letteren te lezen: *Eeuwige heerlijkheid! Eeuwige ruste! Eeuwige vrede!*

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 8 Cts. France per post 4 Cts.

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

HOOFDSTUK 1, vs. 2 en 3.

Ik moet nog eens terugkomen, op wat de Apostel vs. 2 gezegd heeft: Mijne broeders, acht het voor groote vreugde, als gij in velerlei verzoekingen valt, want nu geeft Jakobus in het 3e vers de reden aan, waarom wij ons te verheugen hebben in kruis en druk, ja juist *om* dit kruis en *om* dezen druk, die ons treffen. Ik heb u reeds gezegd, dat wij ons het geheele werk des Heeren met ons als een weefsel moeten voorstellen; zoo als wij het vóór ons hebben kunnen wij er niet wijs uit worden, zoo vreemd en bont en verward schijnt alles te zijn; maar op de rechterzijde ziet men eerst de volmaaktheid en voortreffelijkheid van het geheele werk. En welk weefsel, welk borduursel is voor een arm menschenkind zwaarder te ontcijferen dan het werk des Heeren tot zijne zaligheid! Daarom spreekt het Woord ook van „velerlei" verzoekingen of aanvechtingen, maar als God ons door Zijne genade oogen geeft, om de keerzijde van dat alles te bezien, dan verandert de zaak, en het benauwde hart krijgt lucht.

Er is toch een groot verschil tusschen deze aarde en den hemel, tusschen dit Mesech en het land der eeuwige ruste, maar nog grooter is het onderscheid tusschen hemel en hel, tusschen „eeuwig verloren

zijn" en „voor eeuwig binnen". Wilde men de beproevingen en aanvechtingen, die de wereld ondervindt, vergelijken met het lot van Gods kinderen, dan gewis hebben dezen het beste deel niet, want de weg is steil en nauw, dien zij bewandelen naar den hemel. Maar goed bezien, zijn zij het toch alleen, die eenen koninklijken weg bewandelen; goed bezien, hebben zij het zoo goed, als kinderen het maar in huns vaders huis hebben kunnen. Gewoonlijk ziet men de dingen verkeerd, d. i. niet in het licht der eeuwigheid. Menige eerlijke arme, die alle dagen hard moet werken om een stuk brood te verdienen, meent misschien: o, aan het hof des konings, daar moet het een heerlijk leven zijn! Maar, mijn kind! dat is waarlijk zoo niet, vaak is het dáár voor een eerlijk gemoed nauwelijks uit te houden; daarenboven zijn vrome, rechtgeaarde koningen meestal de hardst geplaagde menschen der wereld. Men moest maar eens in werkelijkheid weten, hoe het leven te midden der wereld, waarvan men zich zooveel voorstelt, waarlijk is! Maar wat praat gij toch altoos over kruis, wilt gij den Heere uwen God, die u geschapen heeft, niet vreezen, omdat gij het kruis schuwt, welnu, ga dan maar met den duivel mede, en zie wat er bij dien aartsvijand te vinden is, wat die u schenken zal. Een tyran is hij, die veel belooft, maar nooit woord houdt. Bij den Koning met de doornenkroon en met het kruis echter, wandelt men aan de hand eens getrouwen vaders. Het gaat zoo gemakkelijk niet, om te leeren, dat „alles" van Gods vaderlijke hand komt; het is niet zulk eene kleine zaak midden in den smeltkroes te blijven gelooven: ik heb daarboven een goeden, getrouwen. genadigen, alleen wijzen

Digitized by Google

Vader, en alle dingen zullen ten goede medewerken voor hen, die God liefhebben, die Hij naar Zijn voornemen geroepen heeft. Met het kruis, met de dagelijksche plage, die God u in huis zendt, zendt Hij u een eeuwig heil, een eeuwig geluk, meer waard, dan een zak vol ontelbare dukaten. En of gij het nu gelooft of niet gelooft, arme ziel! toch is het waar. Maar ongelukkig het kind, dat niet leeren, niet arbeiden, maar luieren wil, en daarom voorgeeft dat het reeds alles weet. Menigeen moet in zijnen ouderdom klagen: ik heb in mijne jeugd niet willen leeren, en nu moet ik anderen dienen, mij afslooven, en een schamel stuk brood eten in 't zweet mijns aanschijns! Er is immers geen werkkring op aarde, waarvoor de mensch niet geschikt gemaakt en opgeleid moet worden! En hoe kunt gij leeren u eeuwig te verheugen, de eeuwige vreugde te genieten, zoo God u niet vooraf door allerlei kruis en druk de ijdelheid heeft doen smaken van alles, wat onder de zon is? Wie zijn het dan, die Johannes zag, staande voor den troon en voor het Lam? Immers *„die uit de groote verdrukking komen; en zij hebben hunne lange kleederen gewasschen, en hebben hunne lange kleederen wit gemaakt in het bloed des Lams!* Openb. 7 vs. 14*b*. Ziet! dat moet ge ook in de school des kruises leeren, uwe kleederen wit te maken in het bloed des Lams.

„Ken u zelven" was het woord van een wijzen man uit Griekenland, maar hoe leeren wij ons zelven kennen? Wij stappen daar zoo licht over heen en meenen, dat wij reeds lang weten, wat in hart en nieren steekt, en hoe groot onze zonde en ellende is: want ach! de meeste volwassenen meenen, dat

Digitized by Google

zij den Catechismus niet meer noodig hebben: die is goed voor de kinderen, en, als dan de eenvoudigste vraag tot hen komt, weten zij niets en staan daar met beschaamde kaken. Niemand verbeelde zich toch ook van het natuurlijke leven, dat, tenzij God er hem genade toe schenkt, hij uit zichzelven geneigd is, om vroolijk te werken, gaarne te leeren. Dat zijn gewis zeldzame kinderen, die uit eigen beweging hun boek ter hand nemen, de meesten moeten er toe gedreven worden, hetzij door loon, hetzij door straf. En de volwassen mensch is, van nature, even traag als het kind om te leeren wat hij voor dit aardsche leven behoeft, nog veel trager, ja, geheel onverschillig en dood, om te leeren wat hij voor de eeuwigheid leeren moet. Maar, dat verontschuldigt hem niet. Leeren moet hij, de volwassene, even goed als het kind. Wat moet hij leeren! Een kind moet leeren spellen, lezen, rekenen, vlijtig zijn, opdat het een eerlijk stuk brood ete en onafhankelijk van anderen zijnen weg door de wereld ga. God heeft de aarde geschapen en den mensch gegeven, opdat hij er uit hale, wat God er in heeft gelegd. En al zijt ge nu volwassen, zoo moet ge toch nog zeden en manieren leeren, want gij weet in 't koninkrijk der hemelen niet te staan noch te gaan, gij weet niet hoe gij u gedragen moet, gij weet niet te geven en te nemen: dat moet gij nog alles leeren, en geeft God u oogen, dan stemt gij dit van harte toe. Gij moet leeren uzelven te verloochenen, gij moet leeren bidden: ach God! ik ben zoo dom, zoo onwetend, leer Gij mij toch. Ik ken Uwe wegen niet, leid en voer mij, o God! ik ben zóó verkeerd, ach Heere! bekeer mij toch. En zie! juist in Christi

Digitized by Google

kruisschool leert gij dat alles: daarin leert ge uzelven kennen; niet door het kruis op zichzelf, niet door de verzoekingen en aanvechtingen op zichzelve, maar doordat de Heere in deze Zijne school met Zijnen Heiligen Geest tot u komt, met andere woorden, als Zijne genade u op deze school bracht. En de Leermeester op deze school geeft scherp acht, en is niet slap noch toegevend: hoe lief Hij u heeft, dat verbergt Hij diep in Zijn goddelijk harte, maar Hij is streng en ernstig. In Zijne school leert gij God kennen, zooals nooit te voren; als Hem, Die al onze krankheden kent, alle onze zonden vergeeft. O, dáár leert gij den Heere kennen als uwe ware toevlucht, zoodat gij leert zeggen: „bij U o Heere! schuil ik, en al houdt Gij U verborgen, o mijn God! nochtans openbaart Gij U te midden mijner ellende, en al zie ik U niet, toch zijt Gij nabij mij, veel dichter dan ik vermoede." Ja gewis Heere! Gij zijt zeer nabij de ziel, die tot U zucht, zeer nabij den armen mensch, die in zijnen nood de knieën buigt en roept: Ach Heere! lieve Heere God! verhoor mij toch, ach Heere! help mij toch. In deze school wordt gij ook bruikbaar gemaakt voor anderen; want immers bij al het hoog geroemd geloof van menschelijke wijsheid, bij allen voorgewenden christenzin en schijnijver voor God, wat wordt men gewaar? Niets dan liefdeloosheid. De een bijt en slaat den ander, stoot hem voor het hoofd; de een kan niets verdragen van den ander; het geringste behoeft slechts te gebeuren, en het zoogenaamd eergevoel is gekwetst, en men ziet van zijne ingebeelde hoogte op den naaste neder en houdt zich voor wat heel bijzonders. Ach! dat ware immers geen hemel, waarin men met zulke gevoelens

Digitized by Google

leven kon! Ach! als de vonk der goddelijke liefde niet hier in dit leven begint te gloren in uw hart, denkt gij dan, dat gij in den hemel liefde zult hebben? Hier begint men Ps. 133 te leeren stamelen, om dien in der hemelen koor mede te kunnen zingen. Daar boven is de tijd van genieten, maar hier is het de tijd van leeren, van schoolgaan en van geëxamineerd te worden. Niemand wordt aangesteld tot predikant, tot geneesheer, tot officier, tot onderwijzer, zonder behoorlijk zijn examen afgelegd te hebben, opdat men eenige zekerheid hebbe, dat hij voor zijn ambt deugt. Ja! dat is het doel van de kruisschool, daar leert men medelijden en toegevendheid voor den naaste; men leert daarin zijne eigene ellende kennen; men houdt op, zoo lichtvaardig den staf over anderen te breken, maar men wordt zelf geheel verbroken en verbrijzeld. Denk echter niet, dat de beste scholier wel niet weer vaak in allerlei verkeerdheden vervalt, maar de Hemelsche Leermeester, die de kruisschool bestuurt, houdt vol met Zijn goddelijk onderwijs. Iedereen, die op reis is, heeft gaarne wegwijzers, waarop hij lezen kan „dit is de rechte weg." En juist in de kruisschool, onder druk en leed, neem ik Gods woord ter hand, ga ik in het heiligdom des Heeren: Ps. 73 vs. 17, en zoek en vorsch en wroet daarin, of ik de kenteekenen des waren geloofs heb, of ik de bewijzen vind, dat ook ik op den waren weg ben, ja! of neen! Zoo wordt men in de heilige Schrift ingeleid, en leert uit het geschreven Woord troost op troost putten. Want hoe ligt de zaak dan toch? Was het Paulus alleen, die het lijden, den dood Christi gelijkvormig moest worden gemaakt? Dan ware immers Paulus de eenige, die in den

Digitized by Google

hemel kwam! Is deze dood, is dit sterven aan het zichtbare het deel van Paulus alleen? Alleen waar ook gij leert uzelven te verloochenen, uw kruis dagelijks op u te nemen en uwen Heiland te volgen door bezaaide en onbezaaide landen, zult gij eens zien, dat er loon is voor uwen arbeid.

Als wij het oog vestigen op dit loon, op deze vrucht, die uit het kruis ontspruit, als wij recht nuchteren zijn — d. i. als wij de dingen dezes levens leeren beschouwen in het licht der eeuwigheid — ja als wij maar alleen ons dagelijksch, gezond verstand recht gebruiken, zullen wij zien, dat ieder, die ook maar de allereerste beginselen van het zaligmakend geloof bezit, juichen en huppelen mag van vreugde. Ach ja! dat is wel waar, maar gij moest eens weten, leeraar! hoe vreeselijk het er bij mij uitziet! Nu, zeg ik u, dat is niet waar; maar al hebt gij gelijk, en ik weet niet hoe het u om 't hart is, God weet het, en ik verkondig u, gij armste van alle armen, dat, zoo ge maar even uw hart voor den Heere uitschudt, zoo ge Hem maar even bij den zoom Zijns kleed aangrijpt, al uw leed verzoet en verzacht is. Ja! met zijnen God te wandelen, met zijnen God te worstelen, door zijnen God gebonden te worden aan de vreeze Zijns naams! dat zijn toch kostelijke dingen, veel kostelijker dan al de schatten der wereld. Is dat dan geen vreugde, als men langs den weg van kruis en druk leert zeggen: door het woord mijns Konings drijf ik veel vijanden op de vlucht? Ja! maar in die kruisschool ontneemt de Heere mij alles, wat ik heb! Dat is echter gewis niet waar. Al wat u verderven zoude, en waar gij zooveel mede op hebt, schoon het niets is dan klatergoud, ja *dat* ontneemt Hij u in Zijne trouwe

Digitized by Google

liefde, maar anders niets. Op de gansche wereld is er geen school, waar men zulk goed onderwijs geniet, waar men zóó goed leert, waar men zóó goed door het eindexamen komt, als de school des kruises. Daarin brengt men het tot iets: alle leerlingen uit deze school worden vorsten en profeten, rijksministers en staatsraden aan het hemelsche hof.

Wij zijn nu, lieve lezers! aan het derde vers gekomen, dat alzoo luidt:

vs. 3. *Wetende, dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt.* Hiermede wil de Apostel ons aanduiden de vruchten, die wij in den weg van kruis en verdrukking zien opwassen, gelijk nergens elders.

„*Wetende*", zoo begint hij het derde vers. Gij moet het voor groote vreugde achten, zoo gij in velerlei verdrukkingen of aanvechtingen valt, „*wetende*" welke vruchten, welke gezegende vruchten gij daarvan plukt. De geloovigen, waaraan Jakobus schreef, konden dit *weten*, want zij hadden het reeds dikwijls ervaren. En toch! moet hun deze wetenschap, dit bewustzijn, dat het doel en de vrucht hunner verdrukking heilzaam is, telkens weer herinnerd en voorgeschreven worden. Want als het kruis weer aanwezig is, zijn de harten der geloovigen spoedig verslagen, en weten zij niet meer, dat het de Heere is, die dit alles doet, ja zij weten eigenlijk niets meer. Want gewoonlijk ziet het oog der ziel de heerlijke uitkomst niet in, en meent het heen en weer geworpen hart: *mijn weg*, mijn zware weg, *is voor den Heere verborgen, en mijn recht gaat van mijnen God voorbij!* Jesaja 40 vs. 27. Daar wandelt, of liever daar kruipt men radeloos

Digitized by Google

door duistere dalen, en meent, dat de Heere verre, o! zóó verre van ons is geweken. Ach! wij kunnen veel uit het Woord en uit de leidingen Gods met alle Zijne heiligen weten, wij kunnen anderen misschien met dat alles troosten en ophelpen in hunnen nood, maar als wij zelve in het vuur komen te staan, zijn wij ras vergeten, wat wij gisteren nog zóó goed wisten. Want o! hoe waar is het, wat Luther zegt: dat vleesch en bloed zich bezwaarlijk met het eeuwige goed vereenigen! Wie blijft, bij oude zonden en nieuwen nood, standvastig denken aan vroegere wonderen, indien de Heilige Geest hem niet in zijnen angst komt troosten en hem toeroept: *Ik* ben uw heil!? Wie van Gods kinderen heeft dan moed, om te midden der verzoekingen en aanvechtingen voor zichzelven, ja juist voor zichzelven, aan het heerlijke doel te denken, waartoe God hem kruis en verdrukkingen zendt? Wie echter van den Heere geleerd is, kent het doel van het hem opgelegde kruis Christi, al kan hij er zichzelven niet mede troosten, maar evenals in den aanvang van zijnen weg, zoo wordt hem ook verder, bij elke nieuwe diepte, die hij door moet, deze troost door het woord en de verlichting des Heiligen Geestes weder bijgebracht: want *gij „weet"*, of wel *„wetende dat" de beproeving uws geloofs lijdzaamzaamheid werkt.*

In de Grieksche taal is dit: *„in velerlei verzoekingen en aanvechtingen vallen"*, evenals in onze Statenvertaling, door het woord „wetende" onmiddelijk met het volgende verbonden. Gelijk ik reeds zeide: de Apostel schrijft aan de vreemdelingen in de verstrooiing, dat zij wisten, welke oorzaak tot groote vreugde hunne nooden en verdrukkingen

Digitized by Google

waren, en dat schreef hij hun, omdat zij dezen troost niet meer konden vasthouden in hunnen angst. Men kan iets weten, en toch niet weten. Men kan b. v. weten, dat zij, die van het zaad der Joden zijn, niet zijn te vernietigen, en men kan toch datzelfde zaad der Joden gloeiend haten, belasteren en zoeken uit te roeien, gelijk Saul zeer goed wist, dat het hem nooit zoude gelukken David om te brengen, en hem toch gedurig op de hielen zat. Dat weet iedere booswicht, dat wie een kuil graaft voor een ander, er zelf in zal vallen, en nochtans is hij het vergeten, als hij den rechtvaardige zijne netten spant. En zoo kan ook een Christen, onder kruis en druk, weten, dat het einde heerlijk zijn zal, en toch radeloos en als versteend van droefheid zijn: want, dat het einde heerlijk zijn zal, kan hij op elke bladzijde der heilige Schrift lezen. Wie is er dan ooit beschaamd en te schande geworden, die op den levenden God hoopte? Vraag dat eens aan uwe vrome ouders, aan alle heiligen Gods! Wie heeft ooit tevergeefs Gods aangezicht gezocht? En al werd hij ook voor eenigen tijd afgewezen, ja al scheen het, alsof God doof was voor zijn gebed, wie heeft het eindelijk, eindelijk toch niet ervaren, dat God zich neigde tot de stemme zijns geweens, ja hem veel beter verhoorde, dan hij het zich ooit had voorgesteld? Gewis! zoo Saul, in plaats van hulp te zoeken bij de tooveresse van Endor, tot den levenden God den toevlucht had genomen, de Heere zoude hem niet afgewezen hebben. *Zal God dan geen recht doen Zijnen uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen, hoewel Hij lankmoedig is over hen?* (Lukas 18 vs. 7), d. i. hoewel hij langzaam met hen te werk gaat, en

Digitized by Google

schijnt uit te blijven? Ach! dat zullen velen uwer, lieve lezers! ook wel ervaren hebben. Toon mij één kind Gods, dat zich in den treurigsten toestand, in den ondersten kuil bevindt, en ziet eens of hij, zoo hij een waar kind des Heeren is, niet aanstonds zal beginnen met een' anderen bekommerde, die tot hem komt, vriendelijk te troosten, en toe te roepen gij blijft gewis niet in den kuil liggen, de Heere helpt er u uit.

Nu, aan dezen, den lijdenden welbekenden, troost, waarmede ze zichzelven echter niet kunnen helpen, herinnert hen Jakobus, als hij zegt: *„gij weet"* of *„wetende dat"*; gij weet het immers zelf wel, zegt hij, welk een Ontfermer en Uithelper de Heere is, en zoo vat de verdrukte weer moed, en zegt, ja! dat is toch nog waar, dat blijft waar, tot in alle eeuwigheid.

Als God ons, door Jakobus, laat toeroepen: gij weet het wel, neemt Hij juist door dit woord en door Zijnen Geest weg, wat ons verhindert *Hem* te zien, neemt Hij weg het zichtbare, dat in onze oogen grooter is dan Hij, opent Hij ons de Schriften, en geeft ons Psalmen in den nacht, in onzen diepen nood en aanvechting. Zóó heft Hij den ellendige op uit het stof, draagt hem over alles henen en geeft hem het bewustzijn: niet te vergeefs lijde ik dit alles, maar de Heere heeft er een doel mede, en het einde zal heerlijk zijn.

Wetende dus, *dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt.* Luther heeft hier vertaald: dat de beproeving uws geloofs, zoo het rechtschapen, dat is, van den echten stempel is, lijdzaamheid werkt of „geduld". Hoewel nu onze Statenvertaling hier juister is, willen wij even Luther's woorden

Digitized by Google

volgen, daar ook zij overeenkomstig Gods waarheid zijn, en voor velen heilzaam kunnen worden. O mocht dit „*indien*", „indien uw geloof van den echten stempel is", bij velen uwer, heden of morgen, eens een heilzamen angst verwekken! Gij denkt misschien, als het bij u eens op de proef kwam, met die lijdzaamheid spoedig klaar te komen, maar, hoe staat gij voor het oog van eenen alwetenden God, tegenover deze vraag: *is uw geloof wel van den echten stempel?* Hebt gij het echte, zaligmakende, door den Heere zelf gewerkte geloof, óf niet? In het maatschappelijk verkeer, vooral in den handelsstand, gaat niets boven het crediet, het vertrouwen, en toch! al is degene, die u werk of geld beloofd heeft, nog zoo eerlijk, is het u niet bang, totdat gij het beloofde werkelijk hebt ontvangen? En als nu uw geloof, waarop gij meent te kunnen leven en sterven, eens niet van den echten stempel was, o! wat zou er dan uit u worden? Zoo menigeen moet ik ernstig aanraden, vooral bij het lezen der heilige Schrift, wat minder lichtzinnig te zijn, en zulke levensvragen niet koelbloedig ter zijde te leggen. Welgelukzalig hij of zij, die in de stille binnenkamer met Gods Woord voor zich, de toepassing van alles op zichzelven maakt.

ERRATA.

In N°. 29: bl. 42 reg. 5 v. o. staat *mossabi*, lees *missabib;*
„ 47 „ 7 „ „ „ *den*, „ *de;*
„ 47 „ 6 „ „ „ *troon*, „ *kroon.*

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 2, 3 en 4.

Houdt mij deze ernstige waarschuwing, die sommigen uwer dringend behoeven, ten goede; ik knoopte ze aan de woorden uit Luthers vertaling vast, en ga nu voort het derde vers naar onze Statenvertaling met u te behandelen. Daar luidt het, geheel naar het oorspronkelijke: *wetende, dat de beproeving des geloofs lijdzaamheid werkt*! Zoo lezen wij ook 1 Petr. 1 vs. 7: *Opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat, en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof, en eere, en heerlijkheid in de openbaring van Jesus Christus.* Het Grieksche woord beduidt hier beproeving, loutering, onderzoeking, of iemand de bekwaamheden bezit, die hij voor zijn ambt noodig heeft; en dit woord, beproeving of onderzoeking; beduidt ook, dat Hij, die beproeft, die onderzoekt, de Heere is. Daar helpt geen bidden voor, het geloof *moet* op den proefsteen worden gelegd, en in den smeltkroes *moet* 's Heeren goud gelouterd worden.

Hij zelf beproeft de oprechtheid en vastheid van het geloof Zijner kinderen, ja van al Zijne kinderen, zonder onderscheid. Van de zijde des duivels en

Digitized by Google

der menschen moge het hierbij op den ondergang van Gods kinderen gemunt zijn, van Gods kant bedoelen alle beproevingen heil en eeuwige behoudenis, en zullen eens stof geven tot eeuwig juichen.

Alzoo, God loutert het geloof, of, Hij beproeft, Hij onderzoekt het. Het is spoedig gezegd: „ja! ik geloof!" als er geene verzoeking, geen aanvechting is, maar, waar het tot eene besliste keus moet komen, of men van den Heere alléén, of wel van de wereld, hetzij geheel, hetzij half en half, zijn heil verwacht, dan wordt het geloof op de proef gesteld. Gewis! God is alwetend, Hij weet van wat maaksel wij zijn, Hij behoeft dus voor Zichzelven niet te onderzoeken, hoe het met ons geloof gesteld is, Hij, die de harten en nieren proeft, kent de waarde van Zijn eigen werk wel. En toch zegt Hij: *Ik heb u gelouterd, doch niet als zilver, Ik heb u gekeurd in den smeltkroes der ellende.* (Jes. 48 vs. 10). Als zijn eigen werk beschouwd, behoeft de Heere gewis het geloof niet op de proef te nemen, maar wel moet onderzocht worden, wat Gods kinderen gedaan hebben met hetgeen de Heere hun schonk; en dan zal wel blijken, dat, gelijk de sneeuw zilverwit van den hemel valt, maar hier beneden spoedig onrein en bezoedeld wordt, het zoo ook gaat met wat God in de harten werkt; zoo dat dus ons geloof, door God gewerkt, en door ons spoedig bedorven, voortdurende versterking en loutering behoeft. *Want Hij zal zijn als het vuur van eenen goudsmid, en als zeep des vollers, en Hij zal zitten, louterende, en het zilver reinigende, en Hij zal de kinderen van Levi reinigen, en Hij zal doorlouteren als goud en zilver: dan zullen zij den Heere spijsoffers toebrengen in gerechtigheid.* Maleachi 3 vs. 2 en 3.

Alzoo, nog eens: ons geloof, ofschoon door God

Digitized by Google

gewerkt en geschonken, heeft door ons onverstand, door onze zonden en overtredingen voortdurend behoefte aan loutering. Daarenboven wil de Heere, tot troost der Zijnen, het voor hemel en aarde, ook voor de vijanden, laten openbaar worden, hoe het geloof, dat Zijne genade in de Zijnen gewerkt heeft, ook door diezelfde genade ten dage der aanvechting onderhouden en bevestigd wordt. God kent gewis de echtheid van hetgeen Hij gewrocht heeft, Hij weet ook, dat dat werk nooit zal vergaan, daar Hij den vasten wil heeft, het tegen alles staande te houden. Maar de Zijnen moeten ook verzekerd worden, van de echtheid huns geloofs, zij moeten ondervinden, dat dat geloof wel op de proef genomen, maar nooit te niet gemaakt kan worden. Zóó wordt een ieder Zijner kinderen zijns geloofs uit de vruchten verzekerd, zóó wordt de naaste door onzen godzaligen wandel Christo gewonnen! Zóó wordt openbaar, wat in 't verborgen sluimert, zóó, wat in 't zaligmakend geloof ligt opgesloten. En zoo de Heere dus Zijne geloovigen op de proef stelt, en in vele engten drijft, doet Hij zulks om hun vele schoone gaven mede te deelen.

Dit is het heerlijk doel van „de beproeving des geloofs," en zoo heeft de ware gemeente des Heeren, zoo heeft elke geloovige ziel het vaak beter in den smeltkroes der ellende en onder 's Heeren tuchtroede, dan in dagen van rust en vrede, want alleen zóó leert men, dat het geloof, dat men heeft, van den echten stempel is.

Gelijk wij reeds boven zeiden: het is gemakkelijk te zeggen: „ja! ik geloof!" Zeer veel ménschen meenen ijzervast in het geloof te staan: maar, o wee! indien het zichtbare hun ontviel! o wee! als zij dat moesten

Digitized by Google

missen! Het is spoedig gezegd: „ik geloof!" maar hij, die Christo door een waarachtig geloof is ingeplant, zal er zeker niets tegen hebben, zoo dat geloof door God wordt op de proef gesteld: deze eerlijkheid en oprechtheid heeft de Heere zelf hem geschonken. Zulkeen weet, wat God gedaan heeft, en toch moet hij nog voortdurend bevestigd worden. Het is der uitverkorene gemeente, het is der bruid Jesu Christi eigen met David den 26sten Psalm te bidden: *Doe mij recht, o Heere! want ik wandel in mijne oprechtheid* — niet voor de rechtbank der wet, want wie kon daar bestaan — maar tegenover dat, waarvan mijne vijanden mij verdenken en beschuldigen; en met Ps. 31 vs. 15: *Ik vertrouw op U, o Heere! ik zeg: Gij zijt mijn God!* Neen ik zal niet vallen, al roepen ze ook allen: *wanneer zal hij sterven en zijn naam vergaan?* Ps. 41 vs. 6: en wederom Ps. 26 vs. 2: *Proef mij, Heere! en verzoek mij, toets mijne nieren en mijn hart, want Uwe goedertierenheid is voor mijne oogen, en ik wandel in Uwe waarheid*, en, waar Uwe goedertierenheid, Uwe waarheid mij omgeeft, kan ik het niet dulden, dat er valschheid in mij zij, het moet er alles uit, wat voor U niet kan bestaan.

Het is allen kinderen Gods eigen, vooral als zij pas op den weg zijn, vol angst en vreeze te zijn of zij wel volharden zullen. Zij hebben zulke schrikkelijke ervaringen gemaakt van hunne ontrouw, van hunne zwakheid, dat zij van harte amen zeggen op de woorden van den katechismus, dat wij uit ons zelven veel te zwak zijn om ook maar één oogenblik te kunnen bestaan (vr. 127). Ja zij weten het goed, en worden er ook dagelijks in onderwezen, dat zij zichzelven niet staande kunnen houden, dat

Digitized by Google

zij veel te zwak zijn, om ook maar ééne verzoeking het hoofd te bieden. De ware kinderen Gods zijn zoo sterk niet, als vele valsche broederen het van zichzelve beweren, neen! de vijand uit de hel is hun ontzettend groot, de zonde is in hunne cogen zoo vreeselijk sterk en machtig, en de wereld draagt zulk een schoonschijnend masker, dat het arme wormpke Jakobs voortdurend in vreeze is, of het wel volharden zal tot den einde.

Daarbij blaast de duivel hun vaak in 't oor: o! ik krijg u toch nog in mijne macht, morgen of overmorgen zal het mij toch wel gelukken, u weer in de wereld terug te sleepen, en dan zijt gij verloren! Wie nu het echte, zaligmakend geloof van God den Heere ontvangen heeft, heeft ook heimwee ontvangen naar het hemelsche Jerusalem, hij weet: eens is het gedaan met alles hier beneden, en daarom zingt hij:

Mijn leven is een pelgrimstand,
Ik trek naar 't schoone vaderland!

Maar toch! als ik nu aan de deur des hemels kom, zal ik dan *waarlijk* binnen worden gelaten? Zal dan ook *mijne* woning bereid, *mijne* kroon gevlochten zijn?

Ik heb, Gode zij lof! alle oorzaak om zulke oprechten gerust te stellen. Het is dezelfde God, die u voor jaar en dag in den smeltkroes wierp, en er u heerlijk uit verloste, die er u thans weer inwerpt! Staat gij morgen of overmorgen in gevaar van den levenden God en Zijn Woord af te vallen, zoo zult gij, te midden uwer benauwdheid, door Zijnen sterken arm ondersteund en bewaard worden, gelijk eertijds ook, ja dan moogt gij veilig zeggen en zingen:

Digitized by Google

Wanneer ik, op mijn legersteê,
Aan U gedenk in stille nachten;
Dan peinst mijn ziel, met al haar krachten,
Hoe Gij voorheen, in angst en wee,
Als mij de vijand wild' omringen;
Mij vaardig zijt ter hulp geweest.
Dies zal ik nu ook, onbevreesd,
In schaduw van Uw vleug'len zingen.

en voorts:

Mijn ziel kleeft U standvastig aan;
Gij ondersteunt mijn zwakke schreden;
Uw rechterhand vol mogendheden
Doet mij getroost en veilig gaan.
Ps. 63 vs. 4 en 5.

Gij hebt het wel benauwd in den smeltkroes uws Heeren, niet waar, arme ziel? God heeft uw geloof zóó sterk op den proefsteen gedrukt, dat er een breede bloedstreep aan is blijven kleven! De menschen, die van deze wereld zijn, en die, hoe godsdienstig zij zich ook voordoen, daarom uwen nood niet konden verstaan, hadden van u gezegd, dat het goud, dat *gij* van den Heere had ontvangen, geen echt goud was; maar toen sprak de Heere, dat wil Ik u anders toonen, gij duivel! gewis is Mijn goud goed, zuiver goud. Zoo zijt gij met uw geloof, met uwen hemelschen schat in den smeltkroes gekomen en, niet waar? gij hebt het benauwd, zeer benauwd in deze hitte? Maar zie nu eens wat al, al dat harteleed, al die smart bij u uitwerkte! Ware uw geloof niet in den smeltkroes geworpen, ware het u naar den loop der wereld goed en naar wensch gegaan, wat ware er dan van uw geloof terecht gekomen? Zouden duivel en wereld u niet spoedig weer ingepakt en medegesleept hebben? Maar waartoe al dat leed, dat ik

Digitized by Google

dragen moet? Is dan Gods werk niet volkomen! Is het geloof dan niet het werk des Heiligen Geestes, en moet er dan daaraan door het lijden nog iets volmaakt of toegedaan worden? Gewis is het geloof, als werk des Heiligen Geestes, geheel volmaakt, maar nog eens, de onreinheid van uw hart maakt, dat er gedurig op die reine zee weer allerlei onrein schuim verschijnt, en dat schuim moet uitgezuiverd worden. En daarenboven, gij wildet immers zoo gaarne de zekerheid hebben, dat als de beproeving gekomen was, gij ook zoudt volharden: Alzoo juist in den weg van kruis en druk bereidt God u die allerhoogste vreugde, met uw verstand en hart daarvan overtuigd te zijn: *ik ben des Heeren!*

En alleen op den weg des kruises verkrijgen wij die ware lijdzaamheid, die de Schrift Lucas 8 vs. 15 volstandigheid, d. i. volharding noemt; wij lezen aldaar: *En het zaad, dat in de goede aarde valt, zijn deze, die, het woord gehoord hebbende, hetzelve in een eerlijk en goed hart bewaren, en in volstandigheid vruchten voortbrengen.* Allen, die geen vrucht voortbrengen in volstandigheid, lijdzaamheid en volharding, zeggen, bij het lezen dezer woorden: Amen, dat is schoon, ja zóó moet het zijn! Daarentegen begint bij allen, die waarlijk Gode welgevallige vrucht hebben, het hart vol angst te kloppen bij deze woorden, zij gevoelen den dood in hunne leden woeden, en denken in hunne nederigheid en verootmoediging, dat de woorden uit vs. 13 hun gelden: *en die op de steenrots bezaaid worden, zijn deze, die, wanneer zij het gehoord hebben, het woord met vreugde ontvangen; en deze hebben geenen wortel, die maar voor eenen tijd gelooven, en in den tijd der verzoeking wijken zij af.* Ach! als ware geloovigen deze

Digitized by Google

woorden lezen, wordt het hun bange, ja zeer bange om 't hart, ach! zeggen zij, als de aanvechting, als de vervolgingen eens kwamen, val *ik* zeker af.

Nu werpt de Heere de zoodanigen in den smeltkroes, laat den oven der verdrukking, waarin zij zich bevinden, op het allerheetst stoken, opdat zij juist in dezen gloed zouden ervaren, dat hun geloof, hun van God geschonken, nooit kan vergaan, maar in de brandendste hitte ongedeerd blijft, totdat Gods tijd en ure is gekomen om hen heerlijk te verlossen.

Het is echter niet de smeltkroes op zich zelven, die de echtheid des geloofs aan den dag brengt; op zichzelve werkt de beproeving des geloofs geen enkele geloofsvrucht, dus ook geene lijdzaamheid, noch volharding. Integendeel, zoo Gods genade er niet bij komt, heeft kruis en tegenspoed veeleer een' verwoestenden invloed op het geloof en deszelfs vruchten. Ook beoogen duivel en wereld, als zij Gods kinderen kwellen, plagen en belasteren, niets anders dan hun geloof uit te roeien. Het is alléén de genade onzes Heeren Jesu Christi, het is alléén God de Heilige Geest, die zoowel het geloof, als de vruchten des geloofs werkt. Alzoo te midden van allerlei aanvechtingen en verzoekingen is het Gods Geest, die het geloof staande houdt, en de waarachtige lijdzaamheid, de ware volharding is eene vrucht van dien Geest, en geen eigenschap of zelfgewerkte deugd der schapen van Gods weide. Waar echter dit werk des Geestes wordt gevonden, wijst Hij de geloovigen op hunne roeping en plicht, en schenkt hun wil, moed en kracht, om te volgen, waar Christus hen roept.

Ware er nu geen strijd, geen aanvechting, dan zoude de geloovige ook nooit ervaren wat de Heere

Digitized by Google

vermag, hoe die hem sterken en bekwaam maken kan, gelijk een held nooit zijne dapperheid zal gewaar worden, zoo hij niet in strijd en gevaar komt.

Ja de beproeving des geloofs werkt lijdzaamheid! Lijdzaamheid, volharding onder het kruis, volhouden op dien post, waar de Heere ons geplaatst heeft, ook al wordt het ons schier onmogelijk, alle bestrijding, alle aanvallen, die op ons los stormen, te verdragen; volhouden totdat de Heere uitkomst schenkt. Dan leert de verdrukte spreken: *immers is mijne ziel stil tot God, van Hem is mijn heil* (Ps. 62 vs. 2), en verdraagt gaarne, zonder er veel ophef van te maken, wat hem om des Heeren wil treft, en zonder zich in goddeloos morren tegen 's Heeren leidingen te verheffen. God leert hem zijn kruis geduldig dragen en doet hem ook inzien, dat alle pogingen, die hij zelf wil aanwenden, om van onder dat kruis weg te loopen, zijn weg veel zwaarder zouden maken, en hem geen heil zouden aanbrengen.

Lijdzaamheid, geduld, volharding, het is ééne en dezelfde zaak, gelijk eene oude spreuk zegt: leert verdragen tot het einde, en wees geen lafaard.

Van deze lijdzaamheid of dit geduld lezen wij ook in Rom. 5: 3 dat *de verdrukking lijdzaamheid werkt* en Rom. 2 vs. 7 *dengenen wel, die met volharding in goed doen, heerlijkheid en eere en onverderfelijkheid zoeken het eeuwige leven.*

De oude Perzische droomenuitleggers zeiden, dat, zoo men droomde, aan een kruis te hangen, en zoo aan het kruis hangend ontwaakte, zulk een droom een groot geluk voorspelde. Daarentegen beduidde zulk een droom ongeluk, als men in den droom er door eigen krachten toe kwam het kruis te verlaten.

Wij allen, voor zoo ver wij tot God bekeerd zijn,

Digitized by Google

weten, hoe, vooral in het begin van onzen weg, ons het denkbeeld kan benauwen, mijn geloof is niet van den echten stempel, ik heb mij maar wat ingebeeld. En dat het de weg van kruis, van tegenspoed, van vervolging, van miskenning, ja van nood en dood is, waarop God de Heere de echtheid van ons geloof, de echtheid van Zijn werk in ons wil verzegelen en verzekeren, dat is de heerlijke, troostvolle waarheid, die Jakobus' overschoone brief ons predikt. Dit gouden kleinood is voor ons bewaard en is ons gegeven, om ons in het ware, zaligmakende geloof te versterken en te gronden, wij worden daarin onderwezen waar, en op welke wijze wij onzes geloofs uit de vruchten verzekerd worden, en waar de ware lijdzaamheid groeit, die volhardt tot aan 't einde.

Alzoo de verdrukking op zichzelve werkt niets bijzonders uit, maar in de verdrukking schenkt de Geest des Heeren, die het geloof schiep, ook de genade der volharding, en deze volharding werkt de Heilige Geest te midden van het vuur, waarin Gods kinderen staan. Maar Gods kinderen zijn geen doode werktuigen, maar menschen, die hunnen hemelschen Leermeester vrij wat meer te doen geven, dan doode werktuigen, zulke tegenstrevers nu, die veel liever het kruis ontvluchten, dan het dragen willen, maakt Hij, de Heere, geheel onderworpen en stille: Hij doet hen inzien, wat er van hunne arme zielen zonder Zijne trouwe liefde zoude terecht komen, zij leeren zien, welke gevaren voortdurend hunne zielen bedreigen, zij leeren inzien, wat zij den Heere schuldig zijn, zij leeren voor Zijnen wil te bukken, en zoo kunnen zij ten laatste, hoe klein, hoe zwak, hoe ellendig zij zich ook voelen, met

Digitized by Google

Paulus uitroepen: *ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijne verschijning hebben lief gehad!* 2 Tim. 4 vs. 7, 8.

Wij zijn nu aan het vierde vers gekomen, dat alzoo luidt:

Vs. 4. *Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.*

De eerste woorden van dit vers: *doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk*, vertaalt Luther, ook geheel en al naar de meening des Geestes, alzoo: „de lijdzaamheid moet ten einde toe vast blijven."

Er is eene heidensche lijdzaamheid, die den mensch onder alle tegenspoeden onverschillig voor alles maakt, doch daarvan is hier geen sprake. Waar de Heere zelf het geloof, in den smeltkroes werpt, doet Hij het om dat geloof te beproeven en om den Zijnen te leeren, dat zij het ware-zaligmakende, en geen schijn, noch tijdgeloof bezitten. Want de kinderen Gods hebben o zoo gaarne! de zekerheid hunner zaligheid, zij zijn er zoo beangst over, of zij zich ook bedriegen, en op den bodem huns harten woelt dikwijls de bange vraag: zal ik nog niet eens te schande worden? zal ik nog niet eens bedrogen uitkomen? Ach! daar kan het zoo vreeselijk spoken in en rondom hen, daar komen allerlei twijfelingen en booze overleggingen tegen den Heere in hen op, allerlei verkeerde, wanhopige gedachten, zoodat ze vaak met David uitroepen: *Nu zal ik een der dagen door Sauls hand omkomen* (1 Sam.

Digitized by Google

27 vs. 1). En wat de geloovige ziel zoo zeer begeert, namelijk bevestiging van haar geloof en vatbaarheid voor de eeuwigheid, dat beoogt de Heere ook, zooals Hij zelf zeide: *wie volharden zal ten einde toe, die zal zalig worden* (Matth. 24 vs. 13, Marc. 13 vs. 13). Alzoo: volharden tot het einde toe, dat is de ware lijdzaamheid. Lijdzaamheid beduidt eigenlijk: onder den opgelegden last blijven, niet eigenwillig den last, die op de schouderen ligt, afwerpen, maar het kruis blijven dragen, totdat God ons van het kruis verlost. Het is immers de Heere, die Zijnen kinderen het zware kruis oplegt; en daardoor verzekert Hij hen, dat ze ook eens de kroon zullen ontvangen; maar vooraf moet het kruis hier in Mesech gedragen worden, en wel zóó en dáár henen, waar God het wil, tot eere Zijns Naams, voor vijanden, duivel en wereld. Aan gelegenheden om van het kruis af te komen, ontbreekt het Gods kinderen nooit: duivel en wereld willen hun daarbij gaarne behulpzaam zijn, ja! zij willen hen gaarne een handje helpen in alles, wat dient om het kruis af te werpen! Tot dien einde komen zij tot ons met al hunne verzoekingen en aanvechtingen. Zoo is dan de hoofdzaak, den opgelegden last te blijven dragen, en niet zichzelven te verlossen in eenen weg, die niet naar Gods gebod is, die niet met zijn allerheiligst Woord overeenstemt, door middelen, die niet door Gods Geest, maar door vleesch en bloed of vleeschelijk verstand ingegeven zijn.

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 4.

Het woord lijdzaamheid of geduld moet hier niet genomen worden in de gewone dagelijksche beteekenis van dat woord, gelijk wij reeds gezegd hebben: er is eene heidensche lijdzaamheid. De Turken zeggen ook: dit of dat is Gods wil, en dus is er niets tegen te doen. Zoo sprak ook eens een goddelooze koning van Israël of liet door zijnen bode tot den profeet Eliza zeggen: *Zie, dat kwaad is van den Heere, wat zou ik verder op den Heere wachten?* (2 Kon. 6, vs. 33). Ja, zeggen dan zulke schijn-geduldigen: God heeft dat kwaad over mij besloten, ik kan er niets aan doen, ik kan er niets aan veranderen, en als dezulken een christelijk tintje hebben, zoo voegen zij er bij: ja ik heb het wel eenigszins verdiend, het zal wel om mijne zonden zijn, dat ik dit lijden moet. Ach, dan helpt de zoogenaamde rede den mensch geduldig, lijdzaam en onderworpen te zijn, men helpt zich met een christelijk of evangelisch gezangversje b. v.: „Mij naar alles stil te voegen" enz. of iets dergelijks; ja, in zulk eene beredeneerde en gekunstelde lijdzaamheid kan de mensch het zoo ver brengen, dat de gansche stad er van gewaagt, en de menschen tot

Digitized by Google

elkander zeggen: hebt gij reeds van dien geduldigen lijder gehoord, die zoo heerlijk kan spreken?

Er is ook eene lijdzaamheid, die uit hoogmoed ontspruit, men wil zich als een wijsgeer voordoen, men moet verstandig zijn, men moet toonen, dat men een christen is, dat men niet zwak is. Hierover klaagt de profeet Jeremia Cap. 5, vs. 3: „*O Heere! zien uwe oogen niet naar waarheid? Gij hebt hen geslagen, maar zij hebben geen pijn gevoeld, Gij hebt hen verteerd, maar zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen, zij hebben hunne aangezichten harder gemaakt dan een rotssteen, zij hebben geweigerd zich te bekeeren.*"

Er is ook eene lijdzaamheid, waarbij men afleiding in de wereld zoekt en den levenden God meer en meer den rug toewendt, en er is ook eene lijdzaamheid, waarbij men het kruis eerst geduldig draagt, maar korter of langer tijd daarna het van de schouders werpt. Ach! er zijn zoo vele mondchristenen, die altoos over kruis en aanvechting spreken, zich met vele teksten weten te troosten, en toch allerlei dingen in den mond voeren, waaraan de Apostelen nooit gedacht hebben. Hier is sprake van dat lijden, dat men ervaart, als men er in angst over is, of men het waarachtig zaligmakende geloof bezit of niet. O, die strijd valt zoo zwaar, als wij, door God zelve bekeerd zijnde, door allerlei verzoekingen en aanvechtingen overvallen worden, opdat ons Gods Woord en het geloof aan dat Woord ontzinke! Hier is sprake van al het namelooze lijden, dat de Heere zelf over de Zijnen laat komen, om hun geloof te beproeven, „*opdat de beproeving huns geloofs lijdzaamheid werke.*" Ach, om zulk eene ziel van Gods Woord, van Zijn gebed, van Zijnen geopen-

Digitized by Google

baarden wil af te trekken, stellen duivel en wereld, schijnvrome en goddelooze menschen alles in 't werk. En dat gaat alles dood eenvoudig en menschelijk, zonder dat er uiterlijk iets bijzonders schijnt voor te vallen. Allen, die niet uit God geboren zijn, al hebben zij den mond ook vol van God en goddelijke zaken, haten de ware kinderen van ganscher harte. Zij kunnen het niet uitstaan, dat de stille wandel en het getuigenis van zulk eenen hun doen en drijven bestraft. En ach! nu heeft een kind Gods, niet minder dan anderen, allerlei menschelijke behoeften, en in zijne innigste gevoelens wordt hij gekrenkt en aangevallen in alles, wat hem het dierbaarst is, in vrouw of kinderen, of gezondheid, of uiterlijke welvaart. Want door *vele* verdrukkingen heen gaat de weg naar de eeuwige heerlijkheid, en zij, die hunne lange, witte kleederen hebben gewasschen in het bloed des Lams, zijn ook degenen, die uit de groote verdrukking komen.

De allereerste vraag, die men zich te stellen heeft, is deze: heb ik het ware zaligmakende geloof? Dit is eene levensvraag, die velen liefst ontwijken; dezulke willen dan al te rechtvaardig zijn, vallen in allerlei kwade verzoekingen, en zij beginnen zich met hunne zelfuitgedachte wettische werken tegen Gods waarheid te verzetten; zij schijnen een tijd lang lijdzaamheid te bezitten, dat is, zij volharden in dat, wat zij zich zelven als goed en recht hebben uitgedacht, langzamerhand echter worden zij onmenschelijk, ja barbaarsch voor anderen, verwekken overal ergernis, terwijl zij zelve zich over de eenvoudigste zaken ergeren, zij willen ook volhouden, want dat vordert hunne eer; zij hebben nu eens dien weg betreden, en voelen zich tot het een of ander geroepen, dat

Digitized by Google

zij zelf op touw hebben gezet, totdat er eenige, meerdere hitte ontstaat, dan keeren zij om. Zoolang Gods gebod tegenover anderen moet gehandhaafd worden, staan zij pal; moeten zij er echter zelve aan, dan is alle moed verdwenen, zij worden slaven van het vleesch en van de wereld, en veranderen van vrienden in vijanden van Gods waarheid.

In de gemeente des Heeren zijn allerlei menschen, ook zulke, die in den brief van Judas worden vermeld: Jud. vs. 16. „*Deze zijn murmureeders, klagers over hunnen staat, wandelende naar hunne begeerlijkheden.*" En tenzij zij murmureeren en klagen, „*spreekt hun mond zeer opgeblazene dingen, verwonderende zich over de personen*", — om 's Heeren wil? neen! — „*om des voordeels wil.*" Dat is dan een onophoudelijk geklaag over „aanvechtingen en vijandschap". O, deze nabuur is zoo vijandig; o, die nabuur is nog vijandiger, ja de geheele stad is zoo vijandig! Dan weet men allerlei te vertellen, verhaalt allerlei oude en nieuwe geschiedenissen en klaagt en murmureert over het opgelegde kruis, over al de zware aanvechtingen, die men te verduren heeft. Kan men zulk een laffen klager niet billijk vergelijken met een soldaat, die aanhoudend jammert over de gevaren en vermoeienissen van den oorlog? Geloof mij Geliefden, door dit aanhoudend geklaag over vijandschap zoeken zulke menschen het een of ander verborgen doel te bereiken, zij willen òf hun boezempijn stillen door de verkeerde meening, dat zij door al dat lijden eenigermate voor hunne zonden boeten, (en dan is hun gedrag niets anders dan eene verloochening van het eenige offer voor de zonde, „*Jezus Christus en Dien gekruist*"), òf zij zoeken er tijdelijk voordeel door te

Digitized by Google

verkrijgen: „Is het mij niet gelukt mijne zakken te vullen in den kring der eigengerechte Joden," denken zij, „welaan! dan gelukt het mij misschien onder het christenvolk; dat zijn goedgeefsche en gulle lieden, en hunne penningen zijn even goed als die der wereld, die hen veracht."

Ja! er zijn in Gods gemeente zoo allerlei menschen! Sommigen willen met alle macht Gods gebod handhaven, zij houden zichzelven voor om en om bekeerd, dulden ten minste niet, dat één eenig mensch dit betwijfele, alles wat hen omgeeft moet onberispelijk zijn, en als met bezemen gekeerd; allen, die hen omringen, en met wie zij te doen willen hebben, moeten geheel heilig en rein zijn, daaraan mag niets ontbreken; en de beste meening van zichzelven koesterende, hoewel ze leerstellig het stuk van 's menschen onmacht min of meer rechtzinnig voorstellen, spreken zij het onverholen uit: „als de aanvechting komt, ben *ik* volstrekt niet bang, of ik wel zal blijven staan," en zij blijven ook staan, maar slechts voor eenen tijd, zij staan pal, ja *schijnen* veel grootere geloofshelden te zijn, dan Gods ware heiligen van alle tijden ooit waren. En deze heldenmoed duurt dan... ja! tot dat de hitte toch al te groot wordt, tot dat niet anderen, maar zij zelven met hun lieve eigen ik, met hun eigen vleesch en bloed en eigene eer in den smeltkroes moeten. Dan neemt de duivel het eene of andere lokaas, en laat dat over den rand van den smeltkroes nederdalen, zooals de visscher ook aan den angel doet, om de vischjes te vangen, en ach, dan hapt zulk een ingebeelde geloofsheld in die lekkere beete, de duivel trekt hem op aan de uitgeworpene lijn, en weg is hij met al zijn roemen en groot-

Digitized by Google

spreken! Nu moeten wij niet aanstonds met hel en verdoemenis over zulke menschen heen vallen, maar veeleer uit hun gedrag eene onderwijzing voor ons zelven nemen, want wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht; daaruit kunnen wij leeren *hoe* zwak, *hoe* ellendig wij zijn, en dat de voortreffelijkste mensch, zoo God niet met hem is en blijft, geen minuut kan blijven staan, maar niets is dan ijdelheid. En mijne Geliefden! waar God het geloof in den smeltkroes werpt, is dat voorwaar geen kinderspel, daar is de weg zoo ruim niet, maar daar voelt men diep, dat men met den Heere, met den God des hemels en der aarde te doen heeft, en dat Die geen zwakke Eli is, van de kinderen, die Hij opvoedt voor de eeuwige heerlijkheid. Maar gelijk wij reeds zeiden, juist door de strenge tucht, die de Heere aan de Zijnen uitoefent, geeft Hij het hun, uit hunne vruchten de echtheid huns geloofs te leeren kennen en hunnen naasten voor Christus te winnen. Met de beproeving des geloofs geeft de Heere ook de lijdzaamheid, dat is de volharding onder het kruis, zoodat als des Heeren tijd dáár is, de verdrukte ook jubelen kan: Ps. 18 vs. 2 en 3. *„Ik zal U hartelijk liefhebben Heere, mijne sterkte! De Heere is mijn Steenrots, en mijn Burg, en mijn Uithelper; mijn God, mijn Rots, op Welken ik betrouw, mijn Schild en de Hoorn mijns heils, mijn hoog Vertrek:"* O! wat is dat voor eene heerlijke en God verheerlijkende vreugde zóó te mogen spreken, en hoe wordt het arme, zwakke hart vastgesnoerd en gefondeerd in de genade des Heeren, als het mag zeggen: neen! ik ben geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd, neen! ik heb niet te vergeefs gehoopt op den God mijnes

Digitized by Google

levens! Zijn Woord is ja en amen; ja! *Amen* tot in alle eeuwigheid, en wat Hij aan mijne arme ziel beloofd heeft, dat houdt Hij gewis. Dit alles nu had Jakobus zelf door en door gesmaakt en doorleefd. Ach! men moet in allerlei joodsche eigengerechtigheid gezeten hebben, om te weten hoe grimmig de toorn der eigengerechtige Joden tegen ons ontbrandt, als wij niet in schijn, of voor de leus, maar *waarachtig* Gereformeerd worden, dat is, als wij den staf over *ons zelven* gaan breken, ons zelven leeren wegwerpen, en Hem op het allerhoogst, ja Hem alléén gaan verhoogen, Die van oudsher den Joden eene ergenis, en den Grieken eene dwaasheid was. Ach, daar kunnen zij het ons zóó benauwd maken, dat men wel oorzaak heeft luide uit te roepen: o God! bewaar mij voor de wereld, vooral waar zij een christelijk kleed aantrekt, en mij „lieve broeder" noemt, om mij te vleien! En wie is dan de mensch, die uit zichzelven de lijdzaamheid kan beoefenen? Voor een tijd, ja! Eigenbelang en eigene eer kunnen daarbij op het spel staan, men kan den zelf gekozen weg toch niet zoo plotselijk verlaten, men *moet* wel volharden, want wat zouden de menschen wel van mij zeggen, zoo ik eensklaps liet varen, waar ik eerst zooveel ophef van maakte? Zoo houdt men dan stand, maar hoe lang? en waarom? Men wil, om al het lijden, dat men zegt te verduren, als iets bijzonders worden aangezien; niet alleen, dat de Heere het alles in Zijn boek moet opteekenen en het ruim betalen, maar ook bij de broederen willen dezulken alléén gelden en het hoogste woord voeren, totdat het snelvuur des vijands hun dan toch al te heet wordt, en zij de wapenen neerleggen, waarmede zij zeiden de geheele wereld *voor* Koning

Digitized by Google

Jezus te willen veroveren. En de oorzaak van zulk een gedrag, hun eigen hart, was niet *voor* Koning Jezus veroverd, hun geloof was niet van den echten stempel, het was een eigengemaakt, ingebeeld, geen van God gewerkt, zaligmakend geloof, dat zij bezaten. Zoo beoogt de apostel Jakobus, en handhaaft hij het ware geloof, geen ledig en dood geloof, maar een geloof, zooals dat spreekt uit den wandel en uit het doen van de ware godvruchtigen, die teer van gevoel, maar ook teer van geweten zijn; het schijnt, als of Jakobus de werken op den voorgrond zet, maar in den grond wil hij niets anders, dan de doode werken der wet bestraffen, en den mensch op Christus wijzen, als op den eenigen grond der zaligheid, den eenigen bron van alle *waarachtig* goede werken.

Streng, onverbiddelijk streng is hij in zijne voorstelling van de leer der zaligheid, en toch vloeit zijn hart over van liefde voor die twaalf stammen in de verstrooiing, aan wie hij schrijft, en hij wil niets anders, dan dat, waarvan de Heere in Ezech. 34 vs. 4 zegt, dat de valsche herders het niet doen, namelijk, hij wil het zwakke sterken, het kranke helen, het gebrokene verbinden, het weggedrevene weder brengen, het verlorene zoeken, hij wil verootmoedigen en tot schuldbelijden brengen wat groot en sterk is in eigen oogen, en het toch niet is. En daarom roept de Apostel den lijdenden toe: er bestaat geen reden, om het hoofd zoo te laten hangen en zoo moedeloos te zijn, het is niet goed over alles, wat ons wedervaart en ons om de waarachtige belijdenis der woorden wordt aangedaan, bij menschen te gaan klagen, noch veel minder het te laten uitbazuinen door de geheele wereld, want dat alles zijn niets anders dan

Digitized by Google

de brandstoffen, waarmede de Heere in Zijne trouwe liefde het vuur der loutering voor de Zijnen stookt. Wie het zaligmakend geloof niet bezit, kan niet weten, wat dat al voor schatten in zich bevat; wie het niet zelf ervaren heeft, weet niet welke wonderen men beleeft met het: *in stilheid en in vertrouwen zal uwe sterkte zijn*, en ach! wie kan in de hitte der verdrukking volharden, volharden tot het einde? Heeter en heeter wordt de gloed, de Heere stookt al heviger, en aan het arme Sion Gods blijft niets heerlijks meer over, geen roem, geen eer, geen heerlijkheid. Ja! dien God lief heeft, dien laat Hij vaak geheel alleen staan, zoodat hij niemand weet, die in den grond des harten met hem is. Juist hij, wien God meer nabij is dan anderen, schijnt van Hem verlaten te zijn en moet daarom spreken:

Door duistere dalen moet ik gaan,
Van allen troost verlaten staan!

Als de goudsmid goud voor zóó of zóóveel karaat (een maatstaf voor het meer of minder zuiver gehalte van het goud) hebben wil, moet het goud in den smeltkroes blijven, tot het de bestemde waarde heeft verkregen. Ware het goud levend, en sprong het vóór het vastgestelde tijdstip uit den smeltkroes, zoo zou het nooit worden wat het zijn moet, en er bleef schuim onder vermengd. Zoo is het ook met iemand, die doodziek is geweest en nu langzamerhand begint te herstellen; als zulk een mensch te vroeg zijn ziekbed verlaat, en zich in de open lucht begeeft, alzoo *niet volhardt in lijdzaamheid* tot het einde, zoo verkrijgt hij geene volkomene genezing. Hij moest liever nog stillekens blijven liggen,

Digitized by Google

waar God hem heeft neergelegd, en de onaangename benauwdheid en hitte van zijn ziekbed nog wat verdragen; want juist daardoor geneest zijne ziekte in den grond en wordt hij des te eer gezond aan lijf en leden, zoodat er niets blijft zitten van de doorgestane ziekte. Duurt zijne lijdzaamheid, zijne geduld echter maar ééne week lang, terwijl ten minste twee of drie weken tot zijn volkomen herstel noodig zijn, zoo stort hij er licht weder in en kan zich den dood op den hals halen, gelijk het zoo vaak gebeurd, of ten minste kan hij uit zijne krankheid allerlei lastige gevolgen overhouden, die hij dan zijn geheele overig leven medeslepen moet. Het ging in Jakobus tijd zóó toe, als wij het ook in den brief aan de Hebreën beschreven vinden; deze hadden veel verdragen, zoodat zij zelfs den roof hunner goederen met blijdschap hadden aangenomen, maar de hitte der verdrukking werd heviger en heviger, en nu vermaant hen de Apostel tot volharding, nadat hij hun in het eerste gedeelte van het elfde hoofdstuk het ware, zaligmakende geloof had voorgehouden. Wij vinden zijne vermaning in het twaalfde Capittel, en in den zelfden zin zegt hij Capittel 10, vs 32: *doch gedenkt der vorige dagen, in dewelke, nadat gij verlicht zijt geweest, gij veel strijd des lijdens hebt verdragen. Ten deele als gij door smaadheden en verdrukkingen een schouwspel geworden zijt, en ten deele als gij gemeenschap gehad hebt met degenen, die alzoo gehandeld werden. Want gij hebt ook over mijne banden medelijden gehad en de rooving uwer goederen met blijdschap aangenomen, wetende dat gij hebt in u zelven een beter en blijvend goed in de hemelen. Werpt dan uwe vrijmoedigheid niet weg, welke eene groote vergelding des loons*

Digitized by Google

heeft. Want gij hebt „lijdzaamheid" van noode, opdat gij, den wille Gods gedaan hebbende, de beloftenis moogt wegdragen. Want, nog een zeer weinig tijds en Hij, Die te komen staat, zal komen en niet vertoeven. Ach! verstonden wij toch de heilige kunst te wachten en op den Heére te hopen, als de duivel en de wereld het ons zóó bang maken, dat wij denken: nu kom ik om in mijnen druk! Duivel en wereld zijn altijd bezig een kind Gods te benauwen, vooral vaak in zijn laatste uurtje, en dat doen zij slechts, opdat zulk een arm voorwerp het geloof in Zijnen Heiland late varen; maar hoe luider zij roepen: *gij* verkrijgt geene hulp, des te naderbij is de Heere reeds, want: *nog een zeer weinig tijds, en Hij, Die te komen staat, zal komen en niet vertoeven. Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven; en zoo iemand zich onttrekt, mijne ziel heeft in hem geen behagen.* Daarom zegt Jakobus: de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, en waarlijk! er bestond veel oorzaak voor, dat zoowel Paulus als Jakobus, de gemeente des Heeren op zoodanige wijze toespraken. Er scheen waarlijk te weinig heil aan verbonden te zijn, te volharden in de leer der Apostelen! Ter zelfden tijd, dat de Apostelen zóó aan de gemeenten schreven, en er zulk eene hitte der verdrukking ontstond, bloeide Jeruzalem, als nooit te voren, zoodat Herodes en al de joodsche Rabbis zeggen konden: de Apostelen zijn maar leugenaars, die u wat wijs maken, ziet eens! welke geweldige muren en marmeren paleizen wij bouwen! Wie kon dat met vleeschelijke oogen zien, dat juist, toen Jeruzalem zóó schijnbaar opgebouwd werd, de Heere zeer nabij was om haar te verwoesten, en om te redden

Digitized by Google

Zijn arm volk, dat in dit hooggeprezene Jeruzalem niets beteekenen noch gelden mocht? Ach hoe menigeen viel daar af van de belijdenis van het waarachtige Evangelie. En dat waren geen geruchtmakende vervolgingen, die hen daartoe dreven, maar vaak de eenvoudige behoeften des dagelijkschen levens. De ééne behoefde vier gulden, de andere vijf, weer een andere honderd gulden. Deze kon dit of dat niet ontberen voor zijne kinderen, dien ging het weer om eer of aanzien bij de menschen en het heilige gebod des Heeren werd veracht en in een hoek geworpen!

Deze brief is echter niet geschreven, om de zoodanigen te troosten, en in hunne voorgewende en zelf uitgedachte aanvechtingen te stijven, want ach, hoe velen klagen over aanvechtingen en verzoekingen en weten niet, wat eigentlijk het bitterste, het zwaarste in alle aanvechtingen en beproevingen is! De Apostel verstaat onder aanvechtingen niet zulke tegenspoeden, die men zichzelven op den hals heeft gehaald, door dat men niet Gods wegen maar eigene wegen, eigene lust en begeerlijkheid volgde, maar hij verstaat onder het woord aanvechtingen of verzoekingen, zulke aanvallen, die wij van buiten en van binnen ervaren, en waarbij het daarop gemunt is ons het geloof te ontrooven, ons van den waren grond der zaligheid af te trekken, en ons te bewegen het goede en heilzame gebod des Heeren te laten varen.

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 4 en 5.

In onzen tijd echter vraagt haast niemand meer naar de wet des Heeren, maar overal wordt er gehandeld naar zulke overleggingen, als: mijne lust, mijn genoegen, dat is mijne wet! en daarvoor moeten dan koning en burgemeester, predikant, vader, moeder, ja alles wijken. Op zulk een gedrag volgt dan natuurlijk allerlei duivelarij en ook allerlei uitwendige nood, dat kan niet uitblijven. Zie gij maar toe, wat er van u terecht komt, zoo gij Gods Woord laat varen, en u een weinig nieuwerwetsche wijsheid in de plaats daarvoor verschaft! Dan kunt gij misschien, in uw welverdiend en zelf-veroorzaakt leed, een soort van lijdzaamheid vertoonen, maar daar weet de Heere niets van af. Jakobus spreekt hier dáárover, dat de geheele zichtbare wereld er voortdurend naar streeft, het geloof der kinderen Gods in de trouw en liefde huns Vaders aan 't wankelen te brengen; en daartoe gebruikt de vijand dan al de uiterlijke en menschelijke behoeften, al de verlegenheden om 't dagelijksche brood, zoodat de uitverkorenen des Heeren Jesu dikwijls alles schijnen te moeten ontberen, wat de wereld in overvloed heeft. Dan fluistert de vijand hun omtrent den

oversten Leidsman huns geloofs allerlei kwade gedachten in 't oor b. v.: „Zoudt *gij* u toch eigenlijk niet „bedriegen met dat hopen op 's Heeren Woord? Er „staat immers geschreven, dat de godzaligheid tot alle „dingen nut is, hebbende de belofte beide des tegen„woordigen en des toekomenden levens, en gij beleeft „van dat alles niets dan het tegendeel! Kom! laat „uw geloof op den Heere varen, en gij zult even„als anderen het goed hebben in deze wereld."

Ziet! mijne lezers! in zulke tijden van hopeloosheid en bestrijding moet het ons herinnerd worden, dat, al schijnt de duivel aan 't roer te zitten, het nochtans de Heere is, die langs dien weg ons geloof op den waren, eeuwigen rotssteen „*Christus*" wil gronden, en ons de genade der volharding schenken, die volharding namelijk, nergens anders rust te zoeken dan in de woorden van onzen Heiland.

Het is allen menschen eigen in de hitte der verdrukking te zeggen: neen! nu wordt het toch al te erg, nu is het niet langer uit te houden; en ook de kinderen Gods hebben, niet minder dan anderen, met dezen afkeer van kruis en verdrukking te strijden; ach, de hitte wordt ook *hun* vaak *veel* te hevig; daarbij (en dit kent de wereld, ook de schijnvrome wereld niet) gaat het hun om de vervulling van Gods beloften, het is er hun om te doen voor zichzelven te weten, dat ze met den Heere niet bedrogen uit zullen komen voor tijd en eeuwigheid. En dit is nu het zwaarste, dat zij te dragen hebben, dat God schijnt uit te blijven, en Zijn Woord een leugen schijnt te zijn. Niet op menschen hopen zij geen vleesch stellen zij tot hunnen arm, en toch schijnt de hemel van koper, de hulpe blijft uit, en dan wordt wel eens de droeve kreet van hunne lippen

Digitized by Google

gehoord: ach! ik heb nu al zóólang op God gehoopt, tot Hem geroepen, maar Hij schijnt *mij* niet te hooren! Terwijl het nu zoo in de hitte der verdrukking blijkt, dat de kinderen Gods in en uit zichzelven niet meer geloof bezitten dan de andere menschen, roept de Apostel hun toe: *de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk*, of zooals Luther vertaalt: *het geduld* of de lijdzaamheid *blijve vast tot het einde*, d. i. totdat de Heere met Zijne hulp komt en ons uitredt, en Jakobus laat er op volgen: *opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.* Ach! zegt de arme ziel, wat zijn dat nu echter voor woorden: „opdat gij volmaakt zijt!" „geheel oprecht!" „in geen ding gebrekkelijk!" dat is immers om het verstand van te verliezen, ik ben immers de ellendigste, onvolmaaktste, verkeerdste mensch, die op Gods aardbodem leeft! en ik zie vaak niets in mijn hart dan onoprechtheid en veinzerij!

Maar lieve lezer! de woorden: „volmaakt," „in geen ding gebrekkelijk," „geheel oprecht," moeten hier niet uitgelegd worden, als ziende op eene zedelijke of wettische volmaaktheid, zooals de wijzen dezer eeuw leeren, en waaraan wij met onze wijze hoofden ook zoo spoedig gaan denken, maar deze woorden zien op den strijd des geloofs, op den bangen strijd van het Israël Gods met alle helsche en wereldsche machten. In dezen strijd wil God geene halfheid, geene loomheid in Zijne kinderen [illegible] omdat Hij hun allen, klein of groot, de vrijgde toegedacht heeft, eens met Paulus te kunnen zegg[illegible]: ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb *het geloof* behouden! Want om het geloof, om het ware, zaligmakende

Digitized by Google

geloof gaat deze strijd, en daarom zegt de Heere Jesus ook: *niemand, die de hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koninkrijk Gods.* Lukas 9, vs. 62. Zoo schrijft ook de Apostel Paulus, Efeze 6, vs. 10—13: *Voorts, mijne broeders! wordt krachtig in den Heere en in de sterkte Zijner macht; doet aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des Duivels, want wij hebben den strijd niet tegen vleesch en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht. Daarom neemt aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in den boozen dag en, alles verricht hebbende, staande blijven.* Ziet ge, hier hebt gij nu bij Paulus de uitlegging van Jakobus woorden: *opdat gij moogt volmaakt zijn, en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.* Daar gaat het om het goede, heilige gebod des Heeren, of dat alleen bij u gelden zal, òf onze lusten en begeerlijkheden. Houdt gij u aan Gods gebod, aan Zijne waarheid alleen, zoo hebt gij naar menschelijke berekeningen (die echter dikwijls falen) voeding te verwachten hier op aarde, maar nochtans is al uw heil voor tijd en eeuwigheid daaraan verknocht; gelijk er eens een vader leefde, die zijnen zonen op zijn sterfbed als eenige erfenis een uitgeholden stok naliet, met het gebod dien stok niet weg te doen, dan op een door den stervende bepaalden tijd, en ziet! toen die tijd dáár was, en de stok geopend werd, bleek die vol van de kostelijkste edelgesteenten te zijn. Zoo kan ook een barmhartige man aan eenen arme een strook papier geven, en zeggen:

Digitized by Google

daarop staan zoo of zooveel guldens, — nu kan die arme man echter niet lezen, dat werkelijk op dat papier zoo of zooveel guldens staan, maar hij houdt het nochtans goed vast, want op dat papier staat toch wel wat, al kunnen zijne blinde oogen het niet zien, en op den gezetten tijd wordt het tegen klinkende munt ingewisseld! Maar ach! hoe vaak komen niet duivel en wereld met hunne glazen koralen en willen Gods kinderen den parel van groote waarde afhandig maken, dan verwekken zij een' zwaren storm in het hart, en zeggen honend: dat is immers volstrekt geen parel van groote waarde, die gij meent te bezitten, *wij* hebben de echte parelen! En o! als zij dan hunne glazen koralen zoo in de zon laten schitteren, en het hun gelukt den armen mensch te betooveren en hem zijnen parel te ontfutselen, hoe ellendig en van alles beroofd staat hij dan daar en moet bitterlijk, ja bitterlijk weenen.

God wil, *dat de lijdzaamheid een volmaakt werk hebbe*, dat Zijne verdrukten *volmaakt zijn, geheel oprecht en in geen ding gebrekkelijk*. En niemand spreke hier van „onmacht," of van „eene wettische taal," want hier is volstrekt geen spraak van 's menschen doen, dit alles zijn geen vruchten van 's menschen akker, maar vrije genadegiften des Heeren. En wie zal gaarne aan menschen werk geven, die hun werk niet verstaan? Wie wil dezulken in zijnen dienst hebben en houden, die hun werk maar half doen? Wie zal zich ten minste niet alle moeite geven, om zulke ongeschikte arbeiders beter te onderrichten, opdat het werk niet half afgedaan blijve liggen? En wij hebben, Gode zij dank, ook zulk een geduldigen Leermeester, want tot *Zijn* werk ontbreekt ons allen alle bekwaamheid. Het geschikt

Digitized by Google

zijn tot den strijd nu en al die heerlijke gaven, — de Heere schenkt ze u, o moede strijder! uit vrije genade, Hij geeft ze u, onmiddelijk door Zijnen Heiligen Geest, middelijk door Zijn Woord, en waar gij dreigt te bezwijken in de hitte der verzoeking, fluistert Hij u toe door Zijnen Geest: „Wees sterk, Ik wil uw hart versterken, vrees niet! Ik ben met u, Ik zal u niet begeven noch verlaten." Dit kunnen wij ook leeren uit de geschiedenis, die wij 1 Sam. 13 lezen. Daaruit zien wij, dat Saul, toen hij een jaar over Israël geregeerd had, en nu in het tweede jaar zijner regeering stond, twee duizend man bij zich had. Jonathan, die slechts één duizend man had, sloeg daarmee de Filistijnen, terwijl Saul nog niets gedaan had. Uit vers 4 blijkt, dat Saul den roem van deze overwinning zich toeëigende en ook gereed was aan de wraak der Filistijnen, die op Jonathans heldendaad volgen moest, het hoofd te bieden. Samuël had gezegd, dat hij na zeven dagen komen zou. Nu was de zevende dag gekomen, maar Samuël, en met hem de hulp des Heeren, scheen uit te blijven. Saul stond bijna geheel alleen, gelijk wij vs. 6—8 lezen: *toen de mannen van Israël zagen, dat zij in nood waren, (want het volk was benauwd) zoo verbergde zich het volk in de spelonken, in de doornbosschen en in de steenklippen en in de vestingen en in de putten. De Hebreën nu gingen over de Jordaan, in het land van Gad en Gilead. Toen Saul nog zelf te Gilgal was, zoo kwam al het volk bevende achter hem. En hij vertoefde zeven dagen tot den tijd, dien Samuël bestemd had. Als Samuël te Gilgal niet opkwam, zoo verstrooide zich het volk van hem.* Toen dacht Saul: „Als het volk zich ver-

Digitized by Google

„strooit, kan ik de Filistijnen niet slaan, dan ben „ik een verloren man. Wat wilde Samuël ook doen „om mij de overwinning te verzekeren? Hij wilde „met mij bidden en een offer brengen. Welnu! dat „kan ik immers wel zonder Samuël klaar spelen, „ik kan den Heere ook wel een schaap of een rund „van mijne kudde brengen, de nood is zoo hoog „gestegen, hier kan ik Samuëls ambt ook wel eens „ter hand nemen." En het brandoffer werd geofferd, de asch lag dáár, de overtreding was gepleegd! maar God is geen leugenaar. Als Hij gesproken heeft: wacht op Mij, Ik zal komen en zekerlijk niet uitblijven, zoo komt Hij gewis; nog eens: Hij is geen leugenaar, maar *wanneer* komt Hij? Ja, of ook alles u ontzonk, wat nood? Dank den Heere, die u zoo hoog eerde, dat gij tot nu toe het vaandel van Zijn Woord hoog om hoog mocht steken! Hadde Saul nog een kwartier-uurs van angst en benauwdheid uitgestaan, hij ware koning gebleven. Maar het duurde, naar zijnen zin, veel te lang, de zaak ging zóó toch al te langzaam, hij geeft het wachten op, maakt den profeet tot eenen leugenaar en denkt: God helpt niet, tenzij *ik* hem een handje help en Hem een offer breng, en daarbij vergeet hij, dat hij zelfs met een leger van honderd duizend man den vijand niet slaan kan, zoo de Heere niet aan de spits treedt, maar, dat hij met God en Zijne heilige engelen sterk genoeg was om *alleen* alle Filistijnen o[illegible] de vlucht te jagen, gelijk zijn zoon Jonathan oo[illegible] werkelijk deed. Wij kunnen dat lezen in 1 Sam. 14. Saul had dus geen lijdzaamheid, hij was niet „v[illegible]*aakt* in lijdzaamheid," niet „geheel oprecht," en [illegible] „in geen ding gebrekkelijk" zooals Jakobus Cap. [illegible]vs. 4 zegt. God wil, dat men volharde tot

Digitized by Google

op den dag Zijner hulpe, en die dat doen zijn menschen naar Gods harte. Dat sluit geen angst, geen zonde, geen benauwdheid, geen twijfel of de Heere wel woord en trouwe zal houden van de zijde des volks uit, maar o! dat alles vergeeft de Heere Zijnen kinderen zoo gaarne. Naar hunne eigene meening mogen zij telkens en telkens vallen, ja meenen, reeds geheel eene prooi der helle te zijn geworden, toch bewaart de Heere hen er voor, zich op verkeerden, zelf gekozen weg uit de benauwdheid te redden en zóó volharden zij tegenover duivel en wereld en blijven op den Heere wachten, wat hun ook ontzinke! God weet echter van wat maaksel wij zijn, en dat wij in en van ons zelven elk oogenblik geneigd zijn, als de hitte te groot en het gevaar te dreigend wordt, het wachten op den Heere, het volharden in den goeden strijd des geloofs er aan te geven, en die strijd kan zeer bang worden, want het ziet er wel eens naar uit, alsof de Heere Zijn Sion heeft begeven en verlaten, of Hij ons stoot op stoot, steek op steek geeft, of Hij ons aan het spel der stormen en baren overlevert, en allen, die de waarachtige leer der zaligheid „in Christus Jesus *alleen*" vijandig zijn, vrijheid geeft hunnen moed aan ons te koelen. Maar juist in dezen nood, in dit schijnbaar verlaten zijn van God, komt Hij tot ons met het woord Zijner lijdzaamheid, om ons te versterken en te vermanen toch tot het einde toe te volharden in des Heeren wegen, in de belijdenis der waarachtige waarheid, te blijven bij Zijne allerheiligste geboden, en onze rechte plicht te betrachten, opdat duivel en wereld en alle schijnvromen beschaamd zouden staan op den dag Christi, als Hij Zijne schaapjes zal kronen met

Digitized by Google

eeuwige eere. En hunne eigene zwakheid en twijfelmoedigheid kennende, geven zij hunnen God en Heiland de eere daarvoor, dat zij in Zijne wegen blijven. En gelijk het niet onze bekwaamheid, ons verstand, onze verdienste, onze moed, onze deugd was, die ons leerde op Zijn goddelijk Woord acht te slaan, maar wij er Gods genade en trouwe voor dank moeten zeggen, zoo behaagt het Hem ook, ons door diezelfde genade des Heiligen Geestes op den engen weg te houden, ons op het smalle pad des levens te bevestigen. Zoo leert men niet op de zichtbare, maar op de onzichtbare dingen zien en noch in groote, noch in kleine aangelegenheden van Zijne geboden te wijken. Zoo leert men de wereld wereld, de vijanden vijanden, de aanvechtingen en verzoekingen, aanvechtingen en verzoekingen te laten zijn. Zoo wordt de dulder volmaakt in lijdzaamheid, naar Jakobus woord, en hij volbrengt zijnen loop in de loopbaan, aan wier einde de kroon der gerechtigheid prijkt. Zoo gij onze volkomenheid alléén in Christus zoekt, zal de volkomenheid in lijdzaamheid niet bij u ontbreken. En o! hoe liefelijk komt het Woord des Heeren ons te hulp, te midden der menigerlei verzoekingen en aanvechtingen, waarin wij gevaar loopen den wil der wereld en des duivels te doen en Gods Woord te laten varen! O deze verzoekingen zijn vaak zoo fijn gesponnen, zoo schijnbaar goddelijk en schoon, zoo uitmuntend geschikt om ons uit onzen benarden toestand te verlossen, zoodat wij vaak gaan wankelen en niet weten wat wij doen moeten tegen zulk eene groote menigte. En terwijl wij nu niet meer weten wat te doen, wat te laten, roept Jakobus ons toe vs. 5: *En indien iemand van u wijsheid ont-*

Digitized by Google

breekt, dat hij ze van God begeere, die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt, en zij zal hem gegeven worden. Allereerst willen wij eens onderzoeken, wat de Apostel hier door „wijsheid" verstaat. Er is, lieve lezers! eene wijsheid dezer wereld. Van deze wijsheid heeft de Heere gezegd, dat de kinderen dezer wereld wijzer d. i. voorzichtiger zijn in hunne geslachten dan de kinderen des lichts. Deze wijsheid bedoelt de Apostel niet. Hoe hoog de wereld ook met deze wijsheid komen moge, zij stijgt maar, om des te dieper te vallen. De wereld kent in hare wijsheid den Heere niet, en daar zij Hem niet kent, bevlekt zij aanhoudend hare handen met onschuldig bloed en kruisigt den Heere der heerlijkheid; zoo leidt de wijsheid dezer wereld ten verderve, en van al haren schoonen schijn zal het eenvoudige woord blijven gelden: *Hij vat de wijzen in hunne arglistigheid.* Deze wijsheid der wereld kan het masker van godsvrucht dragen, en dan is zij niets dan de vreeselijkste huichelarij. Daar kan veel kennis der Heilige Schrift mede gepaard gaan, veel kennis der wegen en geboden des Heeren, en dan stelt deze wereldwijsheid, versterkt en verfijnd door hare huichelarij, alles in het werk om de kinderen Gods te vernielen. Vleierij en valschheid zijn daar de gewone wapenen dezer schijnwijsheid; gelukt het hun daarmede niet, dan dreigen zij met voorgewende macht en invloed, en eindelijk zoeken zij de kinderen des lichts te vuur en te zwaard uit den weg te ruimen.

Hemelsbreed verschilt hiervan de wijsheid, die uit God is. Die is den wijzen en verstandigen dezer wereld ganschelijk verborgen, daar komen de wijzen dezer wereld nooit achter, ook al zijn ze met Saul

Digitized by Google

in een anderen man veranderd en al hebben ze even als Saul de gaven des Heiligen Geestes ontvangen, zoodat zij kunnen profeteren. De goddelijke wijsheid blijft den wereldwijzen, ook der geheele schijnvrome wereld, verborgen, en zij wordt alleen den kinderkens geopenbaard.

De wijsheid, waarvan Jakobus spreekt, beteekent alom in het profetische en apostolische woord: vastheid, gegrondheid, zoodat het hart overtuigd is van de waarheid Gods, en men eenen vasten grond onder de voeten heeft, en weet wat men te doen en te laten hebbe. Ook, dat men wete, hoe men zijne zaken moet aanvatten en ten uitvoer brengen. Verder beteekent „wijsheid" in de Heilige Schrift: goddelijke kennis van heilzame waarheden, van den Heere zelf geleerd onder verschrikkingen van het geweten, alzoo geleerd in de ware vreeze Gods, bij het wegzinken voor des Heeren allerheiligste wet, geleerd bij de vertroostingen Gods, waarmede Hij een verslagen hart troost door Zijn heilig Evangelie, en door genade bevestigd. Zoo ontvangt men genade en licht, om het onderscheid te zien tusschen waarheid en huichelarij, tusschen dat, wat uit God is, en wat uit den duivel is, ook al schijnt het van God te komen. Verder behoort, volgens het apostolische woord, tot de goddelijke wijsheid: kennis en voorzichtigheid in handel en wandel, zooals de Heere Jesus zegt: *Wees voorzichtig als de slangen* — die krijgt men niet licht uit hare schuilplaatsen — *en oprecht gelijk de duiven.* (Mattheus 10, vs. 16) Duiven stooten en bijten niet, lieve lezer!

De apostel vat dus in het woord „wijsheid" drieërlei beteekenis te zamen: *Vastheid in de leer des heils*, *vastheid des harten* om te weten wat men

Digitized by Google

doen en laten moet en *voorzichtigheid in handel en wandel.*

Om u de vastheid in de leer des heils en de vastheid des harten om te weten hoe men handelen moet, het gegrondzijn in het Woord Gods te leeren kennen, vestigen wij uwe aandacht op de geschiedenis, die wij 1 Koningen 13 vinden. (Voor gij verder leest, doet gij wel, dat hoofdstuk eens op te zoeken). Het is de geschiedenis van een' profeet, een' man Gods, dien de Heere uit Juda gezonden had tot Jerobeam, den Koning Israëls, d. i. der tien van Rehabeam afgevallen stammen. Deze profeet werd door God gezonden, om den koning te bestraffen over zijnen afgodsdienst, dien hij met den naam van den waren God Israëls versierde. De Heere had zelf tot dezen profeet gezegd, dat hij in Bethel noch eten, noch drinken zoude, en ook niet door dien weg zou wederkeeren, dien hij gekomen was. Dat was Gods bevel aan hem, en dat het de Heere was, die hem naar Bethel had gezonden, wist hij ook, gelijk een ieder, die van God gezonden wordt, zulks zeer goed weet. En God had hem ook nog door een wonder de waarheid Zijner woorden bevestigd, ja door meer dan een wonder; want eerst scheurde het altaar, dat Jerobeam den waren God Israëls ten hoon gebouwd had, en daarop verhoorde Hij het gebed des profeets voor dezen goddeloozen Koning, toen deze vol angst tot hem zeide: „Ach! bid toch den Heere voor mij, dat mijne hand weder tot mij kome."

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

HOOFDSTUK 1, vs. 4 en 5.

En dat [1]) deed de Heere, om zelfs aan Jerobeam nog te toonen: zoo gij u bekeert, is er ook voor u nog barmhartigheid te vinden! Nu wilde de koning echter, in plaats van zich te bekeeren, zijne dankbaarheid toonen, den profeet aan zijnen disch nooden en rijk begiftigd naar huis zenden. Dan had de Koning, naar zijne dwaze meening, met den Heere afgerekend en, nadat hij God in zijn' profeet een stuk brood en wat zilver had gegeven, was hij den Heere niets meer schuldig. Dit gevoelde de profeet. Had hij de uitnoodiging des Konings en zijne aangebodene gave aangenomen, zoo ware Jerobeam in zijnen goddeloozen kalverdienst bevestigd, het gebeurde met het altaar en de verdorde hand ware spoedig vergeten geweest, en de gansche zending van den man Gods ware te vergeefsch. Ik verzoek u ernstig, lieve lezer! de toepassing op u zelven te maken. Als Gods Woord tot den een of ander moet worden gebracht, als iemand ernstig bestraft moet worden, moet hij, door zulk eene bestraffing wakker geschud zijnde, voor God in het stof wegzinken: maar

1) Zie vorig nummer.

Digitized by

wee! driewerf wee! dengene, die de bestraffing nalaat uit aanzien des persoons, of om een stukje ellendig geld. Alzoo trekt de profeet, opdat Gods woord uit zijnen mond bevestigd worde, langs eenen anderen weg naar Juda terug, dan hij gekomen was. Nu reist hem echter een ander profeet na, die te Bethel woonde en er een klein weinig afgunstig over was, dat de man Gods uit Juda en niet *hij* tot den koning was gezonden. Niettegenstaande dit, vleit hij den profeet uit Juda, om dan zelf weer gevleid en geëerd te worden door de vromen, die nog in Bethel te vinden waren, opdat die zouden zeggen: „Ziet! de oude profeet heeft den man Gods uit Juda, waar de ware tempel staat, in zijn huis opgenomen!" Deze profeet uit Bethel dan reist den man Gods uit Juda na en zegt tot hem: „ik ben een profeet, „en kom tot u in den naam des Heeren Heeren!?" Neen! dat dorst hij niet, daartoe ontbrak hem de vrijmoedigheid; want, al was hij overigens een dienstknecht Gods, zoo was hij het op dit oogenblik en in dit bepaald geval gewisselijk niet. Leugenaars hebben den moed niet vrij en frank te spreken: die komen altoos met hun „*ook*": ik ben *ook* een profeet. Zoo kwamen ook voor drie eeuwen de roomsche kerkvorsten in de gevangenissen en holen, waarin de ware belijders des evangelies verkwijnden, en spraken tot hen: wij kennen het Woord van God, de ware evangelische, gereformeerde waarheid *even goed* als gij, ons siert echter eene deftige mitra (bisschopshoed) en gij draagt eene kettermuts, wij prijken in onze prachtige kleeding, terwijl u het met alle duivelen beschilderde ketterkleed dekt, maar nochtans wij weten *ook* en beter dan gij, wat recht en goed is en goddelijk! En zoo zeide de oude

Digitized by Google

profeet uit Bethel: ik ben *ook* een profeet, gelijk gij, en een engel heeft tot mij gesproken door het woord des Heeren. En de man Gods uit Juda gelooft den profeet uit Bethel en — het heeft hem zijn leven gekost! Dat heeft de Apostel Paulus ter harte genomen, toen hij schreef Gal. 1 vs. 8: *Doch al ware het ook, dat wij, of een engel uit den hemel u een evangelie verkondigden buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt!* Ziet gij! Het *ware* evangelie moet het zijn, het eeuwige evangelie, of de geheele geschiedenis is uit de hel, ook al wordt ze met engelenmond geprezen en aanbevolen! Ziet gij! *Goddelijke wijsheid*, om deze schijnwijsheid van de hand te wijzen, daar ontbrak het op dat oogenblik den man Gods uit Juda aan. Had hij die gehad, of ten minste de wijsheid, die hij ontvangen had, recht gebruikt, dan zou hij tot den ouden profeet, die hem wilde verleiden tegen Gods gebod te handelen, eenvoudig hebben gezegd: „ja! „een profeet, een knecht des Heeren, ben ik" en verder als eenig antwoord op het voorstel hem gedaan, kortaf: *neen!* zonder eenen grond aan te geven voor deze weigering. Men behoeft leugenaars en bedriegers, die voorgeven de onzichtbare goederen te zoeken en toch niets beoogen dan het aardsche, geen ander antwoord te geven, want zij richten hunne voorstellen aan Gods kinderen alleen om van hunne lippen een woord op te vangen, waarmede zij zelven zich dan kunnen stijven in hunne eerzucht en gierigheid. Zoo kunnen wij zien, wat de ware wijsheid is, namelijk, dat wij goed en duidelijk weten: *dit* is de weg, *dit* is de ruste, noch ter rechterhand, noch ter linkerhand, *dit* is Gods Woord, waarop ik leven en sterven kan, en al het overige is blinkende

Digitized by Google

ongerechtigheid, al kwam het ook schijnbaar uit den mond eens engels.

Nu wil ik u nog uit Davids leven eenige voorbeelden toonen van goddelijke wijsheid: gij moet nu weer opslaan 1 Sam. 18, daar zullen wij te zamen nagaan, hoe de goddelijke wijsheid zich openbaart in 't leven der menschen naar Gods harte. Wij lezen daar vs. 3 en 4, nadat Saul David aan zijn hof had genomen, het volgende: *Jonathan nu en David maakten een verbond, dewijl hij hem lief had als zijne ziele. En Jonathan deed zijnen mantel af, dien hij aanhad, en gaf hem aan David, ook zijne kleederen, ja tot zijn zwaard toe, en tot zijnen boog toe, en tot zijnen gordel toe:* dat wil zeggen: Jonathan, die als kroonprins de hoogste militaire waardigheden bezat, bekleedde David met dezelfde waardigheden, toen hij hem de uniform schonk, die daarbij paste. David was nu, om zoo te zeggen, in het Israëlitische leger veldmaarschalk geworden. Daar vernam Saul, dat men in Israël zong: Saul heeft zijne duizenden verslagen, maar David zijne tienduizenden: en ach! dat kon hij niet verdragen, *hij* moest het gedaan hebben, *hij* moest de man wezen, neen! dat mocht God niet gedaan hebben, en dan door David! Nijd en boosheid ontbrandden in Sauls ziel, en hij vergat, dat hem de moed ontbroken had den reus te gemoet te treden, die de slagordenen des levenden Gods had gehoond, dat hij aan liefde tot God en Zijn volk was te kort geschoten, en toch wilde hij de man zijn, die alles gedaan had en deed. David echter, de eenvoudige herdersknaap, door zijn vader in 't leger gezonden, niet om heldenstukken te doen, maar om zijnen broederen en den oversten over duizend een geschenk

Digitized by Google

van de kudde te brengen, ging geheel argeloos zijnen weg, en dacht: een hond blaft wel als men zijnen meester aanvalt, en zou ik het nu kunnen aanhooren, hoe deze onbesnedene spreekt, alsof er geen God in Israël was? Als Saul recht had gestaan, had hij zichzelven moeten verfoeien in stof en assche en David van harte moeten liefhebben, maar helaas! nijd en toorn vervulden hem, zoo als wij uit vs. 9 kunnen zien: *en Saul had het oog op David, van dien dag af en voortaan.* Wat nu altoos volgt op nijd en boosheid, op leugen en bedrog, geschiedde ook met Saul; de Geest Gods, de liefelijke, troostrijke invloed des Heiligen Geestes week van hem, ja er staat vs. 10: *dat de booze geest Gods vaardig werd over Saul.* Van een boozen duivel bezeten, zat Saul in zwaarmoedigheid en twijfelzucht verzonken. *David* echter, vervuld van liefde en achting voor den Koning, die zoo menige heldendaad volbracht had, *speelde* (vs. 10[b]) *op zijn snarenspel als van dag tot dag;* in Davids hart klonk alzoo een psalm en dien speelde en zong hij gaarne om den Koning eenige afleiding en troost te geven. Maar Saul, die met zijn oor dat liefelijke psalmgezang hoort, heeft geheel andere gedachten des harten: *moordgedachten* koestert hij tegen den argeloozen David! Hij werpt met de spies, en denkt: ik wil David aan den wand spitten! Maar het was zoo gemakkelijk niet David aan den wand te spitten, want, zonder in toorn en verontwaardiging ook naar zijne spies te grijpen, en, uit een wereldsch ridderlijk eergevoel, dien terug op den Koning te werpen, ontwijkt David hem tweemaal, of zooals er vs. 11 staat: *wendde zich tweemaal van zijn aangezicht af:* hieruit bleek Davids groote bekwaamheid in 't vechten,

Digitized by Google

want het is nog de vraag, wat meer vlugheid en behendigheid vereischt, iemand aan den wand te spitten, of zulk een' geoefenden krijgsman als Saul was, tweemaal te ontgaan. Nu lezen wij vs. 12 niet; en David vreesde Saul, maar: *Saul vreesde David.* En waarom en wien zou David ook gevreesd hebben? Wie den wille Gods doet, gaat stil en welgemoed zijnen weg. Maar de goddelooze vliedt, waar geen vervolger is, de rechtvaardige echter is moedig, als een jonge leeuw. Nu vreesde Saul niet, omdat David zich zou wreken, en hem ook aan den wand zou zoeken te spitten, maar hij vreesde David, omdat hij gevoelde: Gods Geest rust op dezen man, met dezen man is de God der legerscharen! Dat was het, wat Saul vreesde, want een booze geest was in hem gevaren, en had hem vervuld met nijd en bitterheid, en de booze geesten vreezen den Geest des Heeren; zoo verschrikten b. v. de oudsten in Bethlehem, toen Samuel tot hen kwam, en vroegen: is het vrede? Zij vreesden dat Samuel met de roede tot hen kwam om hen te tuchtigen. Wat deed Saul nu echter verder? David, die door den kroonprins Jonathan tot bevelhebber over een leger van meer dan tweemaalhonderd duizend man was verheven, maakt hij tot overste over duizend: zie, dat was of hier te lande een veldmaarschalk tot kolonel werd gedegradeerd. Was dat niet grievend, was dat niet vernederend voor David, dien held Gods die Israël uit der Filistijnen hand had verlost? En wat doet nu David? Barst hij los in toorn? Spreekt hij: neen dat is te veel, zoo iets verdraag ik niet, vaarwel! voor altoos! gij Koning Saul! en gij koninklijk hof? Ik keer terug in mijn ouderlijk huis? Smeedt hij plannen, om, nu Saul zoo gehandeld had, gansch

Digitized by Google

Israël tegen hem op te ruien? Liet hij alom uitbazuinen: wie niet voor mij opkomt, is niet uit God, wie mij niet zoekt te wreken is een lafaard of goddelooze? Neen gewis, zoo handelde David, de man naar Gods harte, niet! zooveel gewicht hechtte hij niet aan zijn eigen persoon. Hij draagt deze vernedering in alle lijdzaamheid, wandelt in het verborgene met zijnen God, en klaagt *Hem* zijne smarten en nooden. Wat Saul betreft, mag hij gedacht hebben: de vernederingen, de miskenning, die gij mij aandoet, zullen uw eigen val bewerken. Zoo laat hij alle golven en baren over zich heengaan. Zie! dat was ware goddelijke wijsheid, zooals Jakobus ze bedoelt. O! dat menige jonge en menige oude man, menige arbeider en menige dienstbode, menige zijdewever, en menige soldaat dit bedenke tegenover hunne broodheeren, vrouwen, arbeidgevers en superieuren. Laat toch alle vernederingen, alle onrecht, als het aan u gepleegd wordt om u van Gods Woord af te trekken, rustig over uw hoofd gaan. God wederstaat den hoovaardige, maar den nederige geeft Hij genade. (1 Petr. 5, vs. 5). Dat David zulk eene vernedering verdroeg, was voor God recht, was naar Gods wil en harte, maar de wereld noemt zulks eene laagheid of karakterloosheid; volgens hare wijsheid en manieren, had David onmiddellijk zijn ontslag moeten nemen. Maar David was niet wijs op wereldsche manier; hij vernederde zich onder de krachtige hand Gods, opdat Die hem zou verhoogen te Zijner tijd.

Ofschoon David nu tot overste over duizend was vernederd (*gedegradeerd* zouden wij het noemen), ging hij toch met een opgeruimd hart uit en in voor het aangezicht des volks, hij gedraagt zich wijselijk

Digitized by Google

in al zijn doen, brengt zóó de wijsheid, door Jakobus bedoeld, in beoefening, en denkt: nu welaan, koning Saul! en gij allen die mij vertreedt! wij zullen zien, wie ten laatste het veld behouden zal! En de Heere heeft lief die Hem vreezen, al heeft niemand anders ze lief, daarom staat er ook: *en de Heere was met David*! Saul dacht: „dat houdt hij toch „niet vol, deze vernederingen, al deze mishandelingen „te verdragen, altoos vriendelijk te blijven, en goed „voor kwaad te vergelden;" maar David dacht:

't Is goed voor mij verdrukt te zijn geweest,
Opdat ik dus Uw godlijk recht zou leeren;
Sints heeft mijn hart van hoovaardij gevreesd.
Ai! doe mij steeds *Uw* wil als heilig eeren!
Ver boven goud, en zilver, en wat meest
Den mensch bekoort, zal ik Uw wet waardeeren.
Ps. 119, vs. 36.

Toen Koning Saul nu echter zag, dat het hem zóó niet gelukte David klein te krijgen (want die scheen een welgevallen te hebben in smaadheden en vernederingen), viel hem plotseling nog in: Wacht! ik zal nog eens beproeven hem op eene hoogte te stellen, om hem dan des te dieper te doen vallen! Eensklaps wordt Saul vriendelijk tegen David: even duivelsch en boos als hij gisteren was, even vriendelijk, liefderijk en voorkomend is hij heden. Hij spreekt tot David, toen deze er in het minst niet meer aan dacht: ik wil u mijne oudste dochter Merab ter vrouwe geven. Dit had Saul nu reeds lang behooren te doen, want hij zelf had beloofd, deze zijne dochter ter vrouw te geven aan dengene, die Goliath zoude verslaan. En ware dit heldenstuk nu volbracht door een der eersten van den

Digitized by Google

lande, gewis! Saul zoude dien de koninklijke bruid niet onthouden hebben, maar nu was het David maar, de eenvoudige herdersknaap uit het geringe Bethlehem! en daarom vergat Saul waartoe hij zich vrijwillig had verbonden. Wat was er ook aan David gelegen! En niet alleen, dat Saul zijne verplichtingen tegenover David vergat, maar de gehate en verachte herdersknaap moest ook ten val gebracht en, kon het zijn, weggedaan worden uit het land der levenden. Hiertoe trekt Saul plotseling een vroom kleed aan. Grijp moed! spreekt hij tot David, het zal u welgaan en God zal met u zijn, en hij voegde er bij: *voer niet mijne, maar des Heeren krijg.* Ziet! nu *scheen* Saul plotseling den weg van zelfverloochening en ootmoed in te slaan, en met het: „lieve broeder, lieve broeder, de Heere „late het u gelukken, Hij zal met u zijn," op de lippen, koesterde hij in zijn hart niets dan list en moordaanslagen. Zelf wil ik hem niet dooden, dacht hij, dat krijg ik toch niet klaar, maar ik zal hem doen vallen door de hand der Filistijnen! En hoe gedroeg David zich nu? Zeide hij tot Saul: gij houdt toch geen woord; hoeveel onrecht hebt ge mij reeds aangedaan? Neen! geen jagen naar ijdele eer zien wij bij den waarachtig vromen jongeling, maar hij antwoordde den koning alsof hij ook waarlijk niet meer waard was, dan die hem schatte. Davids woorden waren edel en hooghartig in den goeden zin des woords, en Saul, die vroeger ook edel geweest was, was gemeen en laag geworden door zijnen vervloekten hoogmoed. Nochtans was David niet dom genoeg, om zich door Saul wat wijs te laten maken, hij geloofde geen van Sauls schoone woorden, en ziet! hoe goed was dat! want zoo staat

Digitized by Google

er 1 Samuël 18, vs. 19: *het geschiedde nu, ten tijde als men Merab, Sauls dochter, aan David zoude geven: zoo is zij aan Adriël, den Meholathiet ter vrouwe gegeven.* Alzoo bij Saul wederom valschheid, trouweloosheid, ongerechtigheid, leugen, en dat alles met een schijnvroom kleed omhangen, opdat *hij* maar als de eerste en eenige zoude gelden in Israël, en bij David? wat zien wij daar? Die gaat stil zijns weegs en beveelt Gode zijne twistzaak! Hij zegt niet: nu ik zoo schandelijk ben bedrogen, verlaat ik het hof en keer terug naar Bethlehem, maar *hij zwijgt* en vervult zijne plichten als hoofdman.

Verder lezen wij vs. 20: *Doch Michal, de dochter Sauls, had David lief: toen dat Saul te kennen werd gegeven, was de zaak recht in zijne oogen.* O! dat verheugde Saul innig, dat Michal den edelen, ridderlijken David lief had, want, dacht hij, nu heb ik het middel in handen om hem te verderven, vs. 21. *En Saul zeide: ik zal haar hem geven, dat ze hem ten valstrik zij, en dat de hand der Filistijnen tegen hem zij.* Nu, wilde hij zeggen, is David reeds zoo goed als verloren, nu heb *ik* gewonnen spel. Wat Saul echter niet bedacht, was: dat, *wie een kuil graaft voor een ander, er zelf invalt.* Niemand wist beter dan Saul, dat David niet naar hooge dingen voor zichzelven streefde: hij wist, dat alle ijdele eer en winstbejag dien edelen herdersknaap een gruwel was, en dat niets hem bezielde, dan liefde tot het Israëlitische volk, tot het Sion des Heeren. Maar — David mocht nu eenmaal niet deugen, die moest maar uit den weg geruimd en teniet gemaakt worden, en dat wel hoe eer hoe beter, en waarom dat alles? Omdat David een blik geworpen had in Sauls ongerechtigheid, en wist wat

Digitized by Google

die eigenlijk in zijn schild voerde. Ha! dacht Saul, nu heb ik hem in den valstrik! „Geluk mijn ziel, hij is benard!" Rijmps. 35, vs. 12. Daarom zeide Saul tot David: met de andere zult gij heden mijn schoonzoon worden. Nu worden de eersten des rijks, wij zouden zeggen de ministers, aangespoord, David te bewegen, dit aanbod ook aan te nemen. Maar David antwoordde: gijlieden hebt goed spreken, gij zijt groote, voorname lieden, gij hebt veel geld en goed, maar ik ben niets en ik heb niets. Men moet echter niet meenen, dat David zoo sprak, om den heerlijken en eervollen herdersstand, waaruit hij gesproten was, te verachten, of omdat hij zich daarvoor schaamde, want bij al zijne armoede was hij rijk in God, en wie rijk in God is, is alléén rijk, zijn vermogen moge dan uit honderd gulden of uit millioenen bestaan. Ik voeg hier de opmerking bij, dat toen Sauls huis niets meer bezat, David te midden van zijne armoede, tien scheepsladingen goud en zilver had vergaderd voor des Heeren huis, zoodat nooit eenig vorst zóó rijk is gestorven, als deze jongeling uit Bethlehems velden.

Saul dacht verder: dáárop komt het aan, hem niet zelf te neer te vellen, maar hem aan kant te helpen door de hand der Filistijnen: daarom zeide hij tot David: aan een bruidschat heb ik geen lust, als of hij zeggen wilde: daartoe zijt gij, David! toch veel te arm, geld vorder ik niet van u, maar wel honderd voorhuiden der Filistijnen. (1 Samuël 18, vs. 25), *want*, staat daar: *Saul dacht David te vellen door de hand der Filistijnen.* Dit was nu echter van Sauls zijde een eisch, die haast niet te vervullen was: want zoo hoog in eere de besnijdenis in Israël was, zoo groot was ook de afkeer,

Digitized by Google

die de Filistijnen daarvoor koesterden. Zoo als het nu in de wereld toegaat, zoo ging het toen ter tijde ook: nauwelijks was Sauls eisch bekend in het land der Filistijnen, of alles liep te hoop om David te dooden. David liet zich echter geen vrees aanjagen, maar dapper en onverschrokken bracht hij ten uitvoer, wat Saul hem geboden had, ja, hij bracht hem het dubbele van wat hij had geëischt; want tegenover de Filistijnen gold het te toonen, dat Israëls God nog niet van Israël was geweken. Nu was de Koning in de engte gedreven, nu moest hij er aan gelooven, wilde hij niet voor aller oogen als een woord- en eedbreker daar staan, hij moest nu wel, goedschiks of kwaadschiks, zijne dochter aan David geven.

ERRATA.

N°. 34	pag.	74	laatste	regel	v. o.	*staat:*	gebed,	*lees:*	gebod.
„	„	76	10de	„	v. b.	„	murmureeders,	„	murmureerders.
„	„	76	12de	„	„	„	tenzij,	„	hetzij.
„	„	76	12de	„	„	„	en,	„	hetzij zij.
„	„	80	2de	„	„	„	voor,	„	door.
„	„	82	9de	„	„	„	moet „er"	*niet*	gelezen worden.
„	„	88	11de	„	v. o.	*staat:*	voeding,	*lees:*	weinig.

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

HOOFDSTUK 1, vs. 5.

Zoo was David dan nu 's Konings schoonzoon geworden; maar daarom hield Saul niet op hem lagen te leggen, neen! hoe enger zijne betrekking op David was geworden, des te meer zocht hij hem uit den weg te ruimen en te verderven, ja! hij schuwde niet dien man naar het leven te staan, dien zijne dochter liefhad. Hij liet Davids huis door krijgslieden bezetten, om hem te vangen: wij vinden deze geschiedenis 1 Samuël 19, vs. 11 en vervolgens. En David? greep die held des Heeren naar het zwaard, om zijn huis te verdedigen? o! voor hem ware het maar eene beuzeling geweest honderd van zulke krijgslieden neer te vellen! Maar dan had de Koning kunnen zeggen: David heeft mijne beste krijgsoversten gedood, wat dunkt u, o Israël? is hij niet des doods schuldig? Daarom liet David zijn welbeproefd zwaard in de scheede en deed wat later de Apostel Paulus ook deed, 2 Cor. 11, vs. 31—33, hij ontkwam in den nacht door het venster. Sauls dochter vertelde daaromtrent haren vader: *hij zeide tot mij: laat mij gaan, waarom zoude ik u dooden,* want David wilde de vrouw, die hem liefhad, niet in gevaar brengen om zijnentwille en nu kon Saul ook niet zeggen: zie! hij heeft zijne eigene vrouw, mijne, des konings dochter er aan gewaagd om zijn

Digitized by Google

leven te redden. Ach! wat al smaad moest David uitdrinken, en dat wel zoo lang! zoo lang!

Ja hoe lang eigenlijk? Tot dat *de Heere* zijne twistzaak twisten zou en hem recht doen. Hij dacht er niet aan zich in het publiek te laten verdedigen want dan had hij zijne vrouw, Sauls dochter, in allerlei zwarigheden gebracht, maar zooals de weg van vele kinderen Gods is, zoo was ook David's weg: *hij* moest maar zien, waar hij heen kwam, en dat was — *naar de woestijn*! Ziet ge! nadat wij nu de goddelijke wijsheid eerst in de leer gehad hebben, heb ik er u nu eenige staaltjes van in de praktijk beschreven. Hoe het nu David onder dat alles te moede was en hoe in al dat grievende leed de Heere Heere alleen zijne sterke rotssteen en toevlucht was kunnen wij o. a. letterlijk lezen in Ps. 59.

Zie! dat is die wijsheid, die goddelijke wijsheid, waarvan wij ook zooveel vinden in den 119den Psalm van vs. 97 af: *hoe lief heb ik Uwe wet! zij is mijne betrachting den ganschen dag! Zij maakt mij door uwe geboden wijzer dan mijne vijanden zijn, want zij is in eeuwigheid bij mij;* dat wil zeggen: Gij o Heere! maakt mij door Uw gebod wijzer dan mijne vijanden zijn, want van *mij*zelve heb ik geene wijsheid, noch verstand, maar door Uwe wet geeft Gij mij die, o trouwe God! want niet goud, noch zilver, noch hoogheid in de wereld, *maar Uw gebod is mijne eeuwige erve! Ik ben verstandiger dan alle mijne leermeesters* — die mij niets dan eigengerechtigheid bijgebracht hadden — *omdat Uwe getuigenissen mijne betrachting zijn. Ik ben voorzichtiger dan de ouden*, die zoo zwak zijn dat zij, waar het Gods waarheid geldt, den middenweg, zoo het heet, willen gaan, en om de

Digitized by Google

wereld te kunnen behouden, Gods waarheid er ten minste voor de helft aan geven, ja, ik ben verstandiger dan deze soort van verstandigen, want ik heb mijne voeten geweerd van alle kwade paden, opdat ik Uw Woord zoude onderhouden.

Ik heb u trachten duidelijk te maken, mijne lezers! wat de wijsheid is, die de Apostel hier bedoelt, namelijk: beslistheid des harten, en des oordeels, zoodat men weet te onderscheiden, wat goed of kwaad is, met andere woorden, wat uit God is en wat uit den duivel; de Apostel wil dat men gefondeerd zij in de ware leer der zaligheid en dat eene besliste keuze onzen handel en wandel bestiere, vooral in onzen omgang met hen wier deel in dit leven is.

Deze goddelijke wijsheid kan niemand begeeren, die niet uit God geboren is, die niet waarachtig tot Hem bekeerd is, die niet van God den Heere zelf het rechte, zaligmakende geloof heeft ontvangen. Dit geloof, het echte geloove Gods, wordt aanhoudend bestreden, moet allerlei aanvechting verdragen, maar dit geloof wenscht ook beproefd te worden, opdat het beproefd moge bevonden worden op den dag Jesu Christi! Want wie waarachtig Gode geloovig is geworden, wie door de kracht des heiligen Geestes en niet uit eigene kracht of wijsheid gelooft, die veroordeelt zichzelven en klaagt: o als de aanvechting en vervolging komt, zal ik gewis niet bij Gods waarheid volharden! Maar niettegenstaande dit, wenscht hij van harte te volharden tot den einde, en daarom werpt de Heere hem met Zijn eigen goddelijk Woord in den smeltkroes, gelijk Hij gezegd heeft: Ik zal u keuren in den smeltkroes der ellende. (Jes. 48 vs. 10). Als de geloovige zich in den smeltkroes der ellende bevindt, heeft hij lijdzaamheid van noode, om onder

Digitized by Google

het kruis te blijven en geen eigenwillige wegen in te slaan om uitkomst te verkrijgen, maar te volharden bij Gods waarheid, bij Zijn gebod, bij het vaste geloof dat de Heere leeft, dat Hij niet dood is, noch stil zit, maar zich als de Levende en Machtige zal betoonen in alle omstandigheden dezes levens. Dit waarachtige en oprechte geloof nu, wordt zonder ophouden aangevochten. Onophoudelijk zijn wereld, vleesch, duivel, valsche broederen, vrienden en vijanden in de weer, om ons van het kruis af te trekken, van het goede en welbeproefde woord, van het waarachtige geloof in Jezus Christus, den Heere der heerlijkheid. In tijden van openbare vervolgingen springt dit iedereen in 't oog, maar ook in tijden van betrekkelijken rust en vrede, zal toch ieder kind van God het ondervinden, dat allen die godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, vervolgd worden in deze wereld, maar dan heeft dat alles meer zoo onmerkbaar voor de buitenwereld, zoo in het verborgene plaats. Nu draagt ieder geloovige vleesch en bloed met zich om, en vleesch en bloed heeft zijne behoeften en geneigdheden. En nu maakt de geheele hel zich vaak op de been om zulk eene arme ziel op de sluwste en listigste wijze van God en Zijn Woord af te trekken, het waarachtige geloof in hem uit te blusschen en hem af te brengen van dien weg der goddelijke, vrije, souvereine genade, waarvan de Heere zegt: *Dit* is de weg, *dit* is de ruste, in dezen weg zult gij gaan en niet ter linkerhand noch ter rechterhand daarvan afwijken. Dan komt het geloof in den smeltkroes en dan is er lijdzaamheid van noode.

Ach! dat kan men heden ten dage nauwelijks meer verstaan, want, wie heeft nog begrippen van recht, en gebod, wie kent nog andere beweegredenen

Digitized by Google

dan die in het zichtbare liggen? Ik hoop echter van God en ben er ook overtuigd van, dat, al zijn ze ook dun gezaaid, er in Zijne waarachtige gemeente nog altoos dezulken zullen worden aangetroffen, die in Zijne waarheid wandelen. Als men de blikken echter rondom zich laat gaan, schijnt het in onze dagen, alsof een ieder alleen naar het uiterlijke jaagt, naar het zichtbare, naar het stoffelijke vergankelijke goed dezer wereld, naar geld en goed grijpt en dit vaak nog het meest, waar men dat alles met een uiterlijk vertoon van christendom, ja met vergeving der zonden bemantelen wil. Maar de Almachtige God, maar Zijn Woord, Zijn gebod, Zijne souvereiniteit, dat zijn in onze dagen maar ijdele klanken, al heeft men er den mond vol van. Daarom moet ook de heilige Geest zich inhouden en komt er noch vroege noch spade regen. Wie echter het zaligmakende geloof ontvangen heeft, moet door dat vuur henen, dat dat geloof op den proefsteen komt. Dat zullen misschien de armen en nooddruftigen naar het lichaam best begrijpen als ik hen op de belofte wijs: *gij zult eten van den arbeid uwer handen; welgelukzalig zult gij zijn en het zal u welgaan.* Ps. 128, vs. 2. Schijnt het daar niet vaak, alsof God Zijn eigen woord vergat en overvalt ulieden daar niet vaak nood op nood, als alles tegenloopt en er voor u nergens werk is te vinden? Dan is het echter de Heere, die u in dezen smeltkroes werpt, en dan zijn de verleidingen des duivels daarop gemunt u door allerlei verkeerde middelen, door allerlei ondernemingen, die u in schulden op schulden storten schijnbaar uit dien smeltkroes, die u in den grond zoo heilzaam is, te verlossen: ik zeg *schijnbaar*, want in zulke kromme wegen gaat uw gees-

Digitized by Google

telijk leven te gronde en uw toestand wordt hachelijker en hachelijker. Als men waarachtig den Heere vreest, als men waarlijk in Zijne school is, komen de verzoekingen op het arme zwakke hart af, en zij zijn allen daarop ingericht het geloove Gods aan 't wankelen te brengen. Het ware geloof zit niet in 's menschen verstand, maar in het hart, het is niet ledig noch onvruchtbaar, maar openbaart zich in het doen en laten van ieder, die tot God bekeerd is. Daar zorgt de heilige Geest wel voor; zoodat men een open brief van Christus is en een ieder kan lezen: dat is het echte geloof en geen namaaksel! Maar nog eens, juist *dit* geloof moet in den smeltkroes en daar heeft men vaak meer vijanden dan haren op het hoofd. Daarom roept David in den derden Psalm, vs. 2 en 3: *o Heere! hoe zijn mijn tegenpartijders vermenigvuldigd, velen staan tegen mij op, velen zeggen van mijne ziel: hij heeft geen heil bij God, Sela!* Voor de wereld, in welk schijnvroom kleed zij zich ook moge hullen, is het geloove Gods steeds een gruwel geweest, als het in 't leven trad bij man of kind, bij jongeling of jongedochter en voortdurend hebben alle helsche en wereldsche machten op de loer gelegen en een verbond gesloten om de ware kinderen Gods te doen struikelen en vallen, ja te vernietigen en te dooden: Daarom staat er in Ps. 64 geschreven: *om in het verborgene of in verborgene plaatsen den oprechten te schieten; haastig schieten zij naar hem en vreezen niet, zij sterken zichzelven in eene booze zaak, zij houden sprake van strikken te verbergen: zij zeggen: wie zal ze zien? Zij doorzoeken allerlei schalkheid, ten uiterste doorzoeken zij, wat te doorzoeken is, zelfs het binnenste eens mans en het diepe hart!*

Digitized by Google

Al wie uit God geboren is, heeft hetzelfde wat de Hoogepriester onder het oude verbond ook had. Die droeg op zijn borst: „Urim en Thummim," Licht en recht: dat draagt een ieder, die uit God is geboren ook, niet in het verstand, niet in zijn wijs en ontwikkeld hoofd, niet uiterlijk op zijne borst maar diep in 't harte, gelijk ook de Apostel Johannes zegt: *gij hebt de zalving des Heiligen en gij weet alle dingen en gij hebt niet van noode dat iemand u leere, maar, zoo als die zalving u leert, zóó is het waarheid, blijft daarin!* 1 *Joh.* 2, *vs.* 20, 27. Maar ach! met Gods kinderen gaat de weg zoo vreemd, zoo eigenaardig: door het diepe verderf, waarin zij liggen, zijn ze altoos weer vergeten wat ze zijn, wat God hun geleerd heeft en voortdurend hebben zij hunne les vergeten, zij moeten hunne vingers eerst duchtig verbrand hebben om te onthouden, dat zij van den brandenden oven af moeten blijven, en ook dan moet het hun gedurig nog bijgebracht worden door hunnen trouwen en geduldigen Leermeester. Staan zij recht, dan moeten zij voortdurend bekennen: menschenverstand is niet bij mij. Spreuken 30, vs. 2. Zij vergeten altoos weer de heilzame leer, het zoete evangelium, en leven zij nu onder de levende prediking des Woords, dan beelden zij zich in, dat zij heel wat bijzonders zijn boven anderen, en toch laten zij de levende woorden Gods stil in den hoek liggen. O! welk eene stof van dank en lof is het dat God het kruis en allerlei nood op dezulken werpt en ze zoo, als 't ware, dwingt en drijft dien Bijbel, dien Catechismus, waarop ze zich tegenover anderen verhoovaardigen en waarvoor zij ijveren, weer eens op te slaan tot troost voor hunne eigene onsterfelijke zielen, tot verlichting van

Digitized by Google

hunne blinde oogen, waarvan zij denken, dat ze zien. Joh. 9, vs. 41. Wij zijn voortdurend vergeten, dat de vijanden niet slapen uitwendig, noch inwendig, en van al onze levensomstandigheden, die wij niet in de hand hebben, gebruik maken, om ons van het geloof in God, van Hem, ons hoogste heil, van Zijn heilig gebod, van zijn heerlijk evangelie der genade af te trekken, opdat wij arme menschen toch niet zouden smaken, wat God ons zoo gaarne gunt: gelukkige, vrolijke dagen in Zijnen goddelijken vrede. En het is niet zoo zeer met grove, ligt te onderscheidden leugen, dat de duivel op ons aanvalt, maar hij steelt uit Gods allerheiligst Woord de wapenen, waarmede hij ons wil benauwen en dooden. En de menschen verklaren niet openhartig: de weg des Heeren is niet recht, maar, zeggen zij, wat *wij* u voorhouden is veel nuttiger en het steekt nu eenmaal in ons leugenachtig hart, allerlei luchtkasteelen te bouwen en in dit ellendige aardsche leven ons zelven nog altoos recht goede dagen te belooven. En dat alles spiegelt de duivel maar voor, om ons uit den heerlijken en onwankelbaren stand en staat te rukken waarin Gods vrije en souvereine genade ons plaatste! Dan doet de vijand, wat hij in 't Paradijs ook deed: hij zet een klein vraagteeken achter de woorden Gods! ja! zoude God dit of dat werkelijk wel gezegd hebben? Zou dit of dat, wat Zijn Woord mij zegt, niet te vermijden, niet te ontduiken zijn? Wie dan niet van Gods *ja!* blijft gelooven dat het *ja!* van Zijn *Neen*! dat het *neen*! is, maar met den vijand begint te onderhandelen, is reeds meer dan halfweg verloren. Wat de vijand ons vertoont, *schijnt* goddelijk te zijn, ja is even als die boom in 't Paradijs, liefelijk om aan te zien

Digitized by Google

en maakt verstandig, naar men meent. God heeft echter gezegd: ten dage, dat gij dáárvan eet, zult gij den dood sterven; maar zie nu eens! de slang eet daarvan en sterft toch niet, dan zal die vrucht mij ook niet schaden, men moet ook zóó bekrompen en vreesachtig niet zijn! Velen vallen zóó af, slaan verkeerde wegen in; en als zij dit, na herhaalde waarschuwingen, doen en dan de gevolgen ondervinden, klagen zij: ach! ik had eigenlijk geen licht in de zaak, het ontbrak mij aan wijsheid! En dan is dat draadje dikwijls zóó fijn gesponnen en het wordt alles zóó schijn-goddelijk ingericht, om ons maar van Gods woord af te rukken. Helaas! dat verstaan de besten en heiligsten en vroomsten soms beter, dan hunne medestrijders een woord van moed en versterking toe te roepen. Koning en bedelaar, bedelaar en koning, bieden hiertoe vaak de behulpzame hand: Waar echter de heilige Geest in waarheid woont! daar leert de mensch zien, dat hij blind is, en niets verstaat. En dan heeft hij die goddelijke wijsheid van noode, waarvan de Apostel Jakobus spreekt: *Zoo iemand van u wijsheid ontbreekt*, zoo luiden zijne koninklijke woorden. Wij zullen echter wel doen ons met deze *u*, waarvan de Apostel spreekt, op de schoolbank te zetten en ons niet boven hen te verheffen, maar het luide uit te spreken voor God: mij, wijze, bekeerde man of vrouw, mij, die voor een vader of moeder in Israël geldt mij, mij ontbreekt het totaal aan goddelijke wijsheid! Want de verzoeker weet zijne aanslagen altoos zoo in te richten, dat wij verlegen staan en niet weten hoe wij te handelen hebben.

Ja, ware de mensch Gods, ook na zijne bekeering in zijn binnenste niet het riet gelijk, dat door den

Digitized by Google

wind gindsch en herwaarts word bewogen, kon de in Adam gevallen zondaar zich nòg onvoorwaardelijk aan 's Heeren Woord houden, dan zoude hij oogenblikkelijk een helderen blik hebben en duidelijk zien, zóó en zóó is het met deze of die zaak gelegen en ik blijf bij 's Heeren woord, hoe het ook ga. Maar hiertoe ontbreekt bij ons de kracht, de hitte wordt altoos heviger, de wonden schrijnen en branden en alle golven en baren gaan ons over 't hoofd! De duivel werpt ons de oogen vol stof en zand, de Heere verbergt Zijn liefelijk aangezicht, Hij antwoordt niet en het gebed verstomt. Daarbij hangt de vijand een bont gekleurd tafereel op van alles wat ons nog wacht, zoo wij bij de zuivere leere des Evangelies blijven, dit zult ge nog moeten ondergaan, en dat nog, en dat zult ge nog moeten ontberen en dit zult ge nog moeten derven maar alles zult ge van mij bekomen zoo ge neêrvallende mij, al is het maar éénmaal, aanbidt. O! daar heeft men wijsheid, goddelijke wijsheid van noode om wèl te onderscheiden. En dat is *die* wijsheid, die den ouden profeet uit Bethel, ja ook den man Gods uit Juda, bij hetgeen wij 1 Koningen 13 lezen, ontbrak, die David echter, onder al den smaad en al het harteleed dat Saul hem aandeed, leerde verstaan en beoefenen. Zoo bevestigde de Heere David in Zijne wegen, zoodat zijne voeten bewaard werden voor aanstoot! en zijn oog voor tranen! Gij zult wel doen, lieve lezer, indien gij uit dat alles opmaakt, dat God *onze* wijsheid niet van noode heeft, ja, dat wij Hem gewoonlijk daarmede in den weg staan. Hij is algenoegzaam in Zichzelven; maar Hij wil ons goddelijke wijsheid geven tot *ons* eigen tijdelijk en eeuwig heil, opdat wij in de omstandigheden des

Digitized by Google

levens zouden weten, wat wij te doen of te laten hebben, en in ons eigen hart volkomen verzekerd zouden zijn, hoe wij te handelen en te wandelen hebben. Op zijne eigene vleeschelijke wijsheid, op zijn zoogenaamd goed hart, kan niemand zich verlaten, want, die zich op zijn hart verlaat is een dwaas, zegt de Schrift. Niemand kan zich op zijn verstand verlaten, want alles wat uit hem voortkomt is louter onverstand, louter booze overleggingen. Het hart des menschen wil gaarne de hoogte in, wil gaarne, hoe eerder, hoe beter uit den smeltkroes verlost zijn, om ongestoord het zichtbare te kunnen genieten en zich in het zichtbare te verschansen, als in eene vesting. Nu is er goddelijke wijsheid van noode, wijsheid die van boven is, zooals onze Statenvertaling heeft, Cap. 3 vs. 17. Wie bij Gods Woord blijft, wandelt zeker, wie aan Gods hand zijnen weg reist, is gewis een welgelukzalig kind. Wie met den God Jakobs door het vuur en door het water gaat, die zal in het vuur niet verbranden, in het water niet verdrinken. God is grooter dan de geheele wereld met al hare landen, steden en dorpen, en alle menschen die daarin wonen, en van zichzelven denken, dat zij wat groots zijn. Hij is meer dan alle heerschappijen en machten uit den hemel en uit de hel; Hij staat boven alle vromen, want, die waarachtig vroom zijn, zijn het werk Zijner handen, en Hij kan Abraham wel kinderen verwekken uit de hardste steenen! God is de fontein aller zaligheid en Hij gaat alle geluk, alle eere, alle grootschheid dezes levens verre te boven. Wat ik waarachtig behoef, o! de Heere gunt het mij zoo van harte; Hij kent alle mijne omstandigheden en weet ook, dat ik geen engel

Digitized by Google

noch monnik ben, maar een arm, ellendig kind van Adam. De wereld, die volgens 's Heeren Woord (1 Joh. 5 vs. 19) in het booze ligt, is sluw en listig en heeft snijdende en gevaarlijke instrumenten bij de hand om ons te dooden, en weet die, o zoo kunstig onder bloemen te verbergen; een giftkruik met honig bedekt, zijde en ordeteekens houdt ze ons voor. Zij verstaat het maar al te goed met een stuk goud of zilver, met een weinig wierook van vergankelijke eer den mensch met koperen ketenen vast te smeden. En toch blijft zulk een arme, gebondene mensch in eigen oogen braaf en vroom, ja, hij zingt psalmen en liederen en weet niet dat hij aan de ketting ligt, en dat er almachtige genade noodig zal zijn om hem daarvan los te maken. Men geeft eerst een weinig toe; nu ja, denkt men, zóó bekrompen moet men toch niet zijn; dit of dat, dat men van mij vordert, is immers niet uitdrukkelijk in Gods Woord verboden. Ja! dan gaat men nog wel in dat dierbare Bijbelboek zoeken of men ook iets vinden kan om zijn eigenen, verkeerden wil door te drijven. Dan komt de zielenvijand spoedig bij ons staan en legt ons dat Woord uit op zijne manier, om ons maar van God en Zijne heilige waarheid af te trekken; maar zijn wij uit God, dan komt de heilige Geest er ook bij en klopt luide aan de deur van ons hart en vraagt ernstig en beslist: wat gaat ge nu beginnen? O, dan overvalt de nood den armen mensch, want hij moet weten, dat de keus, die hij doet, rechts of linksch, voor 's Heeren aangezicht de rechte is.

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

HOOFDSTUK 1, vs. 5.

Nu, zegt de Apostel, wij zijn zwak, blind, toegevend van aard, wij dragen vleesch en bloed met ons om, schuwen het kruis, kunnen niet wachten op den Heere, en staan er naar, hoe eerder hoe beter uit de hitte van den smeltkroes verlost te worden. Ziet, dan heeft zulk een mensch wijsheid noodig, die van boven is, en op het heilige blad staat het te lezen, dat wijsheid beter is dan paarlen en robijnen, dan goud en veel fijn goud. Maar wie gelooft dat? Alzoo, gij kinderen Gods, gij hebt wijsheid van noode. Gij bevindt u in nood, in verlegenheden van allerlei aard, gij staat voor allerlei duistere wegen: waarheen zullen wij ons nu wenden? Ja gij weet het immers zelve wel, dan nemen wij den toevlucht tot *menschen*, die moeten ons dan raden en zeggen wat ons te doen staat.

En is de smaadheid Christi ons nu te veel geworden, hebben wij de wereld en hare begeerlijkheden liever gekregen, dan den engen weg ten leven, mochten wij gaarne zelf gekozene wegen inslaan, dan zeggen wij aan zulke menschen, die wij om raad vragen, die wij voor oprechten, ja voor profeten houden, slechts de halve waarheid, komen altoos en altoos weer terug om hunne goedkeuring op onze wegen te verkrijgen en willen dat zij ons bij dat

Digitized by Google

alles de handen op zullen leggen. Ziet, dan zegt de Apostel luide: maak u tot den Heere op, indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze *van God* begeere.

Om dat echter te doen, moet men een recht arme zondaar zijn, en, of door eigen ervaring, of door anderen weten, dat Hij die in den hemel woont, gaarne hoort en gaarne geeft. Bidden, of gelijk onze vertaling heeft *begeeren*, is naar het oorspronkelijke ook, eischen of vorderen, iemand achteraan klagen, gelijk een in lompen gehulde bedelaar dien naklaagt en naroept, die hem wat geven kan. Zulk een zwijgt niet, maar bedelt haast onbeschaamd verder: erbarm u over eenen armen, heb medelijden met eenen blinden man! Hij bedelt, hij eischt het den rijken voortdurend af, en komt gij morgen denzelfden weg langs, zie, daar hebt gij dienzelfden bedelaar weder op uwe hielen. Wat gij hem gisteren of eergisteren gaaft, kan hem nu niet meer helpen, dat heeft hij reeds lang verteerd en vergeten, maar wat hij niet vergeten heeft, is dat *gij* hem geholpen hebt, en nu hij weer nood heeft, begint hij op nieuw te vragen, ja hij leeft van bedelen. Zoo ook een hondeke onder den disch: geef hem eenmaal een stukje brood of vleesch, en het zal blijven bedelen, zoolang gij aan tafel zit.

Nu welaan! Bid, begeer van God! God de Heere is een machtige en milde Koning. Bij Hem is het niet: „indien" of „wanneer" gij dit of dat zult gedaan hebben. Hij schrijft den armen mensch geen voorwaarden voor, die hem dan even wijs laten als vroeger, maar God is Ja, en Amen, en wat Hij belooft, is ook Ja en is Amen in Christus Jezus, onzen Heere. Met dezen onzen getrouwen God en

Digitized by Google

Zaligmaker hebben wij alléén te doen, Hem hebben wij te woord te staan. En zijt gij nu in eenen toestand waar het de vraag geldt, dat men Gods weg verkieze en in dien weg ook volharde, zoo wendt hij zich tot den Heere, om troost, om licht, om uitkomst. Deze Heere is alleen de Heere, die het goed met u meent, die alleen goed en barmhartig is, die alle bijomstandigheden kan beoordeelen, die alleen helpen kan en overal raad op weet, want bij Hem alléén is wijsheid, raad, kracht; ja! „sterke God," dat is Zijn naam. Hij is groot van raad en machtig van daad. En, als Hij u nu den raad geeft, het kruis nog wat te blijven dragen en nog iets langer op Hem te blijven hopen en wachten, hebt gij dan niet eene heerlijke belofte van Hem? Ligt er dan in dezen zijnen koninklijken wil niet opgesloten: wat Ik u toegedacht heb is nog niet gereed, maar dat is iets veel beters dan wat duivel en wereld, vleesch en bloed u voorspiegelen en waarmede zij u de oogen willen verblinden? Alzoo, wil de Apostel zeggen, wentel uwen weg op den Heere, begeer van Hem, van Hem alléén, hemelsche, goddelijke wijsheid; Hem is uw geheele toestand, met alle omstandigheden, die daartoe behooren, volkomen bekend. Zoo menige zaak, die gij aan geen mensch openbaren kunt, ligt naakt en geopend voor de oogen van Hem, die de harten en nieren beproeft en de diepste roerselen van onze ziel kent tot op den bodem, Hem is alles haarfijn bekend en daarom is Hij ook de eenige, die u waarachtig goeden raad kan geven. Met Hem behoeft men ook geen plichtplegingen te maken, maar men kan Hem alles, alles vertellen, zooals ook David deed: *Heere wat zegt gij* er van? Heere! *zal ik dit of dat doen?* zooals wij

Digitized by Google

o. a. lezen 1 Sam. 23 vs. 10—13. En hij kreeg ook antwoord van den Heere te midden van alle zijne benauwdheden. *Indien er onder u iemand is dien wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begeere!*" Hoort gij wel: dat hij ze *van God begeere*, dus niet van eenig menschenkind. En wat laat Jakobus dan volgen, wat predikt hij van dezen Heere? *die een iegelijk mildelijk geeft*, zegt hij. Ja! *God geeft.*

Indien gij, die boos zijt, weet uwen kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, die in de hemelen is, den Heiligen Geest geven, dengenen, die er Hem om bidden. Gij ziet dus, „wijsheid, die van boven" is of „de Heilige Geest," dat is dezelfde zaak. En de Heere Jezus heeft ook gezegd: *wat gij van den Vader begeeren zult in Mijnen Naam, dat zal u gegeven worden.* Joh. 15 vs. 16. Hij heeft ook den Geest der genade en der gebeden verworven en beloofd, en waar wij niet weten wat wij bidden zullen gelijk het behoort, daar bidt de Geest zelve voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen. Waar wij dan niet weten hoe of wat te bidden, daar legt die Geest ons de woorden zelve op de lippen, zoodat het zwakste kind aan 't roepen gaat: *Tot u, o Heere! hef ik mijne stem op, mijn God, op U vertrouw ik; laat mij niet beschaamd worden; zij zullen beschaamd worden, die trouweloozlijk handelen, zonder oorzaak. Heere! maak mij uwe wegen bekend; leer mij uwe paden, leid mij in Uwe waarheid en leer mij, want Gij zijt de God mijns heils, U verwacht ik den ganschen dag.* Ps. 25 vs. 1—5. God zoude, om zoo te spreken, ophouden God te zijn, zoo Hij ophield te geven, ophield mede te deelen uit de *volheid Zijner schatten.* Geven, rijk maken, redden, zalig

Digitized by Google

maken, dat is Zijn leven. Geen minuut gaat er om, zonder dat Hij weldaden bewijst. Ja, Hij laat Zijne goddelijke oogen overal heengaan en altoos heeft Hij den eenen of anderen ontdekt, die in nood of verlegenheid is, en hulp van Hem behoeft. Hoeveel duizenden zijn er hier in de streek, die wij bewonen, en hoe verzorgt Hij ze van alles, naar het uiterlijke. En nu Zijne kinderen, Zijne eigene, lieve kinderen, zou Hij die laten steken? O neen, dat kan Hij nooit of nimmer, want onpeilbaar diep is de zee van Zijne barmhartigheid en genade.

1 Koningen 3, vs. 5 en verv. lezen wij: *te Gibeon verscheen de Heere aan Salomo in eenen droom des nachts; en God zeide: begeer wat ik u geven zal. En Salomo zeide: Gij hebt aan uwen knecht David, mijnen vader, groote weldadigheid gedaan, gelijk als hij voor Uw aangezicht gewandeld heeft, in waarheid en in gerechtigheid, en in oprechtheid des harten met U en Gij hebt hem deze groote weldadigheid gehouden, dat Gij hem gegeven hebt eenen zoon, zittende op Zijnen troon, als te dezen dage. Nu dan, Heere, mijn God! Gij hebt Uwen knecht koning gemaakt in de plaats van mijnen vader David: en ik ben een klein jongeling, ik weet niet uit te gaan noch in te gaan.* Zie! dat gebed van Salomo kan een ieder onzer met eenige omschrijvingen en veranderingen voor zichzelven bidden, zoo hij den Heere vreest en Hem heeft leeren kennen. Bijv.: Heere! dit of dat hebt gij mijne ouders of grootouders gegeven, en al ware het ook niet meer dan een enkel weefgetouw, o! het was alles louter barmhartigheid! En vs. 8: *uw knecht is in het midden uws volks, dat Gij uitverkoren hebt*, dat gij gezet hebt als eene stad op eenen berg, ja tot

Digitized by Google

dit volk word ook ik gerekend, en Uw heilige Naam mag om mijnentwille niet gelasterd worden, en *dat volk, o Heere! is een groot volk*, hetwelk niet kan geteld noch gerekend worden van wege de menigte, al was zulk eene gemeente maar duizend zielen groot. *Geef dan Uw knecht een verstandig d. i, een geloovig hart, om Uw volk te richten, verstandelijk onderscheidende tusschen goed en kwaad: want wie zou dit uw zwaar volk kunnen richten?* En zoo mag ook een vader of eene huismoeder bidden: Heere! deze mijne kinderen hebt Gij mij gegeven, Gij hebt mij in dezen of genen stand geplaatst en ik weet mij niet te helpen, ik weet geen raad, als ik op al de verkeerdheden zie! O! ontferm U over mij! dat Uw allerheiligste Naam om mijnentwille niet gelasterd worde, maar dat uw Woord, Uw heilig en heerlijk evangelie eene woonstede onder ons hebbe, en onze goede werken, de werken, die Gij ons schenkt en zelf in ons volbrengt, mogen gezien worden door de menschen, en zij, niet ons, maar U verheerlijken, o Vader in de hemelen! Verder 1 Koningen 3, vs. 11—13. *En God zeide tot hem: Daarom dat gij deze zaak begeerd hebt, en niet begeerd hebt voor u vele dagen, noch voor u begeerd hebt rijkdom, noch begeerd hebt de ziel uwer vijanden, maar hebt begeerd voor u verstand om gerichtszaken te hooren, ziet! Ik heb gedaan naar uwe woorden, ziet! Ik heb u een wijs en verstandig hart gegeven, dat uws gelijken voor u niet gezien is, en uws gelijken na u, niet zal opstaan. Zelfs ook wat gij niet begeerd hebt, heb Ik u gegeven, beide, rijkdom en eere, dat uws gelijke niemand onder de koningen zijn zal, al uwe dagen.*

Ziet ge, lieve lezer! zulk een God is Hij van

Digitized by Google

wien Jakobus zegt dat Hij mildelijk geeft; Hij kan het niet laten te geven en Hij geeft, o! zoo gaarne. En, zegt de Apostel, Hij geeft een iegelijk, d. w. z. een iegelijk, dien het bange om 't hart is daarover, of hij wel bij het ware geloof, bij Gods gebod en wil zal blijven; een iegelijk die vreest door de wereld medegesleept en door de wereld verslonden te worden. De Heere maakt geen onderscheid, Hij trekt den een niet voor boven den ander, bij Hem is geen aanneming des persoons, maar die het allerarmst is, krijgt het allermeest.

O de Heere zij ons toch zóó genadig dat wij maar meer en meer naar de „wijsheid, die van boven is", beginnen te hongeren en te dorsten. Die ze begeert, die ga rechtstreeks tot den Heere. Ja! eerst zal Die hem misschien nog allerlei leeren, dat hem niet zoo aangenaam is, noch zoo gemakkelijk valt, namelijk: *hoe groot zijne zonde en ellende is*, maar in de benauwdheid hierover, vrage hij den Heere maar om een gehoorzaam en volgzaam harte, Hij vrage den Heere, of Die niet zelf alle zijne tegensprekingen en murmureeringen wil stillen en hem „*lijdzaamheid*" schenken, om 's Heeren wil met hem te billijken en te volharden tot den einde. De Heere doet boven bidden en denken, Zijne volheid is onuitputtelijk, en hij of zij, wiens emmer het ledigste is, krijgt er het meest in, uit Zijne heilfonteinen!

Alzoo het is des Heeren wil, dat wij met alles wat ons drukt, te midden van alle ongewisheden en twijfelingen die ons bestormen, tot Hem zelve de toevlucht nemen. En hoe Hij zich eindelijk als de Almachtige Helper openbaart, dat kunnen wij lezen Lukas 18, vs. 9, nadat de geheele geschiedenis van

Digitized by Google

vs. 1—8 ook eerst doorleefd is. En dit is een geheel andere weg dan vleesch en bloed ons ingeven, want al zingen wij van ganscher harte:

Vest op vorsten geen vertrouwen,
Daar men nimmer heil bij vindt,

toch zijn wij veel meer geneigd in den nood tot menschen dan tot God om raad en uitkomst te gaan. En toch! wat zegt de Heere bij den Profeet Jezaias Cap. 28, vs. 29? immers: *Hij is wonderlijk van raad en Hij is groot van daad.* En wederom Cap. 50, vs. 10: *Wie is er onder ulieden, die den Heere vreest, die naar de stem Zijns knechts hoort? Als hij in de duisternis wandelt en geen licht heeft, dat hij betrouwe op den naam des Heeren en steune op zijnen God.* En Ps. 32, vs. 8: *Ik zal u onderwijzen en u leeren van den weg, dien gij gaan zult. Ik zal raad geven en Mijn oog zal op u zijn.* En Jes. 8, vs 11: *want alzoo heeft de Heere tot mij gezegd met eene sterke hand, en Hij onderwees mij van niet te wandelen op den weg dezes volks.* En wederom: Ps 143, vs. 10: *Leer mij Uw welbehagen doen, want gij zijt mijn God, Uw goede geest geleide mij in een effen land.*

En heeft de Heere er ooit één afgewezen, die in zijne nood en verlegenheid tot Hem om de wijsheid, die van boven is, kwam? Heeft hij ooit tot den huize Jakobs gezegd: zoek mij te vergeefs? Ja, de Apostel verzekert het ons, dat hij niemand uitsluit of buiten laat staan, maar, die het meest ervaart hoe dom, hoe onwijs hij is, hij, wiens toestand de allerverschrikkelijkste is van allen, wordt het eerst geholpen. En zegt de Heere bij Jezaias

Digitized by Google

Cap. 42, vs. 16: *Ik zal de blinden leiden, door den weg, dien zij niet geweten hebben: Ik zal ze doen treden door de paden, die zij niet geweten hebben: Ik zal de duisternis voor hun aangezicht tot licht maken, en het kromme recht; deze dingen zal Ik doen en Ik zal ze niet verlaten.*

Verder zegt de Apostel, dat de eenige weg om deze goddelijke wijsheid te bekomen is, ze van God te begeeren. God geeft mild, vrij, uit genade, dus zonder condities of voorwaarden. Hij geeft mildelijk, zoo als geen vorst op aarde geeft. *De vreeze des Heeren nu, dat is de wijsheid, en van het kwade te wijken, dat is verstand.* Job. 12, vs. 13. Alle goede gave en alle volmaakte gifte is van boven, van den Vader der lichten, bij Wien geen verandering is, noch schaduwe van omkeering, zoo staat er verder in ons Capittel.

Ja! onze God is bereid tot geven: op vroegere weldaden laat Hij altoos eene onafgebrokene reeks van nieuwe volgen: daarvan hebben wij de treffendste bewijzen in de geschiedenis van het oude Israël en daarvan zingen en jubelen wij o. a. met Ps. 104, 107, 136. En omdat Gods heilige toorn ontbrandt over allen, die in hunne radeloosheid niet tot Hem gaan, en daarom tot hunne eigene oneer en schande, in de lompen hunner ingebeelde wijsheid en gerechtigheid daarheen wandelen; en ook omdat God onmiddellijk bereid is te helpen waar men met deze zijne eigene dwaasheid tot Hem gaat, schrijft de Apostel: *en zij*: (namelijk de hemelsche wijsheid) *zal hem gegeven worden.* Zoo zegt ook Salomo Spreuken 2 vs. 6, 7: *de Heere geeft wijsheid en uit Zijnen mond komt kennis en verstand. Hij legt weg voor de opreehten een bestendig wezen.*

Digitized by Google

Hij is een schild dergenen, die oprechtelijk wandelen. En David zegt: Ps. 37, vs. 4, 5. *En verlustig u in den Heere, zoo zal Hij u geven de begeerte uwes harten, wentel uwen weg op den Heere en vertrouw op Hem, Hij zal het maken* en Ps. 20, vs. 1: *de Heere verhoore u in den dag der benauwdheid, de naam van den God Jakobs zette u in een hoog vertrek.* En vs. 5, *Hij geve u naar uw hart en vervulle al uwen raad.* En dat alles wil de Heere doen, ofschoon de kinderen Gods zich voortdurend moeten aanklagen, dat zij zelf de oorzaak er van zijn dat zij zich in deze of gene ongelegenheid bevinden. *Heere!* moeten ze zeggen met Ps. 119 vs. 4, 5: *Gij hebt geboden, dat men Uwe bevelen zeer bewaren zal. Och! dat mijne wegen gericht werden, om uwe inzettingen te bewaren!* Want o! mijne lieve lezers, als wij bij het eenvoudige gebed bleven: Heere! leer mij Uwe inzettingen, dan zouden wij zoo licht niet afgebracht worden van de eenvoudigheid, die in Christus is, en wij zouden niet zoo elk oogenblik in allerlei omstandigheden zitten, die ons benauwen en radeloos maken. Maar wij zijn zoo onachtzaam, zoo onoplettend op 's Heeren woorden, dat onze voet elk oogenblik wederom struikelt en in eenen nieuwen strik, in een nieuw net vast zit. Als ons geweten ons dan aanklaagt en valsche vrienden en broederen ons hoonend toeroepen: hoe zult ge u daaruit redden? als het van alle kanten klinkt: hij heeft geen heil bij God, als er luide wordt geroepen: waar is nu uw God, ja als wij in hopeloosheid niet meer wagen een blik naar boven te slaan, dan zegt de Apostel: ga nochtans tot den Heere, schudt voor Hem het harte uit, en hij voegt er nog meer bij: uwe bede

Digitized by Google

zal u gegeven worden. Al hebt gij ook alles verloren, al is de geheele waarheid, al zijn dierbare woorden Gods u ontzonken, al moet gij u beschuldigen over allerlei dwaasheid en verkeerdheid, ja al is het laatste vonkje van vreugde in God bij u uitgebluscht, kind des Vaders! arm verloren kind! uw Vader blijft nochtans Vader; daarom maak u tot Hem op, dag aan dag, om wijsheid te verkrijgen, om Zijnen wil te leeren kennen, om het beste, het hemelsche onderwijs uit Zijnen mond te ontvangen. Voorwaar! gij zult Hem welkom zijn en Zijne armen zult ge voor u geopend vinden; zooals een aardsch vader het ook gaarne heeft, dat zijn kind zich tot hem met allerlei vragen wendt en niet tot vreemden. Wat uw eigen ongeloof hier ook tegen opwerpe, wat de duivel er influistere, al was uw toestand nog zoo hopeloos, daar staat geschreven en het blijft geschreven: *deze ellendige riep, en de Heere hoorde.* (Ps. 34, vs 7). Dat nu de Heere geeft, mildelijk heeft, heeft Zijnen grond in Gods genadeverbond, in het drievoudig ambt van Zijnen Christus, dat Hij in de gemeente verheerlijkt wil zien, en krachtens dit Middelaarsambt roept Christus den zijnen toe: *Ik ben de Heere uw God, die u leert wat nut is, die u leidt op den weg, dien gij gaan moet* (Jes. 48 vs. 17.) *Hij is immers degene, die opgevaren is in de hoogte en de gevangenis gevankelijk heeft weggevoerd. Gij hebt gaven genomen om uit te deelen onder de menschen, ja ook de wederhoorigen om bij u te wonen, o Heere God.* Ps. 68 vs. 19. Ja! het is uit kracht van Zijn Middelaarsambt dat Hij deze door Hem verworven gaven uitdeelt, dat Hij, Christus, in waarheid de Wijsheid is van Zijn volk, Hij die hun van God tot wijsheid is gegeven

Digitized by Google

en Die hun van Zijne gaven mededeelt uit de volheid Zijner goddelijke genade. En dat God de Heere om Zijnes Gezalfden wille de goddelijke wijsheid mededeelt, berust mede op de belofte des Heiligen Geestes, waarmede deze Gezalfde gezalfd is boven Zijne medegenooten, hun ten goede. Het ambt, het werk, de genade des Heiligen Geestes verheerlijkt te zien in Zijne gemeente, is 's Heeren lust; daarom spreekt Hij Jes. 59 vs. 21: *Mij aangaande, dit is Mijn verbond met hen, zegt de Heere, Mijn Geest die op u is, en Mijne woorden, die Ik in uwen mond gelegd heb, zullen van uwen mond niet wijken, noch van den mond uwes zaads, noch van den mond van het zaad uwes zaads, zegt de Heere, van nu aan tot in der eeuwigheid.* Gij ziet dus, lieve lezer, dat een ieder, die gaarne naar Gods gebod wil leven en op Zijne waarheid zalig wenscht te ontslapen, alle vrijheid heeft om met David te zeggen: *Hij heeft mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en besteld is.* (2 Sam. 23 vs. 5m.)

Vrijdag 1 Juli overleed de Heer H. BUSKES, Boekhandelaar te Utrecht. Wij betreuren ten zeerste, van dezen grooten steun voor de uitgave onzer „Schriftverklaringen" beroofd te zijn.

DE REDACTIE.

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 5.

Ach mochten wij van deze Apostolische woorden: „een iegelijk wien wijsheid ontbreekt" de toepassing op ons zelven maken. Er is hier geen sprake van eene wereldsche wijsheid, die naar het aardsche jaagt en de kunst verstaat zich en de zijnen uit alle moeielijkheden te redden, en zich een goed leven in allen overvloed hier te bezorgen, maar hier is sprake van *die* wijsheid om bij den Heere, bij Zijne waarheid, bij Zijn zoet en zalig Evangelie te blijven, bij het ware zaligmakende geloof en het volhouden in eenen wandel, dezer belijdenis waardig. Er is hier sprake van de aanvechtingen en bestrijdingen, waardoor men alsdan overvallen wordt, van den smeltkroes, waarin men zoodoende geraakt; er is hier sprake bij den Apostel van het volharden onder het kruis, van de duistere wegen, die men door moet met de belijdenis der ware waarheid, en van het heirleger van smaad en nood, dat ons dan tegemoet treedt. Ja! het zou voor menigeen recht gezond zijn, voordat hij zich van Jakobus woorden een hoofdkussen maakt, eens te lezen wat er Openb. 3 vs. 17—19 staat: *Want gij zegt: ik ben rijk, en verrijkt geworden, en heb geensdings gebrek, en gij weet niet, dat gij zijt ellendig en jammerlijk en blind en naakt. Ik raad u, dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het*

Digitized by Google

vuur, opdat gij rijk moogt worden, en witte kleederen, opdat gij moogt bekleed worden; en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde, en zalf uwe oogen met oogenzalf, opdat gij zien moogt. Zoo wie Ik lief heb, dien bestraf en kastijd Ik: wees dan ijverig en bekeer u. En de vrucht van dit bidden en smeeken om de wijsheid die van boven is, vinden wij die niet heerlijk beschreven Ps. 119 vs. 66 en 67: *Leer mij eenen goeden zin en wetenschap, want ik heb aan Uwe geboden geloofd: eer ik verdrukt werd, dwaalde ik, doch nu onderhoud ik Uw woord*, zoo ook vers 91: *zij* (de wet) *maakt mij door Uwe geboden wijzer, dan mijne vijanden zijn, want zij is in eeuwigheid bij mij?*

Er is lieve lezers! een gedeelte van Gods eeuwig blijvend woord, dat op Jakobus uitspraken over de goddelijke wijsheid een helder licht werpt, en dat is Spreuken 3. Waarom zeg ik u zulks? Omdat niets ons zoo onontbeerlijk is dan deze wijsheid, waarvan wij ons vaak zulke verkeerde voorstellingen maken. Er is eene theologie, die leert dat een mensch, om tot bekeering te komen, vooraf in zulke zonden en begeerlijkheden moet geleefd hebben, die zelfs door de heidenen niet verontschuldigd, maar als gruwelijk en van hunne goden als vervloekt werden beschouwd. Zulk een verkeerd gedrag zoude dan het middel zijn om den zoudaar te doen ontwaken uit den doodslaap zijner onverschilligheid. Zulke valsche godgeleerden stellen dan voor, hoe zulk een zondaar in zijne angst voor de hel of onder de lichamelijke smarten en ellenden, die hij als gevolgen van zijn woest leven dragen moet, om genade heeft geroepen, en zichzelven uit Gods Woord de eene of andere belofte heeft opgezocht, op grond waarvan hij zich dan

Digitized by Google

gaat inbeelden genade en vergeving van zonden te hebben ontvangen. Dan weet zulk een mensch allerlei dingen daarvan te vertellen, hij beschrijft hoe goed hij het thans heeft, en legt zich op zijne manier op deugd en heiligheid toe. Zulk eene schijnbekeering is echter niets dan eigen werk, niets dan eene reeks sluitredenen van het bedorven verstand. Ja! eigenlijk is zulk eene bekeering nog van veel minder gehalte dan die van Saul. Waar de levende God in 't hart werkt, daar is Hij degene, die het begin maakt, en niet de zondaar, daar is het de Heere die in het hart zulk eenen onuitwischbaren indruk geeft van Zijne hoogheid en majesteit, van de heerlijkheid Zijner goddelijke wet, dat dit het blijvend middelpunt wordt van het geheele bestaan: God, Zijne wet, Zijn gebod boven alles! Zulk een mensch heeft niet bepaald over deze of gene zonden te jammeren of te klagen — hoewel zijne eigene verkeerdheid het middel *kan* zijn om hem aan zichzelven te ontdekken en voor goed zijnen hoogmoed den bodem in te slaan! Neen! al kan een door God ontdekte zondaar het met Paulus voor 's Heeren aangezicht betuigen: *naar de rechtvaardigheid die uit de wet is, zijnde onberispelijk* Philip. 3 vs 6*b*, wat hem terneerdrukt is de blik op zijnen algeheelen verdorvenen toestand, op zijnen afval van God, ja zooals de Apostel het Rom. 3 noemt, het derven van de heerlijkheid Gods. In het hart van zulk eenen waarachtig ontdekten zondaar komt de Heere met Zijnen Gezalfde, en die komt nergens heen zonder vergeving der zonden mede te brengen. En deze vergeving der zonden geldt voor eeuwig, namelijk in en om het genadeverbond, dat de Heere met zulk eenen ellendige sluit, en waar Hij belooft: *Mijne goedertierenheid zal*

Digitized by Google

van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen: (Jesaja 54 vs. 10*b*). Maar zoo lang zulk een door God begenadigde mensch in het vleesch woont, heeft hij voortdurend vergeving noodig, en hij zal ook iederen dag, ja, ieder uur tot den Heere om vergeving en schulduitdelging gaan, omdat hij voortdurend dat goddelijk verbond verbreekt. En het is geen vrees voor straf, die hem daarbij drijft, want ach, zulk een ligt reeds midden in de hel, en voelt Gods toorn op zich rusten, zoo vaak hij van den Heere afhoereert, en o! dat is hem onverdragelijk: hij komt telkens en telkens weer tot den Heere, om vergeving, omdat hij het niet uithouden kan, zonder vrede bij God te hebben door onzen Heere Jesus Christus. Zulk een arm menschenkind is gewis een schaapje Christi, en niets begrijpt hij beter, niets is hem meer naar het hart gesproken dan het slot van den 119den Psalm:

> Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond
> Uw trouwe hulp, stier mij in rechte sporen;
> Gelijk een schaap heb ik gedwaald in 't rond,
> Dat onbedacht zijn herder heeft verloren.
> Ai! zoekt Uw knecht, schoon hij Uw wetten schond,
> Want hij volhardt naar Uw geboon te hooren.
> Ps. 119 vs. 88.

Deze woorden omtrent de wijsheid, „die van boven is", zijn zoo eenvoudig, dat een kind ze van buiten leeren kan, en meent te verstaan. De tot God bekeerde mensch vindt ze zoeter dan honig en honigzeem, en verstaat toch niet recht wat die wijsheid is, waarover Jakobus spreekt. Heil ons, heil allen, die gaarne van zichzelven bekennen, dat ze elk oogenblik het ware heilspoor bijster zijn,

Digitized by Google

want de Heere God oefent Zijne kinderen, opdat ze onder veel vallen en opstaan koninklijke zeden zouden leeren; met andere woorden *opdat zij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden* (Hebr. 12 vs. 10*b*). Ja! Hij, die hemelsche Leermeester, weet Zijn volk zoo te verootmoedigen en op te voeden, dat de hemelsche zaligheid, het inwonen bij Hem, het *altijd met den Heere zijn* (1 Thess. 4 vs. 17*b*), ook werkelijk hun geen last, maar eene blijde lust, een moedgevend en zaligend vooruitzicht zij! Hij oefent Zijne kinderen; daarom laat Hij ze in den aanvang van hunnen weg met sneeuwpoppen, om zoo te spreken, vechten: maar, hoe ouder zij worden, des te heeter en heeter zijn de veldslagen, waarin Hij ze brengt, ja het gaat met allen, die eens het hemelsche Jeruzalem zullen bewonen, hier door den smeltkroes der ellende henen, waarin God ze louteren en keuren wil. Ach! de weg, waarop God de Zijnen leidt, wordt meer en meer zoo geheel verschillend van hunne voorstellingen en gedachten! Het was goed, dat, toen David de heerlijke belofte ontving „de Heere zelf zal u een huis bouwen" hij nog niet wist, dat zulks langs eenen weg zoude geschieden, waarop hij, de heilige man Gods, in de diepste diepte zoude verzinken, het was goed, dat David, toen hij als herdersknaap zich op Bethlehems stille velden aan de heerlijke schepping verlustigde, of toen hij in allerlei benauwdheden en nooden aan Sauls hof leefde, nog niet wist, dat hem het woord zoude gelden: „*het zwaard zal van uw huis niet wijken.*" Ook in het geestelijke leven heeft alles zijnen tijd. De hoofdvraag blijft altoos bij den aanvang en bij het einde: komt het goud *ongedeerd* uit den smeltkroes? Ja of neen? En, al roepen daar alle dui-

Digitized by Google

velen: er komt niets van terecht, het is verloren! zoo roep ik u als getuige des Heeren, als uw broeder, die zich met u in den smeltkroes bevindt: ja! en nog eens ja! toe, en geen haar van uw hoofd zal verloren gaan, gij wormke Jakobs! dat meent in uwen druk te vergaan! Dat echter is „wijsheid, die van boven is": Gods Woord, Zijne belofte, Zijne geboden in het ware licht, d. i. in het licht der eeuwigheid, in het licht des Heiligen Geestes te beschouwen. Hier, in de groeve en gevangenis dezes ellendigen levens, wordt vaak weinig van God gezien, wel wordt Zijne moed- en troostgevende nabijheid gevoeld en bespeurd in menigen bangen nacht, in menigen nood en menig gevaar! En het heerlijke werk Zijner handen, het boek Zijner schepping, ligt dag en nacht opengeslagen voor het oog der eenvoudigen. Er behoort *„lijdzaamheid der heiligen"* (Openb. 14 vs. 12*a*) toe, om Gods belofte, Zijn heilig woord, Zijne geboden met geen ander doel te beschouwen, dan om daarbij te volharden, ook te midden van den smeltkroes, en die niet te verlaten, ook in de hevigste hitte der verdrukking. Hoe vaak treedt niet de vorst der duisternis ons te gemoet met het klatergoud der valsche leer, dat zoo schittert en blinkt, dat wij het nauwelijks van het echte goud des goddelijken evangelies kunnen onderscheiden, hoe vaak komen vleesch en bloed, valsche broederen, vrienden en vijanden op ons af, hoe vaak kunnen ons het arme, zwakke hart, zonde, duivel en wereld ten val brengen, door ons allerlei schoone tafereelen en nuttige werkzaamheden voor te spiegelen! Zie, dit alles, al deze aanbiedingen, bij voortduring, en standvastig van de hand te wijzen en bij de eenvoudige, naakte waarheid van Gods Woord te

Digitized by Google

blijven, dat is „de wijsheid, die van boven is", en die ons vaak het meest ontbreekt als wij ze 't meest behoeven. Ach! hoe gaarne zouden niet Gods kinderen de hand uitstrekken naar hetgeen hunnen oogen welgevallig is, naar hetgeen oogenblikkelijke redding en uitkomst hun schijnt aan te bieden, zooals ook de slang Eva wist te bewegen, de haar aangebodene vrucht aan te nemen.

Ach! denkt men vaak, hoe is dat uit te houden, daar arm, neergeslagen, vernietigd, verlaten van alle menschen, schijnbaar door den Heere zelf vergeten en bedrogen te staan, en zich dan zoo aan Hem vast te houden, als ziende den Onzienlijke, wie vermag dat?

De mensch jaagt van nature naar niets, dan naar hetgeen zijne zinnen prikkelt en streelt, naar ijdel vergankelijk genot en vermaak. Maar de Heere leert Zijnen kinderen de eeuwige, onvergankelijke goederen te verkiezen, en toont hun, dat hier op aarde op alles de *dood* staat geschreven. Al bekleedt gij heden de hoogste eereambten in het machtigste keizer- of koninkrijk der aarde, en dit keizer- of koninkrijk stort morgen inéén, zoo zal uw val des te dieper zijn, hoe nader gij bij den machtigen monarch gestaan hebt, die daarover heerschte. Maar het koninkrijk der hemelen, dat bestaat in vrede, vreugde, gerechtigheid, en Heiligen Geest, heeft de belofte, beide des tegenwoordigen en des toekomenden levens, dat kan nooit inéén storten, maar het werpt zelve alle andere koninkrijken omver, het handhaaft zijn goddelijk gezag onder vriend en vijand en blijft in alle eeuwigheid. De wereld, ook waar ze een schijnvroom kleed draagt, heeft hare wijsheid in hare hand, macht en geweld,

tot op het oogenblik, dat de God der legermachten deze hare veelgeroemde wijsheid tot dwaasheid maakt. Maar Gods kinderen hebben hunne wijsheid en hun verstand niet in hunne hand, maar die moeten hun van dag tot dag, van uur tot uur, geschonken worden. Zij weten het maar al te goed, dat zij, meer nog dan anderen, in één oogwenk door dood, duivel en wereld medegesleept en verslonden worden, zij weten hoe dom, hoe blind zij in zichzelven zijn, zij weten dat de kinderen dezer wereld in hunne geslachten veel wijzer zijn dan zij, en daarom is hun aanhoudend gebed: *leer mij, o Heere, Uw welbehagen doen, want Gij zijt mijn God, Uw goede Geest geleide mij in een effen land*, Ps. 143 vs. 10, want, niettegenstaande hunne verkeerdheid en hardheid des harten, hebben Gods kinderen *toch* dezen vurigen wensch: bij God te blijven, dat is het deel dat zij verkozen hebben, en God de Heere Zelve is hun eenige en eeuwige schat. In hun harte, al is dat vaak zoo hard als steen, leeft de behoefte, *in de leere Christi te blijven*, want anders hebben ze noch kracht noch gerechtigheid, en zij weten, dat wie niet in de leere Christi blijft, noch den Vader, noch den Zoon heeft; zoo kunnen zij, bij alle hunne armoede en ellende toch niet anders, dan daarin blijven. Dat is de behoefte huns harten: Heere! Gij moet mij leiden met Uwe oogen, en als Gij niet met mij optrekt, blijf ik moedeloos en uitgeput aan den weg liggen. En al hadden ook duivel en wereld hunne schitterende paleizen gebouwd om een arm kind des Heeren te betooveren, of al hadden zij het in een met goud versierden wagen gezet, toch zou zulk eene arme ziel, zoodra haar invalt: God is niet mede op dezen weg, alles laten varen, en, van alles beroofd, haar

Digitized by Google

pad gaan. Gods Woord, Gods gebod, Gods souvereiniteit, daarbij blijven Gods kinderen voor tijd en eeuwigheid!

Verstaat mij echter wel: ik zeg niet, dat zij deze wijsheid in eigene hand hebben, zoodat zij spreken: ik ben getrouw aan Gods Woord en zal er nimmermeer van wijken: want zoo spreken wel de huichelaars, maar de oprechten niet; die kunnen voor niets instaan, allerminst voor zichzelven, maar het is hun een eeuwig wonder van vrije genade en barmhartigheid, indien zij, nadat Delila hun de haren heeft afgesneden en hen gebonden heeft, midden in een molen der ellende, waarin Gods trouw hen bracht, met een: Heere! gedenk mijner! toch alle banden verbreken. Het blijven bij God, het volharden in 's Heeren wegen is bij hen geen zelfgenomen besluit, maar het is voor hen eene noodzakelijkheid des levens, en geen grooter vreugde of zaligheid kennen zij, dan te beleven, dat de Heere een waarmaker is van Zijn eigen Woord.

Hoe vreemd, hoe wonderbaar is vaak des Heeren weg met Zijn volk, met de schapen Zijner weide! Als zij het meest behoefte voelen aan Gods troost en liefde, schijnt Hij ze te verwerpen, als zij het hardst, het innigst tot Hem roepen, krijgen zij geen antwoord, zooals ook o. a. de Kananeesche vrouw. En dan worden zij met allerlei aanvallen en betooveringen uit de hel en uit de wereld bestreden, ja! dan neemt de vijand vaak Gods Woord in de hand, om zulk eene arme ziel te bestrijden en te benauwen, en dan weet zulk een arme en ellendige geen raad!

Maar, één ding moet gij weten: zoo gij begint met den vijand te redetwisten en u in te laten met

Digitized by Google

dat, wat uw vleesch en bloed begeert, zie dan eens, of gij langs dezen weg tot waarachtigen zielevrede zult geraken. Neen! dan alleen is het arme hart vast in de leere Christi, gefondeerd in Gods weg en gebod, als Hij zelf in het binnenste licht en wijsheid *geeft*, om te weten: *dit* is de weg, *dit* is de ruste, en al dat andere, al blinkt het nog zoo, ja al is het met een vernis van goddelijken schijn overgoten, is valsch! Die weg, die goed schijnt, die weg, dien schier allen betreden, is niet de weg des levens, maar de weg tot den eeuwigen dood! Wie van Gods weg af wil, omdat die zóó eng, zóó bang, zóó eenzaam schijnt, die behelpt zich gewoonlijk met te zeggen: ik heb geen licht in deze zaak, of, ik heb nog geen licht in de zaak, als ik dat zal ontvangen hebben, zal ik u nader antwoord geven. Ziet! zulke geesten bestraft de Apostel met zijne woorden: „indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begeere": maar o! hoe zoet zijn ze voor Christus schaapjes, die nooit wijsheid in zich voelen, noch kracht, noch moed: want, ik herhaal het, wijsheid beduidt hier het welgefondeerde hart, de vaste keuze om in de leere Christi, en het goede gebod des Heeren te blijven.

Mijne lezers! wij bidden vaak om allerlei dingen, maar goddelijke wijsheid, de „wijsheid die van boven is," dat is de hoogste schat! Hoe vaak hangt niet de geheele loopbaan van eenen jongeling of van eene jonge dochter van ééne schrede, van één besluit, zus of zoo genomen, af!

Hoe menige volwassene moet dezelfde ervaring maken! Dat weet de oprechte, als de Heere hem zoo vaak tot zijne eeuwige behoudenis, datgene tusschen de vingeren laat verbranden, wat hij,

Digitized by Google

eigenmachtig en eigenwillig, dus zonder naar den Heere te vragen, voor zich verkozen had, ja dan looft zulk een den Heere voor Zijne trouw en barmhartigheid, dat Hij hem niet liet behouden, wat hem voor tijd en eeuwigheid zoude verderven! Dat is het hoogste, het kostelijkste, het edelste goed: een vast en welgefondeerd harte te bekomen, dat in alle eenvoudigheid en zonder er veel ophef van te maken, dáár bij blijft: Heere! dat is Uw Woord, dat is Uw gebod, daarop alleen wil ik leven en sterven. Ach juist dit ontbreekt zoo vaak daar, waar men verwacht het te vinden, en waar het door al 's Heeren arbeid in Zijnen wijngaard ook zijn kon!

Want vele kinderen Gods hebben wel recht en licht in zich, maar zij weten niet van al die heerlijke waarheden en geboden de toepassing op zichzelven te maken, en dan moeten zij zich vaak dag aan dag voor 't hoofd slaan, om hunne dwaasheid en onnadenkendheid. En toch erkent een kind Gods het gaarne: alleen wat mijn Vader in de hemelen doet, is waarachtig goed en volmaakt! Ja! en nogmaals ja! antwoordt gij immers, o arm Zion! ook al rollen u de tranen daarbij van de wangen? Maar wijsheid, wijsheid, die van boven is, o geef ons *die*, genadige Heere! En wat antwoordt dan de Heere? Mijn volk heeft een hoerenhart, maar nochtans zal het een vast hart hebben.

En dus, als wij radeloos en twijfelmoedig daar staan, waarheen zullen wij ons dan wenden? Menschen kunnen immers niet helpen, het is de Heere alleen, die „de wijsheid die van boven is", die den Heiligen Geest ons schenken kan! En om ons nu te troosten in onze radeloosheid voegt

Digitized by Google

de Apostel er bij: Hij geeft mildelijk en verwijt niet.

Mildheid, blijmoedigheid, eenvoudigheid in het geven, is iets heerlijks. Daarvan spreekt ook de Apostel Paulus b.v. Rom. 12 vs. 8: *die uitdeelt, doe het in eenvoudigheid.* En 2 Cor. 8 vs. 1 en 2, *Voorts maken wij u bekend, broeders! de genade van God, die in de gemeenten van Macedonië gegeven is, dat in vele beproeving der verdrukking de overvloed hunner blijdschap, en hunne zeer diepe armoede overvloedig geweest is tot den rijkdom hunner goeddadigheid.* Als een bruidegom het jawoord zijner bruid heeft verkregen, verheugt hij zich, hij wordt mild en vrijgevig, hij strooit uit ter rechterhand en ter linkerhand, want hij heeft al zijn geluk, al zijnen rijkdom in zijne bruid. Zoo ook de hemelsche Bruidegom, die wil ook Zijne rijkdommen en schatten niet voor Zich behouden in den hemel, maar Hij giet Zijne hemelsche gaven rijkelijk uit over Zijne Bruid, over Zijne arme gemeente, die Hij Zich gekocht heeft met Zijn bloed en die hier nog op de pelgrimsreize is in de woestijn. Zoo geeft de Heere dan eenvoudiglijk, mildelijk: uit Zijne onuitputtelijke voorraadschuren neemt Hij wat u ontbreekt en geeft het u ook in de hand, anders zoudt gij het nog niet eens wagen, die uit te strekken! Hij heeft liefde om u te helpen en bij u is liefde om geholpen te worden.

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. — Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

HOOFDSTUK 1, vs. 5—7.

Bij Hem is liefde en macht, om u bij te staan, en bij u is liefde en nood, waarom gij Zijne trouwe hulp, o zoo gaarne aanneemt. Hij kruimelt en dingt niet af van wat Hij u schenkt: Hij zegt niet met een stuurschen onvriendelijken blik: „kunt ge niet met wat minder toe? Neen! wat gij eischt is te veel", maar Hij roept het Zijn worstelend Sion toe:

Op Uw noodgeschrei
Deed Ik groote wond'ren
Onder Mijn gelei'
Vondt gij hulp; Mijn Woord
Werd van u gehoord,
Uit de plaats der dond'ren.

En:

Opent uwen mond,
Eischt van Mij vrijmoedig,
Op Mijn trouw verbond:
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zoo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.

Ps. 81, vs. 7 en 12.

O! Hij gunt het den armen en ellendigen zoo gaarne, wat Hij hun schenkt, Hij verwijt het gegevene niet, Hij rekent zijnen armen kinderen niet op

de vingeren voor: zóó of zóóveel hebt ge reeds van Mij genoten, zóó of zóó vaak heb Ik u reeds geholpen, maar dat is Zijne vreugde, Zijn welbehagen, Zijne lust: ons arme zondaren uit de banden der helle en des doods te verlossen en door alles heen te helpen! Dat beduidt het, als Jakobus zegt: God geeft mildelijk en Hij verwijt niemand. Ja! de gemeente van Macedoniën was maar arm, maar omdat zij arm waren, maar rijk in God, gaven zij overvloediglijk. O dat dwaze collecteeren en wederom collecteeren! Laat de armen arm blijven, maar breng hun de schatten van het eeuwig evangelie, van het koninkrijk der hemelen, en dan kunt ge met de armen, en niet met de rijken, paleizen bouwen! want *die* armen, die rijk in God zijn, omdat zij Zijn Woord hebben, hebben maar weinig behoeften, zij zijn spoedig tevreden, en verdienen zij eens een daalder of een rijksdaalder meer dan anders, dan rekenen zij het zich eene eere die tot 's Heeren dienst of ten behoeve van den nooddruftigen naaste te mogen weggeven. En o! wat schenkt God de Heere niet! Hij heeft immers Zijnen eigenen geliefden Zoon niet gespaard, maar Hem voor ons allen overgegeven? Hoe! zoude Hij ons *met Hem* niet *alle* dingen schenken? Ook Hem, zijnen eenig Geliefde, heeft Hij gegeven mildelijk, blijmoedig, eenvoudiglijk, d. i. zonder nevenbedoelingen. Hij heeft niet gevraagd: Wat zal Ik daarvoor terugbekomen? Hij verwachtte niet, dat wij Hem dankbaarheid zoude brengen, Hij wilde niet vooraf van onze dankbaarheid verzekerd zijn, maar door Zijne weldaden en onuitsprekelijke gaven Zijnen lof op onze lippen en in ons harte leggen, en die heerlijke vrucht zelf in ons scheppen! O! niet om er zelf voordeel van te

Digitized by Google

hebben, legde Hij de hand aan het werk onzer verlossing. God geeft veel, God geeft gaarne, ook aan hen die zich verharden, en wat het uiterlijke wereldsche betreft, aan dezen wel eens het allermeest. Maar die misleiden zichzelven dan door het misbruik dat ze van 's Heeren goedheid maken. Zij weten niet dat de Heere denkt: die arme mensch heeft toch geen anderen hemel dan deze aarde, laat hem die dan maar genieten! want hem wacht de helle en dáár heeft hij zelfs geen droppel koud water om, zijnen dorst te lesschen. Zoo hielp de Heere immers Pharao, toen die in den nood tot Hem liet bidden, en Jerobeam, dien goddeloozen koning, toen hij tot den man Gods uit Juda sprak: bid toch voor mij! Dat wil ik doen, zeide de profeet, en — de hand des Konings werd geheeld, en de plage werd op Mozes gebed van Pharao opgeheven. Ja! zoo is de Heere! Hij geeft mildelijk: aan deze deur klopt niemand te vergeefs. Misbruikt gij echter de gave Gods, zoo zult gij, wel is waar, Hem daardoor niet armer maken, maar zoo waar God God is en Zijn allerheiligst gebod geldt in hemel en op aarde, zult gij door het verkeerde gebruik zijnèr gaven alleenlijk uzelven verderven. En als Hij nu zóó mild is voor hen, die verloren gaan, wat zal Hij dan niet over hebben voor Zijne uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen? Spreek niet: ik heb te zwaar gezondigd, mij zal Hij geen vergiffenis willen schenken, ik, ik zelve ben de oorzaak van mijn ongeluk, ik heb alles zoek gemaakt; met mijne domme wijsheid, met mijn opgeblazen verstand, ben ik weer in den diepen kuil geraakt, ik ben geen kruimke Zijner liefde, Zijner genade meer waard, ik heb de afschuwelijkste gedachten omtrent Hem gekoesterd, ik ben

Digitized by Google

niet waard Zijn kind te zijn. Ach! ding toch niets af van Zijne ontferming. Als gij smeekend tot Hem komt, als een arme dwaas, als een onwetend kind, zal Hij u niets verwijten, en u niet vragen: waar zijt gij gebleven met de wijsheid die ik u de vorige week op uw gebed gaf? Hij verwijt niet, zegt Jakobus. O! laat den behoeftige, die u iets vraagt, toch ook zijne armoede niet gevoelen. Laat dien hulpelooze toch niet voelen dat hij hulpeloos is, anders zijt gij een verdrukker en verzwaart gij nog het gevoel zijner armoede en hulpeloosheid, en al stoptet gij zijne handen vol geld, toch zal hij, uwe gave medenemende, u in zijn hart verwenschen. Zoo doet de Heere niet. Hij verwijt niemand, en als gij tot Hem gaat om hulp, begint Hij niet met u allerlei te verwijten. En al spreekt Hij ook misschien tot u: laat de afgoden u helpen, die gij dient, zoo doet Hij het toch maar om Zijne ellendigen er toe te drijven, dat ze luide uitbreken en roepen: Neen Heere! neen! die afgoden hebben wij lang genoeg nagehoereerd, *Gij* moet ons helpen, *Gij* zijt onze God en Koning, tot U komen wij en schreien om hulpe, want die hebt Gij ons beloofd! Hij, de Heere, verwijt niemand; de vader in de gelijkenis zeide niet tot den verloren zoon: gij hebt al uw goed verbrast en verdaan, maar als het verloren kind uitbreekt in de klacht: vader! ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u, en ik ben niet meer waardig uw kind te heeten, dan spreekt de vader: *brengt hier voor het beste kleed, en doet het hem aan, en geeft eenen ring aan zijne hand, en schoenen aan de voeten; en brengt het gemeste kalf, en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn. Want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij*

Digitized by Google

was verloren, en is gevonden! Niemand heeft het recht zichzelven van deze genade uit te sluiten al had hij „de wijsheid, die van boven is", ook lang veracht, want de Heere zendt niemand ledig henen, die om deze wijsheid bij Hem aanhoudt. En, terwijl hij daarom aanhoudt, daalt ze in zijn benauwd harte neder. En dat deelt de Apostel ons mede uit ervaring, dat schrijft hij, omdat hij den Heere heeft leeren kennen als God, d. i. als een die leeft, om te geven, om mede te deelen uit de schatten Zijner volheid, en wiens vreugde het is door Zijn arm en ellendig volk te worden geloofd en geprezen, als de Hoorder des gebeds!

Ik moet u, mijn lieve lezer! echter, voordat wij verder gaan, nogmaals dááraan herinneren, waarom men eigenlijk bidt, als men bidt naar Jakobus meening en voorschrift. Het voorwerp van zulk een gebed, dat waarom gebeden wordt, is: wijsheid, goddelijke wijsheid, wijsheid „die van boven is." Niet van het gebed in het algemeen is hier sprake, maar van het gebed om wijsheid, om den Heiligen Geest. Wie dáárom bidt, begeert van den Heere een vast, een wel gefondeerd harte, om in de leere Christi te volharden, en een' wandel te hebben, waardig dit goddelijk evangelie. Wie dáárom bidt, smeekt den Heere, zijn arm, zwak, aangevochten hart niet te laten medesleepen door de geestelijke of vleeschelijke tooverijen van wereld en duivel, maar hetzelve zóó wijs te maken, dat het Gods Woord als *Gods* Woord, Gods gebod als *Gods* gebod, Gods beloften als *Gods* beloften leere beschouwen, en daarbij volharde te midden van allen tegenstand.

Nu zijn wij aan het 6de vers van ons hoofdstuk gekomen en dat luidt alzoo:

Digitized by Google

Maar dat hij ze begeere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt, is eene baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neder geworpen wordt, want die mensch meene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heere. Zoodra wij deze woorden met aandacht lezen, vragen wij: wat wil de Apostel hier zeggen met de woorden: „dat hij ze begeere *in geloof*," en: wat verstaat de Heilige Geest hier door het woord: „*twijfelen?*" Ach! mijn lieve lezer! sinds wij in Adam zijn gevallen, zijn wij van nature zóó blind voor God en goddelijke zaken, dat wij de kostelijkste, de liefelijkste woorden Gods niet verstaan, en er, of een hoofdkussen van maken, om onzen droom van aardsch geluk en genot ongestoord te kunnen voortdroomen, of eenen steen, om het laatste vonkje van moed en hope op God uit te dooven. Daarom moet ik u ernstig waarschuwen tegen verkeerde opvattingen, die zoo vaak uit deze heerlijke evangelie-woorden getrokken worden. Als men eerst kortelings op den weg des levens is overgezet, denkt men bij het woord *geloof: ik moet gelooven*, dat God mij ook geven zal, wat ik van Hem begeer, anders krijg ik het niet. Men denkt dan: ik moet, om dit of dat van God te ontvangen, de vaste overtuiging hebben, dat Hij het mij ook geven zal, en met dit, in mijn oog ijzervast vertrouwen, dat ik geloof noem, begeef ik mij dan op weg naar den genadetroon, doe daar mijn gebed, en span al mijne ingebeelde zielskracht in om op dit geloofsgebed, zoo als ik het noem, driemaal een krachtig en luid *Amen*! te laten volgen. Maar, gij zult zelve wel begrijpen, lieve lezer! dat dit zoogenaamd „geloof" niets anders is dan eene gestalte, een toestand der ziel, op grond waarvan God dan

Digitized by Google

ons gebed zoude verhooren. In deze dwaling verkeeren velen bij den aanvang hunner bekeering; en gaan zichzelven dan op het nauwkeurigst beproeven en onderzoeken of deze, volgens hunne dwaling, noodzakelijke, vereischte wel in hun hart te vinden is; namelijk: een vast vertrouwen, dat God hen hooren zal. Hoe gaat hunne ziel dan uit naar dat geloof, dat ze echter, hoe vurig ook begeerd, in zichzelven *niet*, of ten minste zeer zelden kunnen vinden; en dan gaat men denken: *mij* zal God niet willen aannemen, *mij* zal Hij niet uit den nood redden, al roep ik, ja al schrei ik luide tot Hem om hulp, want ik heb het vaste geloof niet, dat Hij mij helpen zal: dan noemt men deze aanvechting, deze bestrijding: *twijfel;* maar dan neemt men de woorden van Jakobus in eenen wettischen zin, en begrijpt nog niets van al het zoete, hemelsche, troostrijke, dat er in verborgen is. God vraagt bij de verhooring des gebeds om hemelsche wijsheid niet naar den toestand, naar de gestalte van ons hart, zoo als wij in den aanvang ten onrechte meenen: want ach! indien er, opdat onze gebeden van God verhoord wierden, geen twijfel aan derzelver verhooring bij ons mocht aanwezig zijn, wie zou dan ooit één gebed tot God kunnen doen? Hebben niet, van ouds af, alle heiligen Gods met allerlei twijfelingen te strijden gehad, en was het niet juïst, als zij het heetst met den Heere worstelden, dat de vijand hun influisterde: *gij wordt toch niet geholpen, u gelden de beloften Gods niet?* En het zijn niet alleen de geloovigen van vroeger, die dit hebben ondervonden, maar ook alle heiligen des Heeren, die nu leven, en allen, die Hij nog tot de zaligheid roepen zal, totdat de laatste Zijner uitverkorenen zal zijn binnengehaald,

Digitized by Google

zullen te schande worden met hunne in hun eigene meening krachtige en geloovige gebeden, zij zullen dat soort van gebed ook meer en meer bij zich zelven zien verdwijnen, en ervaren, dat wat zij in vele bestrijdingen en angsten aan den Heere vroegen, ja, wat in hunne oogen niet meer was dan een angstgeschrei of eene stille verzuchting, in den hemel een open oor vond, zoodat het hun ten deel valt, vroeg of laat, wat ze nauwelijks wisten van God begeerd te hebben. De verkeerde meening, dat Jakobus hier onder „geloof," een geloof zonder bestrijding, zonder twijfelingen bedoelt, doet dan wel eens de gedachte ontstaan: ik zal maar niet meer tot God roepen, ik word toch niet verhoord, ik heb nu al zóó lang geroepen, maar ik mis het vaste, onwankelbare geloof, dat God mij helpen zal, en omdat mij dat ontbreekt, gelden mij de woorden van Jakobus: zulk een als de baren der zee van den wind heen en weder geworpen mensch, meene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heere. Zie! dan staan wij vaak van het gebed op, moedeloozer, dan toen wij voor den genadetroon neerzonken, en de apostolische woorden, die ons van God zijn gegeven tot onzen troost en tot onze bemoediging, schijnen ons, in onzen wettischen zin, harde verwijten te zijn, die loodzwaar op de ziel drukken. Maar, mijne lezers! zóó zijn Jakobus woorden niet gemeend; wel wil de Heilige Geest ze soms gebruiken, om ons, als wij allen moed verloren hebben, op den weg van wachten en hopen op God, terug te brengen, zoo als een herder ook wel eens een steentje of kluitje op een schaap werpt, dat den rechten weg wil verlaten, en zich op een gevaarlijk terrein begeven, waar het in slijk en modder zou verzinken, maar dan is het doel: onze be-

Digitized by Google

houdenis, geenszins ons verderf! Het is waar, Gods woord is en blijft een tweesnijdend zwaard, voor den eenen: eene reuk des levens ten leven, voor den ander eene reuk des doods ten doode: en daarom kan het gebeuren, dat zulke woorden, als die wij nu behandelen, in de hand des Heiligen Geestes het middel moeten zijn, om den een of ander, die waarlijk twijfelt, die waarlijk als de baren der zee heen en weer gedreven wordt, d. i. die niet weet wat hij wil, maar heden God en morgen de wereld dient en verkiest, te verschrikken en als een armen en ellendigen zondaar aan 's Heeren voeten te brengen. Maar de eigenlijke bedoeling van den Apostel is deze: tegen alle bestrijdingen, twijfelingen en angsten, tegen alle wanhopige en benauwende gedachten, die de satan een' armen zondaar influistert, wil hij den aangevochtenen en bekommerden *moed geven*, hij wil ze, zooals men het noemt, een riem onder 't harte steken, opdat het liefelijke morgenrood der vreugde beginne te gloren in de duistere groeve waarin ze liggen, en de hoop, al zij het ook maar een zwak vonkje, in hen ontsta: ook mij zal God aannemen, ook mij zal Hij eene rustplaats geven in de haven der hemelsche heerlijkheid! Alleen in Zijn licht zien wij het licht (Ps. 36, vs. 10b). En, waar God zaligmakend iemand onderwijst, daar geeft Hij voor en na te proeven en te smaken, dat Zijne waarheid alléén waarheid, en Zijn goddelijk Woord meer waard is dan eene geheele wereld! En dan komt het bidden, het begeeren in geloof, d. i. het bidden om in Gods waarheid meer en meer bevestigd te worden. Daar zoekt men niet zijn eigen steenen hart te verbrijzelen, of vast te maken in den geloove, maar daar klaagt men het Hem, dat men geen

Digitized by Google

geloof heeft, dat men als een bare der zee elk uur, ja elk oogenblik heen en weder geworpen wordt en niets meer is dan een verdord blad; want de overtuiging, dat men zelf ook niet ééne zucht kan bijbrengen tot zijne zaligheid, doet den armen zondaar niet koel en onverschillig in deze onmogelijkheid berusten, zoodat hij bij alle schatten des evangelies met een onverschillig: ik kan toch niets, zich van alles afmaakt en zijnen wereldschen gang gaat: neen! juist zijne ellende, zijne totale onmacht, zijne zonde, zijn dood drijven er hem toe in en bij Christus te zoeken wat hem ontbreekt. Zie! dat is bidden in geloof, en gelukzalig, driewerf gelukzalig, die dat kent: de Heere zal hem gewisselijk niet begeven, noch verlaten, maar hem koninklijk uithelpen, en hoe zwarter de nacht was, des te heerlijker zal de morgenstond zijn, als ook zijne of hare blindgeschreide oogen den Koning zullen zien in Zijne schoonheid. Ja! dan begeert men wijsheid van God „in geloove," als men bij al het heen en wedergedreven worden, bij alle stormen des ongeloofs, die over ons heênwaaien, bij alle golven, die ons over 't hoofd komen, den Heere smeekt ons toch te bewaren van den booze, ons de wereld in hare ware gedaante te laten zien, en er ons voor te behoeden, ons door den glans van haar klatergoud te laten verblinden. Ach! Heere! klinkt het dáár van de wanden des harten: geef mij toch een vast, een geloovig hart, zoodat ik niet omkome in het woest gedruisch dezer wereld, ook dan niet, als de duivel tot mij komt als een engel des lichts; als valsche leer, valsche broederen, vrienden of vijanden mij willen verleiden en aftrekken van Uw woord en gebod. Heere! bewaar mij voor hen, die met Uw Woord op de lippen, toch niets zoeken,

Digitized by Google

dan het ijdele genot dezer wereld en de verheerlijking van hunne wijsheid en hun verstand, die dwaasheid zijn voor U. O Heere! wat Gij mij gegeven hebt, de vreugde, die Gij in het hart hebt gestort, gaat al het koorn en most der wereld verre te boven, o! houd mij dan ook vast, opdat niet het vergankelijke goed dezes tijds, mij kostelijker schijne, dan wat eeuwig duurt. En daarom o God van alle zaligheid! geef mij Uwen troost, zooals Uw Woord het beloofd heeft, geef toch, dat ik er mij niet aan store, dat ik zóó lang op U wachten moet, dat Gij mij schijnbaar zoo hulpeloos laat liggen! och Heere! neem toch alle duivelen weg, die mij plagen en benauwen, neem weg die vreeselijke angst en nood, die op mij ligt, en berg mij en de mijnen, om wier tijdelijk en eeuwig lot het mij zóó bange is, in Uwe armen, onder de schaduw Uwer vleugelen en vervul aan mij Uwe belofte: *Ik zal de blinden leiden door den weg, dien zij niet geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden, die ze niet geweten hebben. Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik hun doen, en Ik zal ze niet verlaten.* Jesaja 42, vs. 16. En: *De ellendigen en nooddruftigen zoeken water, maar er is geen, hunne tong versmacht van dorst! Ik, de Heere, zal hen verhooren, Ik, de God Israëls, zal hen niet verlaten.* Jesaja 41, vs. 17. Zie, nog eenmaal herhaal ik het, dat is bidden „in geloove," niet, dat men tot God ga met het geloof, dat men geholpen zal worden, maar met het geloof, dat men niets is, maar *dat God*, zooals onze Catechismus, Vr. en Antw. 117 zoo heerlijk zegt: *ons gebed, niettegenstaande wij zulks onwaardig zijn, om des Heeren*

Digitized by Google

Christus wille zekerlijk wil verhooren: en dat wel naar Zijnen en niet naar onzen wil.

Als de Heere zelf eenen zondaar verootmoedigd heeft, komt Hij ook tot hem met de volle heerlijkheid Zijner Majesteit, met Zijnen Christus, met Zijn Lam, zoodat zulk een mensch een duidelijk begrip krijgt van al het heerlijke en zalige, dat in Gods Woord, gebod en belofte ligt opgesloten. En dan geeft de Heere hem ook een hart, om dat wat God hem geopenbaard heeft, voor zichzelven te begeeren, als zijn eeuwige schat, als zijn onvergankelijk erfdeel. Ja! dan drijft de Heilige Geest hem tot het gebed, tot het „begeeren in geloof," opdat hij tot den Heere roepe en smeeke om de vervulling Zijner beloften. Op dezen weg doen zich echter allerlei aanvechtingen en bestrijdingen voor, allerlei omstandigheden doen zich voor, die den mensch dwingen, zus of zoo, eene beslissing te nemen, en dan is het zwaar te weten, vast te weten, *dit* of *dat* is 's Heeren weg. Dan zegt de ware apostolische, de echt gereformeerde leer: Tot uwen God heen o ziele! tot den genadetroon heen, van dáár alleen zal u de waarachtige wijsheid toestroomen Indien nu de een of ander tot mij zegt: ach! ik heb al zóó lang om licht van boven gebeden, maar ik heb niets ontvangen, naar mij schijnt de Heere niet om te zien, dan antwoord ik u met de vraag: *hoe* hebt gij eigenlijk gebeden? Zoo gij iets van den Heere begeert, geldt het allereerst, en dat moet bij ons eene uitgemaakte zaak zijn, dat God, *niettegenstaande wij het onwaardig zijn, om des Heeren Christi wil*, gewisselijk onze beden wil verhooren.

Uitgegeven bij H. BUSKES te UTRECHT, *Haverstraat*.
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld*.
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 6.

En zóó staat er geschreven Hebr. 11 vs. 6: *Wie tot God komt, moet gelooven, dat Hij is, en een belooner is dergenen die Hem zoeken.* Ziet ge: dat is bidden of „begeeren in geloove": niet bidden op grond van de een of andere ingebeelde zielsgestalte, maar gelooven, dat God is en leeft.

Maar geliefden! veroorlooft mij eene eenvoudige vraag: staat dat altoos zoo vast bij u? Hebt gij altoos dat levendige bewustzijn, dat God *uw* God is? Hebt gij, ook als gij „in geloove" de hemelsche wijsheid begeert, altoos de volle zekerheid, dat al uwe zonden vergeven zijn? Dat gij een kind Gods zijt? Ach! de angsten, nooden, gevaren, de verdrukkingen, het kruis, de wegen, die ons niet behagen, de hitte van den smeltkroes, de aanvechtingen van het zichtbare, de praal en pracht der wereld, waarvan men toch in den grond ook wel wat wil genieten, dit alles slaat de ziel ter neder, en al heeft men duizendmaal gesmaakt dat de Heere goed en genadig is, toch is, zoodra de Heere Zijn aangezicht verbergt, niets aanwezig dan nacht en duisternis. Het blijft er maar bij: zooals Ps. 30 vs. 7, 8 staat geschreven: *Ik zeide wel in mijnen voorspoed: ik zal niet wankelen in eeuwigheid. Want, Heere! Gij hadt mijnen berg door Uwe goedgunstigheid vast-*

gezet; maar toen Gij Uw aangezicht verbergdet, werd ik verschrikt. Daarom, omdat de mensch, ook na ontvangene genade, uit eigen kracht *niet* gelooven kan, moet men telkens tot God komen als een verlorene, als een zondaar. en als niets meer. Dan moet men het, in zijnen geestelijken nacht aan den Heere overlaten, of er ooit iets aan de ziel is gebeurd: en, al was ik dan ook driemaal om en om bekeerd, ik moet tot God komen als een zondaar, als een verlorene, dien de vijand op de hielen zit; maar: God is, God leeft, dat heeft Hij zelve gezegd: *Roep Mij aan in den dag der benauwdheid, en Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eeren* Ps. 50 vs. 15.

Ja! dat weet de ziel, die „in geloove" wijsheid begeert „die van boven is": hemel en aarde zijn het werk van 's Heeren handen, en *zoude God, die Zijnen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem voor ons allen heeft overgegeven, ons met Hem niet alle dingen schenken* (Rom. 8 : 32). Ja! dat staat geschreven, en geen duivel, geen vijand, geen listige pen der valschelijk genoemde wetenschap kan dit uitwisschen. Daarom, o arme en verdrukte ziel, gij Sion! dat spreekt: de Heere heeft mij begeven, de Heere heeft mij verlaten, tot Hem, tot uwen hemelschen Heelmeester henen. Zoek toch het geloove niet in uw eigen doode borst, denk toch niet dat het geloof eene vrucht is van uwen akker! Neen! zoek het buiten u, zoek het in Christus, die alleen het geloof heeft gehouden en het in den duistersten zielenacht geroepen heeft: *Mijn* God, *Mijn* God waarom hebt Gij Mij verlaten! En dat, o arme ziel! heeft Hij geroepen niet voor Zichzelven, maar voor u, in uwe plaats, en u zoo den Geest des geloofs en des hartelijken vertrouwens verworven, waardoor het geloof, het

Digitized by Google

ware zaligmakende geloove, in u aanwezig is, ook waar gij meent er geen vonkje van te bezitten.

Zoo zult gij het ervaren, dat wie tot God komt, niet als een geloovige, maar als een zondaar, die tot Hem en niet tot menschen roept om hulp en uitkomst, ook het antwoord in zijne ziel zal ontvangen: U geschiede naar uw geloof. Zooals wij het weten van de Kananeesche vrouw, die kwam niet aan den Heere vertellen, hoe groot, hoe ijzervast haar geloof was, maar zij noemde zichzelve een hondeken en niets meer, en toen vernam zij het eindelijk, eindelijk na zoo vaak te zijn afgewezen: *O vrouwe! groot is uw geloof, u geschiede gelijk gij wilt!* Matth. 15 vs. 28.

Merk wel op lieve lezer! Het was niet de vrouw, die van haar geloof sprak, of van haar geloof veel ophef maakte, maar *de Heere* noemde wat haar tot Hem dreef „geloof;" en zoo moeten wij ons niet laten terughouden door de gedachte, dat wij geen geloof hebben, maar het bij Hem blijven zoeken, die het leven is te midden van onzen dood.

„Niet twijfelende," lezen wij verder. Ook dit beduidt niet, wat men er gewoonlijk onder verstaat. Het woord *twijfelen* beteekent niet, dat men zwak is in het geloove, maar dat men langzamerhand om den wille van het zichtbare, van het vergankelijke genot dezer wereld, begint van Gods Woord en gebod af te wijken, en de zaken van het koninkrijk der hemelen niet langer beschouwt, zooals zij beschouwd moeten worden, d. i. in het licht der eeuwigheid. Dan begint men meer gewicht te hechten aan den tegenstand des vijands, dan aan Gods waarheid, aan de schijnbare niet-vervulling der woorden Gods, dan aan die woorden zelf, aan het

Digitized by Google

niet verhoord zijn onzer gebeden, dan aan 's Heeren zalige beloften. Dan begint men te vragen: is het toch niet verstandiger met de wereld mede te doen, dan zoo voortdurend alles van de hand te wijzen, om 's Heeren wille.

Ja! dat is twijfelen volgens de meening van Jakobus, als men begint te vragen: wegen eigenlijk al die ontberingen, die ik voortdurend lijde, al de smaad, die mij voortdurend wordt aangedaan, zoodat er voor mij eigenlijk nooit plaats in de herberg dezes levens is te vinden, wel op tegen dat onzichtbaar goed, dat wel schoon is en heerlijk, maar waarvan hier op aarde toch zoo weinig wordt gezien; de goederen en vermaken dezer wereld liggen toch veel meer voor de hand! Ziet dat is „twijfelen" en daarbij krijgen 's werelds genot en 's werelds eere langzamerhand het overwicht op de ziele: men verliest het eeuwige, het alleen duurzame uit het oog en geeft den voorkeur aan eere en geld, aan tijdelijken vrede, en aan een rustig en gemakkelijk leven. Dan houdt langzamerhand het bidden op, of er wordt hoogstens nog gebeden om Gods goedkeuring en zegen op een weg, waarvan men zelf voelt, dat die niet uit God is, of men bidt zoo nu en dan eens, als men bang voor straf, of bekommerd is, niet daarover of men in Gods wegen volharden zal of niet, maar daarover of men wel zal doorkomen door dit leven, ofschoon men Gods waarheid er aan heeft gegeven. Het woord „twijfelen" heeft in de grondtaal tweeërlei beteekenis. Eerstens beduidt het: onderscheiden, onderscheid maken, beproeven, onderzoeken, wikken en wegen, oordeelen, den persoon aannemen. In dezen zin komt het Grieksche werkwoord, dat Jakobus gebruikt in

Digitized by Google

het 6de vers van ons kapittel, ook voor 1 Cor. 2 vs. 14, 15: *Maar de natuurlijke mensch begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn: want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden.* 1 Cor. 4 vs. 5, *Zoo dan „oordeelt" niets vóór den tijd;* 1 Cor. 11 vs. 29, *Want die onwaardiglijk eet of drinkt, die eet en drinkt zichzelven een oordeel, niet „onderscheidende" het lichaam des Heeren;* en Matth. 16 vs. 3*b*, *Gij geveinsden, het aanschijn des hemels weet gij wel te „onderscheiden" er kunt gij de teekenen der tijden niet onderscheiden?* En Hand. 15 vs. 9, *En heeft „geen onderscheid gemaakt" tusschen ons en hen, gereinigd hebbende hunne harten door het geloof.* En Jakobus 2 vs. 4, *Hebt gij dan niet in u zelven onderscheid, en zijt rechter geworden van kwade overleggingen,* Judas vs. 22 *En ontfermt u wel eeniger, „onderscheid makende."* In de beteekenis, die wij in de Hollandsche taal aan het woord „twijfelen" hechten vinden wij het o. a. Math. 21 vs. 21, *Doch Jesus antwoordende, zeide tot hen: Voorwaar! Ik zeg u: indien gij geloof hadt en niet „twijfeldet", gij zoudt niet alleen doen wat den vijgeboom geschied is, maar indien gij ook tot dezen berg zeidet: Word opgeheven en in de zee geworpen! het zou geschieden,* en Marcus 11 vs. 23, *Want voorwaar! zeg Ik u, dat zoo wie tot dezen berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen, en niet zal „twijfelen" in zijn hart, maar zal gelooven, dat hetgeen hij zegt geschieden zal, het zal hem geworden zoo wat hij zegt.* Hand. 10 vs. 20: *Daaron sta op, ga af, en reis met hen, niet „twijfelende" want Ik heb hen gezonden.* En Hand. 11 vs. 12*a*, *En de Geest zéide*

Digitized by Google

tot mij, dat ik met hen zoude gaan niet „twijfelende;" en Rom. 4 vs. 20, *En hij heeft aan de beloftenis Gods niet „getwijfeld" door ongeloof, maar is gesterkt geweest in het geloof, gevende Gode de eer.*

Ziet in deze laatste teksten komt het woord „twijfelen" in den gewonen zin des woords voor. In den zin van „onderscheid maken," „oordeelen," „wikken en wegen" komt het nog zeer duidelijk voor in het 23ste vs. van Rom. 14, waar wij lezen: *maar die „twijfelt" indien hij eet, is veroordeeld, omdat hij niet eet in den geloove.* Twijfelen beduidt dus hier in onzen tekst onzeker, onvast zijn in de keus tusschen het zichtbare en onzichtbare en de noodlottige dwaling, dat het den mensch toch beter zal gaan, als hij in vriendschap met de wereld leeft, dan als hij voor tijd en eeuwigheid leeft en drijft op Gods beloften. „Twijfelend" bidden is alzoo bij Jakobus bidden om Gods goedkeuring op eigene verkeerde wegen, op wegen van eigen keus en verloochening van Gods Woord en gebod.

Gij gevoelt zelve, lieve lezer! dat zulk een gebed nooit verhoord kan worden door den Heere, en het eene trouwe waarschuwing tot ons eeuwig behoud is, zoo de Heilige Geest ons toeroept: zulk een mensch meene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heere! Eene trouwe waarschuwing voor allen, die meenen den hemel te zullen bereiken, al wandelen zij op den weg van Bileam of van Saul. Voor dat wij echter overgaan om u het gemoedsbestaan dezer twee godvergeten mannen te beschrijven, als ook de echte vroomheid van koning Hizkia, maken wij nog eenige aanteekeningen bij het woord „twijfelen" zooals wij dat Rom. 14 vs. 23*a* aantreffen. In dit

Digitized by Google

kapittel wordt daarover gehandeld, dat men den broederen geen aanstoot geven mag door te eten, wat den afgoden wordt geofferd. Ditzelfde onderwerp bespreekt de Apostel Paulus ook in den eersten brief aan de Corinthen, kapittel 8. Daar de gemeente te Rome zoowel als die te Corinthe beide uit christenen uit de heidenen bestonden, zagen beide zich tegenover dezelfde bezwaren geplaatst.

In de heidensche steden werden vele runderen geslacht, om uit derzelver rookende ingewanden de toekomst van landen, steden en bijzondere personen te kunnen voorzeggen. Het vleesch dezer runderen werd dan tot een' veel lageren prijs verkocht, dan ander vleesch. De Grieken en Romeinen aten zelden in hunne huizen, maar kwamen ongeveer tegen zes uur des avonds in groote lokalen met hunne vrouwen en kinderen te zamen, om het middagmaal te gebruiken. Dit nationaal gebruik volgden ook de christenen uit de heidenen en bij deze openbare maaltijden werd zoowel vleesch opgedischt, dat de slachter bezorgde, als het oneindig veel goedkoopere offervleesch. Vele heidenchristenen zeiden nu: „neen! „dat offervleesch, dat vleesch dat „den afgoden is „geofferd" zooals het in 1 Cor. VIII wordt genoemd, „eet ik niet, dat maakt mij onrein;" dezen aten dan van het oneindig duurder betaalde vleesch, dat de vleeschhouwers leverden. Andere heidenchristenen voelden zich niet zoo bekrompen in hun geweten, of zij meenden dit althans en bespotten de in hun oog zwakke broederen en aten vleesch uit de afgodentempels afkomstig tot groote ergernis der zwakken. Nu zegt echter de Apostel: de hoofdzaak is: de onderlinge liefde; het voornaamste: den zwakken geen ergernis te geven, *want het koninkrijk Gods*

Digitized by Google

is niet spijs noch drank, maar rechtvaardigheid, vrede en blijdschap door den Heiligen Geest. Wie dáárin, wie in deze dingen Christus dient, die is Gode welbehagelijk en den menschen, den zwakken broederen aangenaam. Daarom, laat ons najagen hetgeen tot den vrede en tot de onderlinge stichting dient. Lieve broeders! verbreekt niet Gods werk om der spijze wille. Rom. 14, vs. 17—19. En verder nog vs. 20: *Alle dingen zijn wel rein* — het vleesch, dat van den slachter bezorgd wordt, is rein, en dat wat van de afgodentempels komt, is ook rein — *maar het is kwaad den mensch, die met aanstoot eet.* Paulus wil zeggen: indien iemand een zwak geweten heeft, zoodat hij in oprechtheid meent niet van dat den afgoden geofferde vleesch te mogen eten, zoo is het hem niet goed daarvan te gebruiken, want dan doet hij zijn zwak geweten geweld aan. Nu zegt de Apostel tot hen, die zich over dergelijke gemoedsbezwaren verheven waanden en daarom de anderen verachtten: zoo gij met zulk eenen, in uwe schatting zwakker, broeder aanzit, is het voor u beter van dit ergernis verwekkend vleesch niet te eten, noch van den uit de afgodentempels afkomstigen wijn te drinken of ook maar iets te doen, waarin gij den zwakken aanstoot geeft. Want, luidt het vs. 22: *Hebt gij geloof*, n. l. dat geloof, dat gij met een vrij geweten het vleesch en den wijn, die den afgoden geofferd zijn, eten moogt, — waarin gij ook volkomen gelijk hebt, *zoo hebt dat bij u zelven voor God. Zalig is hij die zichzelven niet oordeelt in hetgeen hij voor recht houdt.* Zalig, wil de Apostel zeggen, zijt gij, zoo dat bij u eene uitgemaakte zaak is, dat de afgoden geen goden zijn, maar dat de Heere alleen God is, en dat Hij

Digitized by Google

hemel en aarde geschapen heeft. Vs. 23. Maar wie „twijfelt" d. i. dus hier, die onderscheid maakt tusschen het eene soort van vleesch en het andere, zoodat hij denkt: ja! misschien mag ik het wel eten, misschien mag ik het niet, en die dan denkt: nu ik wil toch maar alles medeëten, want ik wil het voor anderen niet weten dat ik zulk in hun oog bekrompen geweten heb, wie alzoo twijfelt, en twijfelende eet om menschen te behagen, dien is het zonde.

In den brief van Jakobus komt het woord twijfelen in dien zin voor als onderscheid maken, wikken en wegen tusschen God en de wereld, tusschen het zichtbare en het onzichtbare, tusschen de eeuwige goederen en het tijdelijk doorkomen door dit leven, tusschen eigene begeerlijkheid en Gods bevel, tusschen 's Heeren weg en eigen gekozen wegen, tusschen Gods dierbare woorden en de wijsheid van menschen, wier adem in hunne neusgaten is, tusschen hetgeen God beloofd heeft, maar wat niet wordt gezien, en hetgeen wereld en duivel beloven, als men nedervallende hen aanbidt. Dan hinkt men op twee gedachten, en dobbert heen en weêr; men waant zelfs zeer slim te zijn, als men zegt: als de Heere mij onthoudt, wat ik hebben wil, welnu! dan ga ik de wereld in, dáár zal ik dan wel hulp vinden. God gaat met den mensch recht en eenvoudig te werk. Dit of dat belooft Hij, en dat zal waar worden: totdat 's Heeren tijd dáár is, zult gij er echter niets van zien. Zie! op deze wijze leert God ons wachten en hopen op Hem! God komt tot ons met Zijn Woord, en daarin brengt Hij hemel en aarde mede. Duivel en wereld komen altoos met eten en drinken, met de voorspiegeling van allerlei ijdel

Digitized by Google

genot en vermaak. God de Heere zegt: hier hebt gij Mijne belofte, waarop gij u veilig kunt verlaten voor tijd en eeuwigheid, gij zult met Mijnen Zoon alles beërven, houd u aan Mijn Woord en Ik zal voor u doen, boven bidden en denken, met Mij komt ge niet bedrogen uit. De duivelen daarentegen zeggen: als gij zóó niet handelt, als wij u voorschrijven, niet doet wat wij u raden, als gij niet nedervallende ons aanbidt, zoo zult gij alles derven. Zie! dat is het onderscheid: God de Heere belooft, en de duivel dreigt; God de Heere belooft vrede en leven tot in eeuwigheid, de duivel en de wereld zeggen: als gij onzen wil niet doet, slaan wij u dood: dan geldt het met Ruth te spreken: Uw volk is mijn volk, Uw God is mijn God.

Is deze keus, deze onberouwelijke keus niet in het hart, zoodat men, met Orpa, wel weent, omdat men het zichtbare niet met het onzichtbare kan vereenigen, en in den grond niets liever wenscht dan én Christus én Belial te kunnen volgen, zonder er Gods zegen om te verbeuren, zoo is men eene bare der zee gelijk, die van den wind heen en weêr gedreven wordt. En dezulken zijn het tot wie de Profeet Jesaja in zijn 57ste kapittel zulke ernstige waarschuwingen richt, en voorts in het 17de vers zoo heerlijk spreekt: *Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid, en sloeg hen: Ik verborg Mij, en was verbolgen* — dáárover namelijk dat zij het in en bij de wereld zochten en niet bij Mij — *evenwel gingen zij afkeerig henen in den weg huns harten. Ik zie hunne wegen, en Ik zal ze genezen; en Ik zal hen geleiden en hun vertroostingen wedergeven, namelijk aan hunne treurigen. Ik schep de vrucht der lippen, vrede, vrede*

Digitized by Google

dengenen, die verre zijn en dengenen, die nabij zijn, zegt de Heere en Ik zal hen genezen. Maar de goddeloozen — dat zijn degenen die Jakobus „twijfelende" bidders noemt, die dan hier, dan daar den goeden weg verlaten, en meenen met hunne voorgewende vroomheid God even gemakkelijk als de menschen te kunnen bedriegen — *zijn als een voortgedrevene zee* — ziet ge, daar is hetzelfde beeld als bij Jakobus — *want die kan niet rusten en hare wateren werpen slijk en modder op. De goddeloozen zeggen: wij hebben geen vrede* Jesaja 57, vs. 17—21. Zulk een twijfelaar dus, of zooals Jakobus het noemt: „dubbelhartige", zulk een mensch, die zelf niet weet, wat hij kiezen zal, maar bij wien de genegenheid des harten naar de wereld en niet naar de eeuwige goederen staat, dien het aardsche, het vergankelijke meer aanlokt dan de heerlijkheid en liefelijkheid van Christus, en die daarom den smaad en de schande van Christi kruis schuwt en ontvliedt, zulk een moge dikwijls radeloos en verlegen daar staan, verlegener en radeloozer misschien dan zij, die maar God bedroefd zijn, hij meene echter niet, dat hij, zoolang hij zich niet van harte bekeert van zijne dubbelhartigheid, iets zal ontvangen van den Heere. Van den Heere, want ja! die *wordt* gevonden in de benauwdheid, en bij Hem *zijn* uitkomsten tegen nood en dood. Na Christus' opstanding zeide Petrus tot de andere jongeren: ik ga visschen. Sommigen gingen met hem, en traden terstond in het schip, en in dien nacht vingen ze niets, zooals we Joh. 21 vs. 3b. lezen. Toen het nu morgenstond geworden was, stond een man op den oever, die roept hun toe: *werpt het net aan de rechterzijde van het schip*, dáár namelijk, waar volgens uwe

Digitized by Google

berekening, niets te vangen is. Zij gehoorzamen en — doen eene groote vangst. Toen riep Johannes: *Het is de Heere*! Honderd drie en vijftig groote visschen hebben ze gevangen *en*, lezen we vs. 11b, *hoewel er zoovele waren, scheurde het net niet.* Zie! zóó herkenden de jongeren den Heere aan de groote werken, die Hij voor hen deed, en zoo is Hij nog voor degenen, die van Hem zelve hebben geleerd, Hem te volgen door bezaaide en onbezaaide landen. Om u het onderscheid tusschen een gebed „in geloove," en een gebed dat „twijfelend" gedaan is nog duidelijker te maken, wil ik u twee gebeden voorhouden, namelijk een gebed van Hizkia en een van Bileam.

Wat had de waarlijk vrome Hizkia niet gedaan om den rechten godsdienst in Israël weder te herstellen, dien dienst der offeranden, waarin het den Heere behaagde voor alle armen en ellendigen te laten afschaduwen en afbeelden, dat het heil nergens is te vinden, dan in Christi werk alléén, en toch kwam deze voortreffelijke koning in de uiterste benauwdheid, want zóó lezen we in 2 Koningen 18 en 19: dat Sanherib, koning van Assyrië hem door zijn veldoverste Rabsake voor de ooren van zijn eigen volk als een' goddelooze en verleider uit laat krijten. En o! geliefde lezer! het ontbreekt nooit aan Rabsake's, door den helschen Sanherib gezonden, om de waarachtige dienstknechten des Heeren Jesu, het wormke Jakobs voor de oogen en ooren van de goddelooze of kerkelijke wereld uit te maken voor goddelooze ketters en verleiders van 's Heeren volk.

Uitgegeven bij W. MEIJER te UTRECHT, *Jerusalemsteeg.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 8 Cts. — Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 6.

Zoo lezen wij in het 18de kapittel van het tweede boek der Koningen (vergelijk Jesaja 36 en 37), dat Rabsake, en door zijnen mond Sanherib, uitriep tegen den armen en toch zoo rijken koning Hizkia: vs. 22 (nadat hij reeds van vers 19 aan alles beproefd had om hem de kroon van het hoofd te rukken): *Maar zoo gij tot mij zegt: wij vertrouwen op den Heere, onzen God! is Hij die niet, wiens hoogten en wiens altaren Hizkia weggenomen heeft, en tot Juda en Jeruzalem gezegd heeft: Voor dit altaar zult gij u buigen te Jeruzalem?* Hij wilde zeggen: denk toch niet, dat de Heere u helpen zal, want die Hizkia, die tot u komt in den naam des Heeren Heeren, is dezelfde die de hoogten en altaren *des Heeren* omgeworpen heeft en u geleerd heeft, alleen te Jeruzalem voor het groote brandofferaltaar te komen aanbidden. Deze beschuldiging klinkt min of meer raadselachtig, maar nader bezien, was zij niets dan leugen; want dat waren immers geen altaren en hoogten *des Heeren*, die Hizkia omgeworpen had, maar altaren en hoogten, die schijnbaar den God Israëls, maar in werkelijkheid den Baäl en Astaroth waren gewijd, en het was 's Heeren uitdrukkelijke wil, en bevel, dat te Jeruzalem alleen de ware offerdienst zoude zijn. Maar

ach! het volk Israël was zóózeer verzonken in allerlei afgoderij en menschelijke instellingen, die zij voor goddelijk aanzagen, dat zij zelfs niet meer het onderscheid wisten tusschen licht en duisternis, tusschen den Heere en Baäl, en geen helder inzicht hadden, of die omvergeworpene altaren en hoogten den afgoden, of den Heere gewijd waren. Ja! er waren misschien onder den grooten hoop volks, waartegen Rabsake zijne goddelooze smaadrede tegen Hizkia uitriep, velen, die vroeger, of met leede oogen, of met zoogenaamde gemoedsbezwaren gezien hadden, hoe Hizkia alles opruimde wat niet met 's Heeren bevel overeen kwam en toch schijnbaar waar en goddelijk was. Zie, hoe listig ging Rabsake te werk! En hoe wist hij van de meeningen, ja van de vooroordeelen des volks partij te trekken, om Hizkia te niet te maken; die mocht absoluut niet deugen, die was maar een verleider des volks, dat hij van de ware leer aftrok, een ketter, die niet waard was dat men op hem lette, ja, nul in 't cijfer bij den grooten, invloedrijken, machtigen Sanherib vergeleken. En, lieve lezer! gaat het nog niet zoo? Weet Gods volk dadelijk te onderscheiden, wie hen Christus en Diens offerande predikt, en wie hen, al wordt er over Christus gesproken, toch leert op menschen inzettingen en menschenwerk te vertrouwen? En moeten de ware predikers der gerechtigheid Christi het nog niet vaak ondervinden, dat zij, bekleed met den met alle duivelen beschilderden ketterrok, hun eenzaam pad moeten gaan? Wordt het hun niet vaak door menigen invloedrijken Sanherib of Rabsake luide verweten, dat de leer, die zij brengen, en die alléén de leere Christi is, goddelooze en zorgelooze menschen maakt? En heeft Gods volk,

Digitized by Google

of hebben die daarvoor gelden, niet meer ooren voor zulke goddelooze lasteraars dan voor degenen, die hun Christus alleen brengen, en hun zóó den eenigen weg aanwijzen, om Gode allerlei liefelijke vruchten te dragen, en vol waarlijk goede werken te zijn? Ach! zoo menigeen gaat het nog als Hizkia en ziet geen anderen uitweg dan den mond in 't stof te steken en te zeggen: misschien is er verwachting! Vs. 25 roept Rabsake nog luider: *Nu, ben ik zonder den Heere opgetogen tegen deze plaats, om die te verderven? De Heere heeft tot mij gezegd: Trek op tegen dit land, en verderf het.* Alsof hij zeggen wilde: meen toch niet dat de Heere *u* helpen zal! Neen! juist *Hij* heeft mij tegen u gezonden, juist in den naam des Heeren Heeren doe ik al die aanvallen op u, waardoor ik spoedig aan alle uwe dwaasheden en ketterijen een einde zal hebben gemaakt. Verder lezen wij vers 35: (want alles kunnen wij van vers tot vers niet nazien) *welke zijn ze onder alle goden der landen, die hun land uit mijne hand gered hebben, dat de Heere* (o wat was Die klein in des grooten mans oogen!) *Jerusalem uit mijne hand redden zou?* Ach! wat moest Hizkia bij zulk eene smaadtaal doen? Stond die groote, wijze man daar niet als op eene rots gegrond, van wier hoogte hij zijne goddelooze smaadredenen op Hizkia nederslingerde, om hem de liefde en achting van het volk des Heeren te ontrooven? Nog eens, wat moest, wat kon Hizkia doen? Gelukkig nog dat het volk rustig bleef en — zweeg. Maar Hizkia, die trouwe koning, hoe mag zijn hart verbrijzeld zijn geweest, ja als toegeknepen van angst en benauwdheid, hoe zal zijn binnenste getrild hebben als espenloof! Sanherib was te groot

Digitized by Google

en te machtig, Rabsake te slim, te welbespraakt, het volk te gering, te ongeschikt ten strijde, het arme wormke Jakobs te klein; daarom, vanwaar kon er nog redding opdagen? Hoe diep de smaadtaal van den goddeloozen Rabsake het edele hart van Hizkia verwondde en ontroerde, zien wij daaraan, dat hij, toen zijne dienaren hem die lastertaal verhaalden, zijne kleederen scheurde, met een zak zich bedekte en — tot Rabsake uitging en met hem ging onderhandelen? Neen! en nogmaals neen! dat zou een „twijfelaar" in Jakobus' zin, gedaan hebben, en dat lezen wij ook niet in 2 Koningen 19, vs. 1, maar wel dat hij zóó bekleed, en van alle koninklijke pracht ontdaan, in het huis des Heeren ging, in dat huis waar datzelfde altaar stond, waarvan Rabsake honend gezegd had: *Hizkia heeft tot Juda en Jeruzalem gezegd: voor dit altaar zult gij u buigen te Jeruzalem!* 2 Kon. 18, vs. 22*b*. Neen! en driewerf neen! onderhandelen met Sanherib, Rabsake gelijk geven, dat doet de koning niet! Zie! dat was bidden, „dat was uitkomst begeeren in geloove," *hij maakt zich op naar 's Heeren huis*, want God is alléén God, de God Israëls is alléén God en Zijn Woord waarachtig, zóó en zóó heeft Hij mij bevolen, dit en dat heeft Hij mij beloofd, zóó en zóó heb ik van Hem geleerd! Ja! Hij, de trouwe God Israëls is toch machtiger dan alle afgoden! de Koning stuurt in zijne angst om Jesaja den profeet, dien geliefden broeder in den Heere, want denkt hij in zijnen ootmoed, dien zal God nog eer verhooren dan mij, die kan veel beter bidden dan ik; en lieve lezer! misschien, volgens de ervaring van vele kinderen Gods, zal Hizkia, nadat hem zulke hoontaal toegevoegd was, wel onmiddelijk geen gebed gehad heb-

Digitized by Google

ben, geen woorden, om zijnen nood den Heere voor te leggen! En wat laat hij Jesaja nu zeggen? dat vinden wij 2 Koningen 19, vs. 3. *En zij* (de koninklijke afgezanten namelijk) zeiden tot hem: *Alzoo zegt Hizkia: deze dag is een dag der benauwdheid en der schelding, en der lastering; want de kinderen zijn gekomen tot aan de geboorte, en er is geen kracht om te baren. Misschien*, — ziet, lieve lezer! in dit „misschien" blinkt Hizkia's geloove, als eene star in den nacht — *misschien zal de Heere, „uw" God* — het geloof, dat de Heere *zijn* God was, schijnt dus voor Hizkia verdwenen te zijn geweest in die ure van uiterste duisternis — *hooren al de woorden van Rabsake, denwelken zijn heer, de koning van Assyriën, gezonden heeft, om den levenden God te honen, en te schelden, met woorden, die de Heere uw God gehoord heeft.* Ziet eens, welk een ijver, welk een liefde in het hart van dien man, die het niet eens dorst uit te spreken, dat de Heere *zijn* God was, hij zegt niet: Rabsake heeft *mij* gehoond, heeft *mij* zwaar beleedigd, maar den levenden God, *dien* heeft hij gehoond, en *dat* woog bij Hizkia zwaarder, dan wat hem persoonlijk werd aangedaan! En wat voegt hij er nog bij? *Hef dan een gebed op voor het overblijfsel, dat gevonden wordt!* Hij zegt niet: bid voor mij, dat ik koning blijve en gewroken worde over al het leed mij aangedaan, *maar voor „het overblijfsel, dat gevonden wordt."* Zie! zóó leefde de liefde tot de broederen in het hart van dien koninklijken bidder, die niet eens een gebed had, die in die oogenblikken meende zelfs geen God te hebben, en die toch uitkomst „begeerde in geloove, en niet twijfelde."

Maar nog was 's konings benauwdheid niet ten

Digitized by Google

einde, nog meer stormde er op hem los. Nog andere boden, met nog dreigender brieven zendt Sanherib tot hem, zooals wij Cap. 19 vs. 10 lezen: *Laat u uw God niet bedriegen, op welken gij vertrouwt, zeggende: Jeruzalem zal in de hand des konings van Assyrien niet gegeven worden*, en wat wij verder lezen tot vs. 14 toe. Ziet! lieve lezers! eerst had Sanherib (Cap. 18 vs. 31) den volke allerlei schoone beloften gedaan, hun schoone landouwen, met schoone vruchtboomen voorgespiegeld, die ze van hem zouden ontvangen, als ze hem volgden: nu liet hij in zijne brieven aan Hizkia zeggen: als ge mij niet volgt, zal ik u allen met het zwaard ombrengen. Welk een fraaie liefde was dat: ik bied u een paradijs aan, maar zoo ge dat niet aanneemt, sla ik u dood. Ziet ge! Sanherib's taal was hier een getrouw afbeeldsel van de taal van duivel en wereld, die ook allerlei schoons beloven, maar er bijvoegen: zoo ge u niet aan ons onderwerpt en u niet met ons klatergoud laat kronen, slaan wij u dood. Sanherib was zelf in de grootste verlegenheid, want, zooals wij uit vs. 9 van het 19de Cap. weten, zat Tirhaka, de koning der Mooren, hem op de hielen, en het ware hem alles waard geweest, zich achter de vaste muren van het veel gesmade Jeruzalem voor dezen vreeselijken vijand te kunnen bergen. Van dit gevaar, waarin Sanherib verkeerde, wist men echter te Jeruzalem niets

Hizkia wist nog niet, dat de Heere reeds een tweeden vijand verwekt had, om Zijn Israël van den eersten te verlossen, en de machtige Engel, die later uitkomst bracht, werd ook nog niet gezien aan den hoogen hemel. Maar nochtans! Hizkia denkt er niet aan zich over te geven, hij „twijfelt" niet, hij

Digitized by Google

ziet niet aan de groote macht van Sanherib, die hem wel doodelijken angst verwekt, maar nochtans niet beweegt zich over te geven. Ook nu denkt hij niet aan kapituleeren, maar hij gaat opnieuw in 's Heeren huis, en — merk dit op, lieve lezer! ditmaal laat hij Jesaja niet halen, maar gaat zelf in al zijne benauwdheid tot den Heere: dat was zoo als wij het in Ps. 142 vinden:

'k Riep tot den Heer met luider stem;
Ik smeekt' en riep *vol angst* tot Hem.
'k Heb, voor Zijn aangezicht, mijn klacht
In mijn benauwdheid voortgebracht.

Als mij *geen* hulp noch uitkomst bleek;
Wanneer mijn geest in mij bezweek;
En overstelpt was door ellend',
Hebt Gij, o Heer! mijn pad gekend.

Ps. 142 vs. 1 en 2.

O! hoe begint dáár Hizkia te smeeken, en hoe borrelt het water des levens in dat verbrijzelde hart op, ja hoe luid bidt de Geest zelf uit die gebroken beenderen! De brieven van Sanherib, laat hij niet aan allerlei menschen lezen, om het medelijden of het medegevoel van velen voor zich op te wekken, maar hij breidt ze uit voor het aangezicht *des Heeren*, zooals wij 2 Kon. 19 vs. 14 lezen. O Heere! roept hij, God Die tusschen de Cherubim woont, — wij mogen zeggen: Gij Die in Gethsemané met den dood geworsteld hebt, Gij Die aan het kruis hebt gehangen, Die Uw bloed vergoten hebt, Die gestorven zijt en opgewekt en Die nu leeft tot in alle eeuwigheid, Uw arm en ellendig volk ten goede, — Gij zelf, Gij alléén zijt de God van alle koninkrijken der aarde. Gij hebt

Digitized by Google

hemel en aarde gemaakt, vs. 16. *O Heere! neig Uw oor en hoor, doe, Heere, Uwe oogen open en zie, en hoor de woorden van Sanherib, die deze gezonden heeft*, deze brieven Heere! *die ik voor U uitbreide, om den levenden God te honen;* en o! hoe kinderlijk en eenvoudig begint hij nu in zijne benauwdheid den Heere alles voor te houden, alles te vertellen, hoe welsprekend wordt hij midden in zijne angst! *Waarlijk*, zegt hij (vs. 17 en 18) *Heere! hebben de koningen van Assyriën die heidenen en hun land verwoest en hebben hunne goden in het vuur geworpen*, ja! tot hiertoe is wat Sanherib schrijft waar, *want zij waren geen goden, maar het werk van menschenhanden, hout en steen, daarom hebben zij die verdorven;* niet waar? lieve Vader! wil hij zeggen, het waren toch immers geen goden? vs. 19. *Nu dan Heere! onze God! verlos ons toch uit zijne hand* — hij noemt Sanheribs naam niet eens, de Heere wist wel, wie het was die het hem zoo bang maakte. Er is hier dus bij Hizkia geen sprake van, dat hij de verhooring van zijn gebed voor eene uitgemaakte zaak hield, vast geloofde, dat God hem verhooren zou, maar om Gods eere en verheerlijking was het hem te doen, want zoo sluit hij zijn gebed „in geloove" *zoo zullen alle koninkrijken der aarde weten, dat Gij Heere! alleén God zijt*: wij zouden zeggen, opdat een ieder wete: dat heeft de Heere gedaan, zóó helpt, zóó redt Hij: Hem alléén de eere! Zie, lieve lezer! dat was een gebed, „een begeeren in geloove," en dat de Heere het als zoodanig beschouwd en aangenomen heeft, trots alle stormen die er meê gepaard gingen, ja: dat het de vrucht van Zijn eigen werk was, heeft het einde bewezen.

Op het angstgeschrei van Hizkia zond de Heere,

Digitized by Google

nadat Hij 's konings hart door de prediking van Zijnen Profeet liefelijk getroost had, een sterken Engel, die in éénen nacht 185,000 Assyriërs versloeg, zoodat de mond, die zoo hooge en harde dingen tegen den vromen vorst gesproken had, verstommen moest in duisternis, totdat Gods hand hem door zijne eigene zonen versloeg. Jesaja 37 vs. 37, 38.

En nu daartegenover Bileam! De boden en afgezanten van koning Balak kwamen tot hem, om hem te bewegen 's koning wil te doen, en 's Heeren volk te vervloeken. Had Bileam voor dit volk, dat hij later, schoon huichelachtig, tot in de hoogste hemelen prees, toen zijn voordeel zulks medebracht, één greintje liefde gehad, hij zoude onmiddelijk de boden teruggezonden, en zich verder niet meer met hen hebben ingelaten. Doch in plaats van zoo flink en cordaat neen! te zeggen, zegt hij: blijft hier, totdat ik het den Heere zal gevraagd hebben. Ach! wist hij dan niet, dat de Heere zijn eigen lieve volk niet vervloekt, maar eeuwig gezegend wilde hebben? Was dat niet, op 't best genomen, vragen naar den bekenden weg? De Heere antwoordde hem natuurlijk: Neen! Nu zegt hij den volgenden morgen niet tot de boden: Neen! ik ga niet met ulieden, maar: de Heere laat het mij niet toe met ulieden te gaan: zoo wierp hij de schuld op God en liet tevens doorschemeren, dat zoo de Heere het hem niet verhinderde, hij niets liever zoude doen, dan zich tot Balak vervoegen. De koning, die dit bespeurde en merkte met wien hij te doen had, zond nog voornamere afgezanten, die nog kostbaarder geschenken medebrachten. Eerst weet de sluwe Bileam zijne vreugde hierover te verbergen en spreekt: al

Digitized by Google

gaf Balak mij zijn huis vol goud en zilver, zoo doe ik toch zijnen wil niet, want dan zou ik tegen Gods gebod handelen; maar dit schijnbaar dappere antwoord was maar ijdele taal, want, toen de vorsten van Balak op nieuw terugkwamen en nu een nog zwaarder zak met geld medebrachten, begon Bileam des nachts den Heere op nieuw te vragen naar den bekenden weg, en o! hoe blijde zou hij geweest zijn zoo de Heere hem vergunde, goud en zilver, paarlen en juweelen, ja! de geheele wereld te kunnen bezitten en toch den roem te behouden, dat hij in 's Heeren wegen ging. En zie! plotseling geeft de Heere hem zijnen wil, en zegt: nu ga dan henen! En zoo doet de Heere wel meer: als de een of ander rijk begaafde man, die eene groote rol speelt, of meent te spelen in kerk of staat, het geld en goed dezer wereld hooger stelt dan het eeuwige, onverwelkelijke en onverderfelijke erfdeel, dat in de hemelen is weggelegd: dan heeft de Heere zoo zijne eigenaardige, maar doeltreffende wegen, waarin het in het helderste daglicht komt, dat het voor zulk een held maar eene kleinigheid is het arme wormke Jakobs te bedroeven, te verraden, ja! te vervloeken, zoo er maar een groote zak met geld mede te verdienen is! en ach! die zak behoeft zelfs niet zoo zwaar te zijn, het zijn vaak maar dertig zilverlingen, en het Bileams en Judas bestaan is openbaar. O! dat was eigenlijk geen antwoord, dat Bileam kreeg, toen de Heere ten slotte zeide: gaat dan met hen! dat was het ergste oordeel, dat hem treffen kon, want daar sprak de Heere eigenlijk:

'k Liet hen dies veracht,
Naar 't hun goeddacht, hand'len,

Digitized by Google

'k Liet dit boos geslacht,
Naar de keuze viel,
Van hun dwaze ziel,
In hun wegen wand'len!

Ps. 81, vs. 14.

En weet gij hoe het nu den oprechte te moede is bij het lezen van Bileams geschiedenis? Die vergaat van angst, dat hij, zoo de Heere hem voor zulk eene keus stelde tusschen de wereld en Gods volk, tusschen Christus en Belial, tusschen de eeuwige vreugde en een kast of kist vol dukaten, hij naar het zichtbare en ijdele goed van dit leven zou grijpen. Hij wenscht niet goud, zilver en edelgesteenten in het rijk Gods binnen te smokkelen, maar hij werpt alles verre van zich waarmede de duivel hem vangen wil, en dat is zijn vast besluit: bij Gods gebod en woord blijve ik, daarom o Heere! erbarm U mijner, vervul aan mij Uwe belofte, en leid mij in Uwe wegen: Gij zult alles wel maken, en met U kom ik niet bedrogen uit. Daarom, wijkt van mij gij Balaksvorsten, ik heb ander goud dan gij mij aanbiedt, ik heb een' Heiland, die mij goud, fijn en welbeproefd goud geeft, komende uit het vuur, en al ben ik in uw oog zoo arm als Lazarus, ik ben nochtans rijker dan gij, want: *de Heere is mijn deel*, daarom zal ik op Hem hopen! Dat echte goud kende Bileam niet, daarom „twijfelde" hij, en hinkte op twee gedachten, en het was hem nergens om te doen dan om door Gods zegen, zoo als hij het noemde, en met 's Heeren toestemming, een rijk man te worden in deze wereld. Wat er verder van dat volk werd, dat hij, Balak ter wille, moest vervloeken, bekommerde hem weinig! Goede dagen in overvloed en

Digitized by Google

genot aan Balaks hof, die lachten hem toe, meer dan de versmaadheid Christi, die in Mozes' oogen van grooter waarde was, dan alle schatten van Egypte.

Hoe het nu gesteld is in het binnenste van een mensch die „wijsheid die van boven is," begeert in geloove, dat is, die een vast en welgefondeerd hart begeert, om niet door den storm der aanvechtingen van het eenige anker Christus te worden weggeslagen, hoe daar het geloof er uitziet, waarmede men zulk een gebed doet, en hoe zulk een tot God roept en kermt, leeren wij tot onzen troost en voordeel het best uit den 119den Psalm. En tot onze onderwijzing laten wij hier eenige plaatsen volgen uit dit A. B. C. des geloofs, der volharding in de leere Christi, en des wandelens, waardig het Evangelie van den volzaligen God en onzen Heiland Jesus Christus.

Vs. 1. „Welgelukzalig zijn de oprechten van gemoed, die in de wet des Heeren gaan."

Vs. 4—6. „Heere! Gij hebt geboden, dat men Uwe bevelen zeer bewaren zal, Och! dat mijne wegen gericht werden, om Uwe inzettingen te bewaren. Dan zoude ik niet beschaamd worden, wanneer ik merken zou op al Uwe geboden."

Vs. 7. „Ik zal U loven in oprechtheid des harten, als ik de rechten Uwer gerechtigheid zal geleerd hebben."

Vs. 10—12. „Ik zoek U met mijn geheele hart; laat mij van Uwe geboden niet afdwalen. Ik heb Uwe rede in mijn hart verborgen, opdat ik tegen U niet zondigen zou. Heere! Gij zijt gezegend; leer mij uwe inzettingen."

Uitgegeven bij W. MEIJER te UTRECHT, *Jerusalemsteeg.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

HOOFDSTUK 1, vs. 8.

Vs. 14. „Ik ben vroolijker in den weg Uwer getuigenissen, dan over allen rijkdom."

Vs. 15. „Ik zal Uwe bevelen overdenken, en op Uwe paden letten."

Vs. 18. „Ontdek mijne oogen, dat ik aanschouwe de wonderen Uwer wet."

Vs. 19. „Ik ben een vreemdeling op de aarde, verberg Uwe geboden voor mij niet."

Vs. 25, 26. „Mijne ziel kleeft aan het stof, maak mij levend naar Uw woord. Ik heb U mijne wegen verteld, en Gij hebt mij verhoord: leer mij Uwe inzettingen."

Vs. 34. „Geef mij het verstand, en ik zal Uwe wet houden, ja, ik zal ze onderhouden met ganschen harte."

Vs. 37. „Wend mijne oogen af, dat zij geene ijdelheid zien, maak mij levend door Uwe wegen."

Vs. 39. Wend mijne smaadheid af, die ik vreeze, want Uwe rechten zijn goed."

Vs. 41. „En dat mij Uwe goedertierenheden overkomen, o Heere! Uw heil, naar Uwe toezegging."

Vs. 43. „En ruk het woord der waarheid van mijnen mond niet al te zeer, want ik hoop op Uwe rechten."

Digitized by Google

Vs. 49. „Gedenk des Woords, tot Uwen knecht gesproken, op hetwelk Gij mij hebt doen hopen."

Vs. 50. „Dit is mijn troost in mijne ellende, want Uwe toezegging heeft mij levend gemaakt."

Vs. 62, 63. „Te middernacht sta ik op, om U te loven voor de rechten Uwer gerechtigheid. Ik ben een gezel van allen, die U vreezen, en van hen, die Uwe bevelen onderhouden."

Vs. 67. „Eer ik verdrukt werd, dwaalde ik, maar nu onderhoud ik Uw woord."

Vs. 71. „Het is mij goed dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uwe inzettingen leerde."

Vs. 76. „Laat toch Uwe goedertierenheid zijn om mij te troosten, naar Uwe toezegging aan Uwen knecht."

Vs. 80. „Laat mijn hart oprecht zijn tot Uwe inzettingen, opdat ik niet beschaamd worde."

Vs. 82. „Mijne oogen zijn bezweken van verlangen naar Uwe toezegging, terwijl ik zeide: wanneer zult Gij mij vertroosten?"

Vs. 84. „Hoevele zullen de dagen Uws knechts zijn?"

Vs. 88. „Maak mij levend, naar Uwe goedertierenheid, dan zal ik de getuigenis Uws monds onderhouden."

Vs. 92. „Indien Uwe wet niet ware geweest al mijne vermaking, ik ware in mijnen druk al lang vergaan!"

Vs. 104. „Uit Uwe bevelen krijg ik verstand, daarom haat ik alle leugenpaden."

Vs. 105. „Uw Woord is eene lamp voor mijnen voet, en een licht voor mijn pad."

Vs. 110. „De goddeloozen hebben mij eenen strik gelegd: nochtans ben ik niet afgedwaald van Uwe bevelen."

Digitized by Google

Vs. 113. „Ik haat de kwade ranken, maar heb Uwe wet lief."

Vs. 132. „Zie mij aan, wees mij genadig, naar het recht van degenen, die Uwen naam beminnen."

Vs. 133. „Maak mijne voetstappen vast in Uw Woord, en laat geene ongerechtigheid over mij heerschen."

Vs. 143. „Benauwdheid en angst hebben mij getroffen, doch Uwe geboden zijn mijne vermakingen."

Vs. 156. „Heere! Uwe barmhartigheden zijn vele; maak mij levend naar Uw Woord."

Vs. 165. „Die Uwe wet beminnen hebben grooten vrede, en zij hebben geenen aanstoot."

Vs. 169. „O Heere laat mijn geschrei voor Uw aanzijn genaken, maak mij verstandig naar Uw Woord."

Vs. 170. „Laat mijn smeeken voor Uw aanschijn komen, red mij naar Uwe toezegging."

Vs. 171. „Mijne lippen zullen Uwen lof overvloediglijk uitstorten, als Gij mij Uwe inzettingen zult geleerd hebben."

Vs. 175. „Laat mijne ziel leven, en zij zal U loven, en laat Uwe rechten mij helpen."

Vs. 176. „Ik heb gedwaald als een verloren schaap: zoek Uw' knecht, want Uwe geboden heb ik niet vergeten."

Zie! dat zijn nu de gemoedsbewegingen en bevindingen van Gods ware volk; dat zijn gebeden, die „in geloove" geschieden en die dus verhoord worden, en waarbij het hart, zonder het zelf te weten, vervuld is van verlangen, dat God de Heere geëerd en geprezen worde, en dat Zijne trouw gezien en gekend zij van alle aardbewoners. Wie zóó bidt, voor dien is de zonde geen kleinigheid, geen kinder-

spel, wie zóó bidt, kan zich zelven niet troosten, zich zelven niet de zonde vergeven, en niets schuwt hij meer, niets is hem vreeselijker gedachte dan dat hij zich met zijne hoop op 's Heeren woord zou kunnen bedriegen. Alleen in dat Woord ziet hij zijn bestendig goed, ziet hij alle heil, alle zaligheid, alle gerechtigheid; hij worstelt om de vervulling van dat Woord, om het waar worden van Gods beloften. De liefde tot den Heere en Diens woord en volk vervult hem, drijft hem bij al zijn doen en laten, ofschoon hij dat zelf niet inziet, en voor dat Woord des Heeren moet bij hem alles wijken, en daarbij vergeleken, is hem de geheele wereld niets meer dan eene schitterende zeepbel.

Alles wat zichtbaar is, alle schatten en heerlijkheden der aarde, zijn hem geen zucht waard, vergeleken met den verborgen omgang en wandel met God. Daarin alléén vindt hij verkwikking, troost, heil, uitredding, zekerheid, volkomene uitkomst, en ademtocht voor zijne benauwde ziel. Gods Woord moet aan hem vervuld worden, hij kan het niet uithouden in eene atmosfeer van vloek en leugen, en alle lieve broeders en zusters in den Heere moeten door zijne uitredding moed scheppen, en de vijanden der waarheid en der gerechtigheid Gods moeten te schande worden. Het echte, zaligmakende geloof, het geloof, dat God gewerkt heeft, zegt in elken nood tot den Heere: Heere! help mij! Wie dat bezit, blijft in de diepste afhankelijkheid van zijnen God, buigt zich in het stof voor Zijne bevelen, wil van eigen voortreffelijkheid of wijsheid niets weten, en kan geen stap vooruit op den weg ten leven *zonder* den Heere. Ja! *Die* moet hem leiden, leeren en onderwijzen, als een klein, arm en zwak kindeke,

en over zulk eenen erbarmt zich de Heere, als over *eenen ellendige.* Zulk een komt niet aan den Heere vertellen dat hij alles weet, alles begrijpt, een onwankelbaar geloof en veel schitterende deugden en gaven heeft, maar, dat hij niets begrijpt, en daarom is het altoos *leer mij, leer mij!* in den geheelen 119den Psalm; hij komt niet tot den Heere om Dien zijn geloof te toonen, maar het is voortdurend: zie mijne ellende aan en help mij uit; en terwijl hij Gods gebod, Woord en heiligen Naam luide prijst en lofzingt, smeekt deze bevestigde en voortreffelijke bidder wel honderd maal: Heere! bevestig mij! Nog eens mijne lezers! bij den bidder „in geloove" is niets te vinden dan nood, aanvechtingen, bestrijding, benauwdheden van allerlei aard, maar dit ééne trekt hij niet in twijfel, namelijk dat in den Heere Heere alléén is gerechtigheid en sterkte!

Anders ziet het er uit met de dwarrel- of dwaalgeesten, waarvan Jakobus in het 8ste vers schrijft; die hinken op twee gedachten, die dobberen heen en weer tusschen God en de wereld: gelijk de Apostel zegt: *een dubbelhartig man is ongestadig in al zijne wegen.* Daarom ontvangt zulk een ook niets van den Heere, want hij weet zelf niet goed wat hij wil, of liever hij weet het maar al te goed, ook al wil hij het niet weten; hij begeert namelijk, met Gods toestemming, zijn hart aan de wereld en aan de zonde op te halen; maar deze toestemming kan en wil de Heere hem nooit en nimmer geven, en daarom bidt hij niet zóó, als de Heilige Geest het Gods kinderen leert en zooals het gevonden wordt in den 119den Psalm.

Het woord *dubbelhartige*, dat Luther hier door *twijfelaar*, en Cap. 4 vs. 8 door „wankelmoedige"

Digitized by Google

vertaalt, beduidt eigenlijk iemand, die twee zielen heeft, of zooals onze Statenvertaling zoo juist overgezet heeft, zulk een man is „dubbelhartig"; d. i. hij heeft tweeërlei zin. Zijne ziel, zijne genegenheid is, om zoo te spreken, in tweeën gedeeld: de eene helft heet dan voor God, Zijn Woord en Zijn volk te zijn, maar slechts in zóóverre, als zulks geschieden kan zonder het tijdelijke en zichtbare er door te ontberen; de andere helft van zulk een hart is geheel en al en met alle krachten op het wereldsche en aardsche uit. Daarom juist ontvangt de dubbelhartige, „de twijfelende" niets van den Heere, omdat hij niets begeert, dan wat hem voor tijd en eeuwigheid verderven zou. De liefelijkheid van 's Heeren genade lokt hem ook wel eenigszins aan, maar in den grond is het toch alleen een leven hier op aarde in vollen overvloed van geld, eer en genot, dat hem toelacht. Zelf niet wetende, wat hem het dierbaarst is, wil hij niets gelooven, niets wagen, kan noch wil het op Gods belofte laten aankomen, wil afwachten en 's Heeren tijd verbeiden, en wil toch alles zelf tot stand brengen door zijn verstand en wil. Dan zegt zulk een mensch, tot dengene die hem zonder bijwegen 's Heeren weg open legt: ik heb geen licht in de zaak; als God mij licht heeft gegeven, zullen wij ons nader spreken. Dat is dan echter slechts een ijdel voorwendsel, om zich van de waarachtige heilleer, van het eeuwige evangelie te ontslaan, want: er is een leeuw op den weg d. w. z. hij wil niet uitkomen voor die verachte en gehate leer des kruises, hij ziet op tegen den smaad, die daaraan is verbonden. Zijne eere, zijn brood, zijne zekerheid geldt meer bij hem dan de levende God; een aangenaam en rustig bestaan staat

Digitized by Google

hooger bij hem aangeschreven, dan de gehoorzaamheid aan 's Heeren wil en wet: dus, de wereld, het zichtbare, zijn eigen ik, zijne eigene gerechtigheid, menschengunst en de zucht om als iets bijzonders aangezien te worden, zonder het te zijn, geldt hem meer dan de Heere en Diens liefelijke gemeenschap.

Van zulke menschen schrijft de Apostel Jakobus ook in het vierde Capittel vs. 4 en noemt ze daar „overspelers." *Overspelers en overspeleressen! Weet gij niet dat de vriendschap der wereld eene vijandschap Gods is? Zoo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld!* En met dezen zelfden naam spreken de Profeten van den ouden dag telkens van hen, die de wereld en de valsche godsdienst verkiezen boven God en Zijn Woord. David noemt ze in den 119den Psalm „kwade ranken," wat Luther vertaalt door het eigenaardige woord dwarrel- of dwaalgeest; Jesaja noemt ze goddeloozen, die heen en weêr dobberen, dan hier dan daarheen getrokken worden en zich laten medesleepen. Zoo lang zij nog niet duidelijk inzien hoe zij hun tijdelijk belang het best kunnen bevorderen, weten zij niet, welken weg te kiezen; is dit hun duidelijk geworden, dan zullen zij misschien uiterlijk vroom blijven, om langs dien weg hun doelwit (veel geld en veel goede dagen hier) te bereiken. Intusschen verlaten zij den goeden weg en bewandelen den weg Kaïns, die zijn eigen broeder Abel dood sloeg, omdat diens werken rechtvaardiger waren dan de zijne! en nadat zij den rechtvaardige gedood hebben, of terwijl zij bezig zijn een kuil voor hem te graven, lasteren zij de waarheid en de gerechtigheid uit den geloove, alsof die leer goddelooze en zorgelooze menschen maakt, ten einde voor hun eigen verdorven

Digitized by Google

en toegeschroeid geweten, hun goddeloozen weg, hun eigengerechtigheid en wereldliefde schoon te wasschen. Zoo staat het met allen *die onder de wet zijn* (Rom. 3 vs. 19), die roepen den Heere niet aan om wijsheid, vastheid des harten en volharding; want juist als zij dat alles laten varen, om maar meer of min het ijdele genot der wereld te kunnen bezitten, meenen zij die goddelijke gaven in de ruimste mate reeds te bezitten. Ten slotte worden ze zoo verblind door hunne waanwijsheid en opgeblazenheid, dat zij aan hun hinken op twee gedachten, aan hun dobberen tusschen den Heere en Baäl, den naam gaan geven van strijd tusschen vleesch en geest, van wedergeboren en onwedergeboren deel, van ouden en nieuwen mensch, geheel in tegenspraak met de leer van onzen Heidelbergschen Catechismus in den 33ⁿ Zondag, waarvan een *hartelijk* leedwezen over de zonde en van eene *hartelijke* vreugde in God door Christus en lust en liefde om naar den wil van God in alle goede werken te leven, sprake is, en dus niet van eene gedeelde of halve liefde tot Gods Woord. De Heere Jesus noemt de dubbelhartigen kortweg huichelaars, die oogen hebben maar niet zien, die ooren hebben en niet hooren en hun hart voortdurend verharden, gelijk zij ook door den Heere, wiens goedertierenheid hen tot bekeering moest leiden, tot een oordeel der verharding worden overgegeven.

Een dubbelhartig man nu is ongestadig in al zijne wegen: half is hij in de wegen Gods, en half bewandelt hij eigene en zelf uitgedachte paden. Soms treedt hij op den voorgrond met het vuur des Heeren, waaronder echter veelal vreemd vuur gemengd is, in de eene hand, terwijl hij in de andere water heeft om alles weer uit te blusschen. Hij

Digitized by Google

draagt op twee schouderen, hinkt op twee gedachten, hij kan en wil niet zeggen of de Heere God is, of wel Baäl. Dat zal hij zeggen als hij geen gevaar meer loopt er om verketterd te worden. En of hij ook bij tijden zegt: de Heere alleen is God, toch loopt hij met de dieven en overspelers Baäl achterna. Voor het goede geloof uitkomen, dat zal hij doen, als hij rustig daarbij koopen en verkoopen kan, en in het gezelschap der knechten Gods zal hij zich laten zien, als daarmede eere en geen smaad in te oogsten is. Zoo is en blijft steeds de hoofdvraag bij al zijn doen en laten: *wat zullen de menschen er van zeggen?* Gods gericht dat schuift hij in de verte. Bij wereldlingen neergezeten, kan hij, om zijn geweten te paaien, soms den schijn aannemen van Gods waarheid te verdedigen, maar in werkelijkheid geeft hij overal toe, ja geeft ten laatste zijne arme ziel den vijand over, als de beslissende keuze gedaan moet worden.

O! hoe gaarne zoude hij, met de wereld in de hand en in het hart, voor God treden en zeggen: *ik heb geen zonde!* Zoo is hij steeds aan 't dobberen, aan het wikken en wegen tusschen Gods weg en eigen gekozen weg. Het eene oogenblik is hij opgeblazen van hoogmoed, het andere kruipt hij in 't stof en bedelt om eer en aanzien bij sterfelijke menschen, nu is hij geloovig, dan weêr wereldsch; nu getuigt hij van Gods waarheid, spoedig daarna herroept hij en dat wel altoos meer, in woord en daad. Nu eens voor, dan eens tegen Gods waarheid; wien hij sparen moest, stoot hij neder, en spaart dien hij ter neder moest slaan. Het eene oogenblik is zulk een dubbelhartig mensch vriendelijk, voorkomend, vrijgevig, men kan alles met hem

doen, spoedig daarop is hij stug, gierig, en koestert gedachten van moord en doodslag. Zoo is er bij hem geen ongeveinsd geloof, want er is geen vereeniging des harten met God en Zijn waarachtig volk. Zijn *hart* is niet volkomen met den Heere, daarom volhardt hij niet in aanvechtingen en bestrijdingen, maar gaat, zoo God niet tusschenbeide treedt, in de wereld onder!

Half luistert hij naar Christus, half naar de vrome Joden. Wordt hij bestraft, of brengt zijn wereldsch voordeel of zijne wereldsche plannen het mede, dan openbaart zich wat er in zijn hart huist, en hij die in schijn een vriend was en medegenoot, wordt ten laatste een vijand en verrader! Zijne schijnbare bekeering, zijn ijver, zijne tranen, zijn geheele godsdienstigheid verwelken als een bloem des velds, en blijken niets te zijn geweest dan een morgenwolk; hij wordt der wereld meer en meer gelijkvormig en *keert* eindelijk *weder met den hond tot zijn eigen uitbraaksel en met de gewasschene zeug tot de wenteling in het slijk.* 2 Petr. 2 vs, 22. Het eene oogenblik schijnt hij van ijver voor den Heere Jesus te gloeien; wel bekeken is het echter vreemd vuur, en het andere oogenblik is hij zoo koud als ijs. Eerst bouwt hij den Heere een altaar, ten minste hij zegt, dat het den Heere zal gewijd zijn, en spoedig is hij weer bij de vreemden. Hij is tweetongig, gelijk hij dubbelhartig is, praat vroom bij de vromen als het in zijn kraam te pas komt, wereldscher dan de wereldlingen in wereldsche kringen. Als het hunne belangen of plannen aangaat, zijn dezulken ijverig in het gebed, en weinig tijds daarna roepen zij den Heere niet meer aan, maar meenen zelf wel hunnen weg te kunnen bepalen. Nu eens moet alles bij

hen naar Gods Woord worden ingericht en dan weten ze haarfijn uit te pluizen hoe alles zijn moet, dan weer eens moet alles met de meening der wereld overeenstemmen. Voor uiterlijke dingen, menschelijke inzettingen, voor uiterlijke plechtigheden en inrichtingen kunnen zij ijveren alsof dááraan de zaligheid der ziele hing, maar toch zien hunne oogen naar de wereld, en haten de ware godzaligheid en de ware godzaligen, die nergens naar vragen dan naar *Gods* wil en gebod, en die van geven en nemen alleen weten, als het ter eere Gods en tot redding der zwakken dient. Ja, zoo is de huichelaar! Hij kan zich bij de zwakken niet, gelijk Jakob, voegen naar den gang des werks, maar wel bij de sterken en goddeloozen, en hij houdt niet op de wereld lief te hebben en haar te dienen, totdat hij alles verkregen en goed geborgen heeft wat die oplevert.

Hoe het met een dubbelhartig mensch gesteld is, en hoe ongestadig hij is in alle zijne wegen, zien wij tot onze waarschuwing maar ook tot onzen troost aan Saul. Op Samuel wachten kan hij niet, daarom grijpt hij in diens ambt, zooals wij 1 Sam. 13 vs. 12 lezen. De arke des verbonds werd gebracht ter plaatse waar Saul was, gelijk hij zelf aan Ahia bevolen had; toen hij echter het rumoer hoorde in het leger der Filistijnen zeide hij: *Haal uwe hand in*, 1 Sam. 14 vs. 18 en 19. 1 Sam. 14 vs. 41 zegt hij in den gebede tot den Heere: *Toon den onschuldige*, en, toen nu het lot op zijnen zoon Jonathan viel, begint hij, inplaats van in hem nu ook den onschuldige te erkennen, vreeselijk te vloeken en te zweren en luide te betuigen, dat hij Jonathan geenszins zal sparen. Al deze eeden, die

slechts uit nijd tegen Jonathan ontsproten, herroept hij weer, om de gunst des volks niet te verbeuren. In het 15de Capittel zien wij hem vol moed tegen de Amalekieten uittrekken, om alles te verbannen, maar spoedig verandert hij weer, spaart niet alleen koning Agag, maar behoudt de beste schapen en runderen, en gemestte lammeren en alles wat goed was, en wil nochtans beweren, dat hij 's Heeren Woord gehoorzaamd had. Toen David den strijd opneemt tegen Goliath zegt Saul heel plechtig: de Heere zij met u, en doet tegelijkertijd uit louter opgeblazenheid en hoogmoed, alsof hij David niet meer kende, David, dien zelfden man, van wiens snarenspel hij Saul, toen hij in zwaarmoedigheid verzonken was, en een booze geest van den Heere hem verschrikte, zoo menigen zielvollen en vertroostenden psalm gehoord had. En toen het nu openbaar werd, dat de Heere met dien verachten David was, brak bij Saul de lichte laaie nijd uit: neen! die lofliederen op David waren niet aan te hooren, want al had hij, Saul, ook geen vinger tegen Goliath opgelicht, toch was en bleef hij de held en voortreffelijke in Israël, en die herdersknaap, uit Bethlehems velden, nu ja! wat was die? Die kon zien waar hij bleef, aan dien was niets gelegen, en het zou nog een groote weldaad zijn, zoo die in het stille Bethlehem ongestoord de hem van God toevertrouwde schaapjes weiden mocht!

Uitgegeven bij W. MEIJER te Utrecht, *Jerusalemsteeg.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. Bückmann, *Elberfeld.*
Prijs per Nummer 3 Cts. — Franco per post 4 Cts.

Digitized by Google

SCHRIFTVERKLARINGEN

VAN

Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.

Uitleggingen over den Brief van Jakobus.

Hoofdstuk 1, vs. 8.

Het zoude ons te ver doen afdwalen, zoo wij alle gruwelstukken van Saul hier wilden aanhalen, zijne verregaande ongestadigheid, zijne valsche eeden, zijne onder den dekmantel van eerlijkheid en vreeze Gods gepleegde veinzerijen, zijne schuldbekentenissen en belijdenissen tegenover David, die toch niets waren dan de laatste flikkeringen van zijn uitdoovend geweten. Alleen nog dit: de Gibeoniten, die Jozua in 't leven liet, verdelgde hij te vuur en te zwaard in den zelfden ijver, waarmee hij de toovenaars en waarzeggers uitroeide uit Israël, totdat hij aan het slot van zijn leven zelf de toevlucht nam tot de tooveresse van Endor, in wier huis hij eerst van treurigheid en om voorgewende gemoedsbezwaren niets eten wilde en ten slotte toch at.

Hier heb ik u nu eenen spiegel opgehangen, waarin de huichelaars en dubbelhartige menschen, de wankelmoedigen, hun beeld kunnen herkennen; intusschen zullen zij, zoodra zij hunne ware gedaante te zien krijgen, zich aan de ontdekking van hunne veinzerij en wereldliefde weten te onttrekken, totdat hun waarachtig bestaan aan het daglicht komt, ook voor de menschen, door wier goed- of afkeuring zij zich hebben laten heen en weder drijven. Dan sterven

Digitized by Google

zij eindelijk zonder God, en veracht door die zelfde wereld, aan wier meening zij zich alles hebben laten gelegen liggen, en die, nadat zij hare doeleinden met en bij hen bereikt heeft, hen links laat liggen en zich niet meer om hen bekommert. De oprechten zullen door deze beschrijving in grooten angst geraken, en zich duizendmaal afvragen: ben ik ook zulk een huichelaar? want ach! hoe veel is er in mij, dat op dit beeld van Saul gelijkt! Juist de ware kinderen Gods zullen zich voor Gods aangezicht over hunne ongestadigheid beschuldigen en hunne onstandvastigheid verfoeien. Maar zie, dit is nu het onderscheid: het wankelen, de onstandvastigheid, het heen en weer geslingerd worden der ware kinderen Gods, ook van hen, die zich zoo niet durven noemen, maar het toch zoo gaarne waren en ook werkelijk zijn, ontstaat uit zwakheid, uit benauwdheid en angst des harten, terwijl de dubbelhartige met zijn hart, met zijne genegenheden, met de keuze zijner ziel in de wereld vastzit. Zie, Bileam ware verheugd geweest, zoo de Heere hem verlof had gegeven al dat goud en zilver van Balak op te strijken; of het volk Israël daarbij vervloekt moest worden, was maar bijzaak. Petrus daarentegen behoefde den Heere niet eerst te vragen, of hij Simon den toovenaar volgen mocht of niet, maar met zijn kort en krachtig: uw geld zij met u ten verderve (Hand. 8: 20)! wist hij zich van den verleider te ontslaan; en te Rome aangekomen schepte Paulus, de geleerde en aanzienlijke man, opgevoed aan Gamaliëls voeten, moed, toen hij te Appius-markt en de drie tabernen broederen ontmoette, die hem vriendelijk waren te gemoet gereisd, en die zeker in het groote, goddelooze Rome weinig golden. Ja! dit leeft in de harten der op-

Digitized by Google

rechten (wat zij ook overigens ten opzichte van hunne menschelijke behoeften en die der hunnen begeeren), die keus staat vast in hunne harten: God, Zijn Woord, Zijn Evangelie boven alles! En om de geheele wereld zouden zij deze leus niet laten varen, die de verborgene spijs en verlustiging huns harten is! Wel stribbelt hun vleesch soms tegen, maar zij werpen nochtans alles verre weg, wat hun van den smallen weg wil aftrekken. Dat is bij hen geen lippenwerk, maar het geschiedt metterdaad, en zij doen vrijwillig afstand van alles, wat zij niet kunnen verkrijgen of bezitten, dan met verloochening van Gods Woord, Gods beloftenissen en wegen. En al vallen de zoodanigen zevenmaal, zoo worden zij toch weer opgericht, want God kent ze en weet, dat door Zijne genade hun hart gericht is tot Zijne geboden. Daarom verhoort Hij hun gebed om wijsheid, weet de onrustige baren, die in hen woelen, tot rust te brengen, buigt zelf hunnen hals onder het juk Zijner geboden en *geeft*, dat zij volharden tot het einde te midden van alle aanvechtingen, in de grootste hitte van den smeltkroes, en dat zij zóó wegdragen het einde huns geloofs — de zaligheid hunner zielen!

Hier eindigen de in 1860 door onzen schrijver uitgesprokene verklaringen over Jak. I. Wij bezitten nog wel eenige leerredenen van zijne hand over dezelfde stof, maar zouden vreezen in herhalingen te vallen, zoo wij die alle in „de Blaadjes" opnamen. Wij voegen echter aan de volgreeks, die wij reeds brachten, nog eene in 1872 gehoudene leerrede toe, die gewis als slot der geheele uitlegging onzen lezers zeer welkom zal zijn. Daarna hopen wij met uitleggingen over sommige hoofdstükken van het boek Genesis te beginnen.

De Redactie.

Digitized by Google

Verklaring van Jakobus 5 vs. 11.

Allereerst, lieve lezer! verzoek ik u, den 78sten Psalm op te slaan. Deze Psalm is, gelijk gij ziet, eene onderwijzing van Asaf, eene onderwijzing dus des Heiligen Geestes, en zoo wij niet goed acht geven klinkt deze Psalm ons eenigszins vreemd in de ooren. Men verwacht na den aanhef allerlei hooge, verhevene zaken te vernemen, ten minste, die in onze oogen hoog en verheven zijn, maar na den aanhef verneemt men niets dan dingen, waar wij gewoonlijk over heen loopen, en die wij geringschatten, tenzij de Heilige Geest onze oogen opene voor hetgeen tot onze ware gelukzaligheid, tot onze ware en eeuwige ruste dient. Dat de zaak zóó en niet anders ligt, wil ik u duidelijk maken uit een woord van dezen Psalm, in verband met de woorden van den Apostel Jakobus in het 11de vers van het 5de hoofdstuk van zijnen zendbrief.

O Mijn volk! zoo begint de 78ste Psalm: *neem Mijne leer ter ooren.* O Mijn volk neem ter ooren! Dus niet: neemt ter ooren, gij heidenen! gij volkeren! maar: neem ter oore o *Mijn* volk, *Mijn* eigendom! Israël, het volk des Heeren, nam dus niet 's Heeren leer, maar geheel andere dingen ter ooren, anders had de Heere hen zóó niet behoeven aan te spreken. Dus gij, Mijn volk! leent uw oor tot dusverre niet aan *Mijne* leer, aan de wijze waarop *Ik* u ter zaligheid breng, maar gij zijt geestelijk doof. Maar

Digitized by Google

nochtans! neemt Mijne leer ter ooren, neigt ulieder ooren tot de redenen Mijns monds, en laat toch u niet moedeloos maken in den goeden maar bangen strijd, dien gij te strijden hebt, dit alles, wat duivel en wereld en uw eigen beschuldigend geweten u toefluisteren. Ach! zegt de Heere, wendt toch u niet af van wat *Ik* tot u spreek, maar *neigt ulieder oor tot de redenen Mijns monds*, waarin alléén al uw heil staat; gelijk ook de geheele schepping daargesteld is door het Woord des Heeren (Ps. 33 vs. 6): *Door het Woord des Heeren zijn de hemelen gemaakt, en door den Geest Zijns monds al hun heir.*

Ps. 78 vs. 2. *Ik zal Mijnen mond opendoen*, Ik ben bereid en genegen, om u, o Mijn afkeerig volk! te onderwijzen, Ik wil niet verzwijgen wat tot uw eeuwig heil dient, ofschoon gij u elk woordje uit Mijnen mond onwaardig hebt gemaakt, en daarom: *Ik zal Mijnen mond opendoen met spreuken*, of gij door deze spreuken wijsheid moogt verkrijgen, *en Ik zal verborgenheden overvloediglijk uitstorten van oudsher*, of zooals Luther vertaalt „oude geschiedenissen vermelden", opdat gij ziet en ervaart, dat Ik nog dezelfde oude, trouwe, alleen wijze en almachtige God ben als van oudsher, en, dat gelijk Ik uwe vaderen door de woestijn met Mijne hand in Kanaän heb gebracht, Ik ook u veilig te huis zal brengen in het hemelsche Kanaän. Dus *„verborgenheden van oudsher*," zal de Heere vermelden, *„die wij gehoord hebben en weten, en onze vaders ons verteld hebben: Wij zullen het niet verbergen voor hunne kinderen*, want die zullen medeërfgenamen zijn van alle de beloften en ervaringen van 's Heeren trouw, die der vaderen deel geweest zijn, en

Digitized by Google

waarbij het heerlijk is aan den dag gekomen, dat de hoop niet beschaamd wordt. Die hoop namelijk, die de Heilige Geest in de harten der ware geloovigen schept en onderhoudt, en waarvan Rom. 8 vs. 24 en 25 geschreven staat: *Want wij zijn in hope zalig geworden. De hoop nu, die gezien wordt, is geen hoop: want hetgeen iemand ziet, waarom zal hij het ook hopen? Maar indien wij hopen hetgeen wij niet zien, zoo verwachten wij het met lijdzaamheid.*

Alzoo: *wij zullen het niet verbergen voor hunne kinderen, voor het navolgende geslacht, vertellende,* niet den roem des vleesches, want dat is maar eene verdorde bloem (en: het gras *is* verdord, de bloem *is* afgevallen, en het Woord des Heeren alleen blijft in der eeuwigheid), maar: *de loffelijkheden des Heeren en Zijne sterkheid.* — God is immers een Man, die wat vermag, al ziet gij ook niets dan onvruchtbaarheid aan alle zijden. Zijne sterkte dus, *en zijne wonderen, die Hij gedaan heeft.* B.v. hoe Hij op de bruiloft te Kana plotseling water in wijn veranderde, hoe Hij met weinige brooden en visschen duizenden verzadigde, hoe Hij alom wegen wist, waar geen wegen waren. Vs. 5: *Want Hij heeft eene getuigenis opgericht in Jakob, en eene wet gesteld in Israël, die Hij onzen vaderen geboden heeft, dat zij ze hunnen kinderen zouden bekend maken.* Dit getuigenis namelijk moesten ze hunnen kinderen brengen: dat God waarachtig is, dat Hij niet laat varen de werken Zijner handen, maar trouwe houdt in der eeuwigheid. *Opdat het navolgende geslacht die weten zou, de kinderen, die geboren zouden worden; en zouden opstaan, en vertellen ze hunnen kinderen.* De Heere wil eene eeuwige getuigenis hebben, dat van vader op kind en

Digitized by Google

van kind op kindskinderen zou overgaan tot in eeuwigheid. *En dat zij hunne hoop op God zouden stellen, en Gods daden niet vergeten, maar Zijne geboden bewaren.* Zij echter vergaten al Gods groote daden, en gedachten Zijner geboden niet. Dat kwam daar vandaan, dat zij geen geduld, geen lijdzaamheid hadden, en omdat die ons evenzeer ontbreekt, willen wij eens opslaan wat de Apostel Jakobus ons leert omtrent het stuk „des geduld's", zooals Luther, „der lijdzaamheid", zooals onze Statenvertaling doorgaans in den zendbrief van Jakobus heeft vertaald.

Jakobus 5 vs. 11 staat geschreven: *Ziet! wij houden hen gelukzalig, die verdragen; gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord, en gij hebt het einde des Heeren gezien, dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer.*

Terwijl ik, lieve lezer! u de leer van de ware lijdzaamheid breng, hoop ik, dat de ongeduldigsten onder u, zij, wien alle lijdzaamheid en geduld ontbreekt, mij met geduld tot het einde toe zullen aanhooren. Het woord *lijdzaamheid* komt van *lijden*, *geduld* van *dulden*, wat in den grond hetzelfde beteekent. Zie! zegt Jakobus, wij houden hen gelukzalig, die *verdragen*. Dit woord „verdragen" of „lijden", of „dulden" beduidt in het oorspronkelijke Grieksch eigenlijk: blijven waar men zich bevindt; dat men, tegen alle aanvallen in, staande blijft, waar men staat; m. a. w. dat men over al het lijden heengezet wordt door een blik op het heerlijk einde, en dat men zich daarvan door niemand en door niets laat aftrekken. Geduld, lijdzaamheid is een zich sterken in God, eene ware, vaste, geestelijke dapperheid in den bangen strijd des geloofs. Wij lezen van David, dat, toen hij te

Digitized by Google

Ziklag terugkwam en alles verbrand en verwoest vond, *hij zich sterkte in den Heere zijnen God.* Dit staat van hem geschreven 1 Sam. 30 vs, 6, en dat deed hij juist op het oogenblik dat zijne eigene lieden hem wilden steenigen. Zoo lezen wij ook vaak in de Schrift o. a. Ps. 27 vs. 14: *Wacht op den Heere, zijt sterk, en Hij zal uw hart versterken; ja! wacht op den Heere!* en Ps. 31 vs. 25: *Zijt sterk, en Hij zal ulieder hart versterken, allen gij, die op den Heere hoopt.* En: *Gij dan, lijd verdrukkingen, als een goed krijgsknecht van Jesus Christus.* II Timotheus 2 vs. 3. En vs. 5: *En indien ook iemand strijdt, die wordt niet gekroond, zoo hij niet wettetijk heeft gestreden.* En gelijk de Apostel Paulus van zichzelven getuigt: *Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop voleindigd, ik heb het geloof behouden.* Geduld, lijdzaamheid beduidt alzoo: volharden tot den einde, wachten op den Heere, en vasthouden op leven en dood aan de banier van Gods Waarheid. Dit geduld, deze lijdzaamheid is diep in het hart des geloovigen door God zelf gegraveerd. Het zit niet boven op, maar diep in het verbrijzelde hart. De onbekeerden kunnen deze waarachtige lijdzaamheid niet beoefenen, zij kunnen die wel nabootsen op wijsgeerige manier, maar als het lijden waarlijk tot hen genaakt, doen zij gelijk de kinderen Efraïms, waarvan wij Ps. 78 vs. 9 lezen: *dat ze omkeerden ten dage des strijds.* Men kan wel eenen tijd lang geduld huichelen, ja de onbekeerde is hierin gewoonlijk zeer ijverig, zoo hij tenminste godsdienstig is opgevoed; hij kan ook anderen de verplichting tot lijdzaamheid voorhouden, hij kan, in schijn altoos, soms dapper strijden en zich Gode met de lippen onderwerpen, „omdat het

Digitized by Google

niet anders kan, omdat de weg nu eenmaal zoo is." Anders ligt de zaak bij de geloovigen, die de ware lijdzaamheid bezitten door den Heiligen Geest gewerkt. De onbekeerden hebben geen blij vooruitzicht op het einde der pelgrimsreize, zij weten niet waarom en waartoe zij lijden, zij weten niet, dat Gods wegen door lijden tot heerlijkheid leiden. De bekeerden echter hebben een vast doelwit voor oogen en dat doelwit is: Gods wil. Bij hen is 's Heeren wil de wil *des Heeren.*

Vragen wij naar de natuur, naar het wezen der ware christelijke lijdzaamheid, die God zelf Zijnen lieven kinderen in 't hart schrijft, dan doet zich allereerst deze vraag voor: wat staat er tegenover deze lijdzaamheid? Wat heeft zij te verdragen en te verduren? En dan is er geen ander antwoord dan: allerlei kruis en tegenspoed, allerlei angsten en aanvechtingen. Maar juist, te midden van dat alles, is het des christens heilige en heerlijke roeping het oog te vestigen op de eeuwige en onverwelkelijke kroon, die in de hemelen is weggelegd voor 's Heeren volk. Het kruis, dat de Heere ons oplegt, *moet* gedragen worden, totdat Hij er ons van verlost, en het mag niet afgeworpen worden door ijdele zelf uitgedachte middelen en wegen. Geen voetbreed mag zulk een lijder voor duivel en wereld, eigen vleesch en bloed, noch de geheele nederdrukkende macht van het zichtbare wijken, maar getroost en moedig moet hij zijnen weg te gaan door *alles* henen. Met God moet het gedragen worden wat God op de zwakke schouders legt. En dan bestaat de ware christelijke lijdzaamheid eigenlijk nergens anders in, dan in tegenstand te bieden aan elken tegenstand, dien men ondervindt; tegenstand des

Digitized by Google

geestes alzoo tegen den tegenstand en de vijandschap des vleesches, tegenstand des Heiligen Geestes in de geloovigen tegen den tegenstand en de verzoekingen der zonde, tegenstand des zaligmakenden geloofs, dat alles voor waarachtig houdt, wat de Heere gesproken en beloofd heeft, tegen den tegenstand der zichtbare dingen, die er voortdurend op uit zijn Gods waarheid te logenstraffen. Deze *echte*, Christelijke lijdzaamheid, dit van den Heere zelf gewerkte geduld staat vast als eene rots te midden der baren. De golven bruischen er tegen aan en breken aan den voet van deze rots. Het zijn de golven, die breken, de rots blijft staan, *want in den Heere Heere is een eeuwige rotssteen* (Jesaja 26: 4). Gelijk aan het zand van den zeeoever, waarop de wateren nederstorten, die echter weder terug moeten keeren naar de diepte, nadat het zand hen over zich heen heeft laten vallen met donderend geweld is het wezen der Christelijke lijdzaamheid. Zóó ligt de weg van den strijder Gods: door alle diepten en afgronden henen! En deze echte lijdzaamheid is niet gedwongen, maar geheel vrijwillig, gelijk ook de Heere Jesus Christus sprak: *den kelk, dien de Vader Mij gegeven heeft, zoude Ik dien niet drinken?* Deze echte lijdzaamheid is rustig, zooals wij lezen Ps. 62 vs. 2: *Immers is mijne ziel stille tot God; van Hem is mijn heil.* De lijdzaamheid is verheugd, ja nochtans verheugd, ook onder 't weenen, als de tranen haar over de wangen rollen, zooals wij ook lezen van de jongeren des Heeren Jesus: dat zij verblijd waren daarover, dat zij waardig waren geacht om Zijnen Naam versmading te lijden. Omdat de Heilige Geest in de geloovigen Zijnen sterken wederstand aan alle angst,

Digitized by Google

nood en zorg biedt, kan de christelijke strijder de vreugde niet verzaken, die hem vervult, als hij den vijand vervolgen mag, ja hem met heiligen moed trotseeren kan om zoo staande te blijven in de volle wapenrusting Gods! Jonge soldaten zijn altoos wat woelziek en onrustig, maar niet alzoo de oude strijders! Die roepen den jongen soldaten altoos toe: weest rustig! blijft vast staan waar gij staat, tot het commando komt vooruit te gaan. En juist tegen dit onbewegelijke „blijven staan", ook te midden van den dichtsten kogelregen, breekt de macht van 's vijands aanvallen. De echte lijdzaamheid volhardt tot het einde. Zij heeft, zooals Jakobus Capittel I vs. 4 zegt, een volmaakt werk, volmaakt niet op die wijze, zooals de dwaze mensch van volmaaktheid droomt, maar zoo, dat zij blijft staan totdat zij het veld heeft behouden, want de echte van God gewerkte lijdzaamheid duurt even lang als het haar opgelegde kruis, en niet voordat de Heere het zware kruis van den schouder neemt, neemt de lijdzaamheid een einde.

Waaruit ontspruit nu deze lijdzaamheid? Zij ontspruit uit het geloof, uit het echte, zaligmakende, van God gewerkte geloof. Zij komt daar vandaan, dat men zich vergenoegd voelt in zijnen God. Toen de Heere zijnen Asaf in het heiligdom bracht, sprak die man Gods het luide uit: ik ben een groot beest voor U, ik ben niet meer dan een dom en ongeleerd kalf, maar nu heeft U mijn oog aanschouwd en als ik U maar heb, vraag ik naar hemel noch aarde! Hij is alzoo tevreden in zijnen God; want dat weet de geloovige, dat hij eenen verzoenden God en Vader heeft in de hemelen, en zendt Die mij nu zulk eene zware bestrijding op den hals, welnu! dan moet ik er mij in Zijne kracht doorheen zien

Digitized by Google

te worstelen. De vijanden zijn zoo talrijk en stellen alles in het werk, om mij armen, moeden strijder van den goeden weg af te dringen! En o! de echte lijdzaamheid, die moedig en volhardend het hoofd biedt aan de macht der duisternis, is geen vrucht van 's menschen akker, maar van het zaligmakend geloof; dat alleen den mensch vergenoegd in zijnen God leert te zijn en zichzelven te verloochenen. Ach! welk een zwaar stuk! spreek mij daar maar niet van, zegt gij misschien. Neen! lieve lezer, dat is zulk een zwaar stuk niet, als de ziel maar in de school des Heiligen Geestes is. En o! indien de Heere Heere uw schat en erfdeel is, wat hebt gij dan zelf te beduiden? Wat is uw eigen *ik* dan nog waard bij zulk eenen God vergeleken? Als gij weet, dat gij genade bij uwen God hebt gevonden, laat men u dan maar vrij in eenen hoek dringen, laat eene geheele wereld u dan miskennen en verwerpen, wat kan u dat schaden? En nochtans deze heilige lijdzaamheid, deze rust in God, zij ligt niet in 's menschen macht, zij is eene gave Gods, met andere woorden: zij is een werk des Heiligen Geestes. Deze lijdzaamheid is geene inwonende hebbelijkheid der geloovigen, maar omdat de Heilige Geest woning heeft in de verloste ziel en bij haar blijft tot in eeuwigheid, zoo blijft ook de lijdzaamheid, die nooit ontbreekt, waar in het leven der geloovigen de nood aan den man komt.

En de vrucht van deze lijdzaamheid is, dat de wille Gods gedaan wordt. Wij willen ons eens eenige oogenblikken op het standpunt van eenen strijder verplaatsen. De Heere Jesus heeft immers ook Zijne soldaten, en welgelukzalig wie dezen eeretitel dragen mag! Stel u nu eens het leven voor van eenen soldaat in oorlogstijd, in het open veld.

Digitized by Google

Kan die naar zijnen eigenen wil vragen? Eén doelwit heeft hij in 't oog, waarvoor hij honger en dorst, koude en ontberingen van allerlei aard, kogelregen en zwaard, vijandelijke aanvallen, ja alles verdraagt, en vast en manmoedig blijft staan op den post waarop hij geplaatst is. Het gaat om de eere des Konings, om het vaderland! en naar iets anders kan zulk een soldaat niet vragen. Zoo zijn ook de ware soldaten van Jesus Christus, en die hebben nog eenen anderen strijd te strijden! O wat moet zulk een strijder niet uitstaan, maar hij verduurt het alles, omdat hij zijne heilige roeping kent. Ja! ook in den geestelijken strijd is de hoofdzaak goedsmoeds te zijn en te blijven, en voorwaar! daar heeft de krijgsknecht van Jesus Christus ook alle oorzaak toe, want wat de aardsche soldaat niet weet, dat weet de krijgsknecht Jesus Christus, namelijk dat de overwinning zeker is. In het moerbeziendal stellen zij *Hem* tot eene fontein en gaan van kracht tot kracht voort, ook al schijnt het van de eene verlorene veldslag in de andere te gaan! Onze groote God en Zaligmaker in de hemelen laat zich door Zijne apostelen: *den God der lijdzaamheid en der vertroosting* noemen (Rom. 15 vs. 5). Daaruit kunt gij zien, wie de bron der ware lijdzaamheid is, en ook wat hare vrucht is: namelijk dat de vijand niet juiche, dat de stad niet ingenomen worde, dat het vaandel niet verloren ga! Deze vrucht der lijdzaamheid is de roem en eere Gods, zooals ook David betuigt: eer ik verdrukt werd, dwaalde ik, maar nu onderhoude ik Uw woord. Tot roem en eere Gods moet de geheele strijd afloopen. Alle vijandschap, die de Heere over de Zijnen laat komen, dient alleen daartoe, dat de duivel gewaar worde, welk een meesterstuk der genade Gods een

Digitized by Google

waar kind van God is, en hoe zulk een zwak en ellendig wormke heerlijk doorbreekt, waar men meende: er zal geen stuk van terecht komen. Daar nu de ware lijdzaamheid eene gave Gods is, een werk des Heiligen Geestes, en als zoodanig gepaard gaat met geloof en heilige liefde, zoo moge een ieder zich onderzoeken, of hij deze lijdzaamheid kent en bezit. Niet als eene op zich zelve staande deugd, want van eene zoodanige kan een ieder den mond vol hebben, er een schoon tafereel van ophangen en meenen: deze deugd bezit ik ook, ik ben een door en door geduldig man. Maar o wee! als dezen het vuur eens te nabij komt! Op de parade is het maar eene kleinigheid een held te zijn, maar spreken wij daarvan als de nood eens werkelijk aan den man komt! Hoe komt het, dat zoovele duitsche bisschoppen, die eerst met luider stem, op het in 1870 te Rome gehouden Concilie, geprotesteerd hebben tegen de leer van 's Pausen onfeilbaarheid, eindelijk toch hebben toegegeven? Omdat zij niet hadden wat de Heilige Schrift *geduld* of *lijdzaamheid* noemt, namelijk het volharden, het standhouden te midden des vuurs. Maar ik vraag u: wordt den soldaten, als zij ten strijde trekken, ook wittebrood, wijn en andere lekkernijen nagedragen? Moet de soldaat in 't veld niet vaak honger lijden? Maar bovendien, wat waagt men eigenlijk met den levenden God? Immers niets, geen haar breed waagt men met den Heere. Een soldaat draagt weinig meer bij zich dan zijne wapenen en zijnen mantel, op den rug zijn ransel, en dien moet hij in de hitte des strijds nog vaak verreweg werpen, maar het commando, dat heeft en kent hij, en daarmede gaat hij in den heetsten strijd! En ook van den

Digitized by Google

soldaat Jesu Christi geldt het: *zijn brood wordt hem gegeven, zijne wateren zijn hem gewis.* Jesaja 33 vs. 16. *God de Heere is eene zon en schild, de Heere zal genade en eere geven; zal het goede niet onthouden dengenen die in oprechtheid wandelen.* Ps. 84 vs. 12, en op Hem, den levenden God hopen! Nu is dit nog eene eigenschap der ware lijdzaamheid, dat zij hoopt en hopende volhardt tot den einde. Lijdzaamheid zonder hoop is geene lijdzaamheid, en de hoop beschaamd niet. *Want*, zegt de Schrift: Hebr. 10 vs. 36, *gij hebt lijdzaamheid van noode, opdat gij, den wille Gods gedaan hebbende, de belofte moogt wegdragen.* En wederom Habakuk 2 vs. 3: *Want het gezicht, zal nog tot eenen bestemden tijd zijn, dan zal Hij het op het einde voortbrengen en niet liegen; zoo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven!* Dat is echter een hopen, een verbeiden in lijdzaamheid gelijk Job ook sprak: *ziet! zoo Hij mij doode zoude ik niet hopen?* De lijdzaamheid is het sieraad des Christens! Wat is het sieraad van den soldaat? In den veldslag is het zijn sieraad met bloed en stof bedekt te blijven staan, en alles te vergeten behalve het commando! Ja deze getrouwheid, dit vaststaan verwerft hem een eereteeken en 's konings lof! *Daarom, laat ons met lijdzaamheid loopen de loopbaan, die ons voorgesteld is* Hebr. 12 vs. 1c. *ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs.* Het lijden, dat wij te verduren hebben, het vuur, waar wij door henen moeten — want wij moeten den tegenstander, dien wij ontmoeten, goed in de oogen zien — komt van God! Ja lieve lezer! dáárbij gebleven in leven en sterven: *alles* komt van Zijne Vaderlijke hand. Dat staat in den Catechismus,

Digitized by Google

o laat u dat door den duivel niet uit de handen rukken. Als al het lijden alleen van God komt, dan heeft het ook eene van God zelf gestelde grens; tot aan deze grens mag de vloed komen, maar niet verder, tot aan de lippen stijgen de wateren, maar verder ook niet. De Heere leeft! de Heere helpt en o zoo gaarne! en dat wel juist, als naar onze meening alles uit en voorbij is. Het lijden is heilzaam, want in het lijden leert men zijne zonde en ongerechtigheid kennen, waarvan men vaak meende reeds lang verlost te zijn, want het lijden verbrijzelt het harde hart, zooals wij zingen: *'t is goed voor mij verdrukt te zijn geweest.* Zoo leert men dan erkennen hoe nuttig de lijdensweg is, daar wij daardoor 's Heeren heiligheid deelachtig worden; en hoe heerlijk het is, dat te midden van dit alles ons eene eeuwige krone gevlochten wordt door 's Heeren hand. Daarom staat er ook in onzen tekst geschreven: *Ziet! wij houden hen gelukzalig, die verdragen:* en in het voorafgaande vers: *Mijne broeders! neemt tot een voorbeeld des lijdens en der lankmoedigheid de profeten, die in den naam des Heeren gesproken hebben;* en verder in het laatste gedeelte van het 11de vers: *gij hebt de verdraagzaamheid* (dit woord beduidt hier niet, wat men gewoonlijk tolerantie noemt, maar lijdzaamheid) *van Job gehoord, en gij hebt het einde des Heeren gezien, dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer.* Wat het einde van 's Heeren weg met Job is geweest, dat weet gij, en anders kunt gij het lezen in het laatste hoofdstuk van het boek Job. Heeft die man Gods niet zevenvoudig alles terug bekomen?

Wie echter de ware lijdzaamheid bezit, weet het zelve niet, gelijk zij, die het ware, zaligmakende

Digitized by Google

geloof bezitten en de hope der heerlijkheid, het ook niet weten, en het nochtans weten. Dat klinkt raadselachtig. Maar nog eens! de ware lijdzaamheid is het werk des Heiligen Geestes. Ach! de onbekeerde kan wel een zeer schoon gelaat vertoonen naar het vleesch, hij kan op zalvenden toon zeggen: het is God, die mij dit alles opgelegd heeft, en wat heeft Jesus niet geleden, en wat ben ik, en het is om mijne zonden, dat dit of dat mij overkomt! Maar ach! dat alles is dood, het is lippenwerk, geen leven uit de hoogte. Dat is echter leven uit God, als men te midden van alles op God blijft zien en op het einde des Heeren wacht. Het schijnt vaak een leugen te zijn, wat Gods woord zegt; nochtans is het eeuwige waarheid. Met dit „nochtans" van des Heeren woord door den kogelregen heen, o moede strijder! Het is alsof God het gebed niet hoort, maar nochtans Hij hoort en verhoort op Zijnen tijd! Blijf hopen ook waar alles u toeroept: hier is geen hoop meer, en als gij de laatste hoop ook nog ziet verdwijnen, hoop nochtans! In een kind van God, dat niets in de hand heeft, maar in de ware lijdzaamheid volhardt, heerscht voortdurend een heete strijd tusschen vleesch en geest. De Heere heeft mij begeven, de Heere heeft mij verlaten, zóó klaagt het Sion des Heeren, zijne arme kerkbruid! Aan mij is niets gelegen! werp mij maar overboord, roept Jona in het beslissende oogenblik. En door den geheelen 77sten Psalm klinkt die bange vraag des harten:

Zou God Zijn gena vergeten?
Nooit meer van ontferming weten?

En daar het ons vaak bang is bij het gevoel hoe

Digitized by Google

weinig lijdzaamheid wij hebben, willen wij ten slotte nog eens eenige uitspraken van Job, dat groote voorbeeld van geduld, lezen en hoe hij klagen kon, hij van wien toch niemand zou durven zeggen, dat hem de ware, van God gewerkte lijdzaamheid ontbrak. Slaan wij op Jab 30 vs. 20: *Ik schreie tot U, maar Gij antwoordt mij niet; ik sta, maar Gij acht niet op mij. Gij zijt veranderd in eenen wreede jegens mij, door de sterkte Uwer hand wederstaat Gij mij hatelijk. Gij heft mij op in den wind, Gij doet mij daarop rijden en Gij versmelt mij het wezen. Want ik weet, dat Gij mij ter dood brengen zult en tot het huis der samenkomst aller levenden.* Zie! hoe kon Jakobus nu roemen van de verdraagzaamheid of lijdzaamheid van Job? Was dat dan lijdzaamheid, zóó tot den Heere te spreken? Hoog boven al dit haast godslasterlijke klagen van Job, dat gewis geene vrucht des Geestes was, stond het met gouden letteren in den eeuwigen Rotssteen gegraveerd: *Ik weet dat mijn Verlosser leeft.* AMEN.

Zooals de lezers zien, kost *dit* blaadje 6 cts., daar het meer blz. beslaat dan gewoonlijk, en buitendien nog omslag en titel voor de „Jacobusverklaringen" er bij komt. N°. 46, bij uitzondering 16 blz. bevattende, zal als gewoonlijk 3 cts. kosten.

DE REDACTIE.

Uitgegeven bij W. MEIJER te UTRECHT, *Jerusalemsteeg.*
Voor Duitschland verkrijgbaar bij F. BÜCKMANN, *Elberfeld.*
Prijs van dit dubbel-nummer 6 Cts. — Franco per post 7 Cts.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google